

มาตรฐานคุณย้เด็กเล็กแห่งชาติ : คู่มือการดำเนินงานตามมาตรฐาน

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ (สท.)
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)

มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ :
คู่มือการดำเนินงานตามมาตรฐาน

สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก (สทด.)
สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ (สท.)

พิมพ์ครั้งที่ 2 : มิถุนายน 2555
จำนวน : 5,000 เล่ม
โรงพิมพ์ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
ผู้จัดพิมพ์ : สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ (สท.)

...คำนำ...

รัฐบาลไทยได้ภาคยานุวัติอนุสัญญาสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child) ซึ่งมีผลให้ต้องจัดทำรายงานการดูแลพัฒนาเด็กของประเทศไทยต่อคณะอนุกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ และจากรายงานได้รับข้อสังเกตว่าเด็กไทย (ในศูนย์เด็กเล็ก) ได้รับสิทธิไม่เท่าเทียมกัน เพราะประเทศไทยขาดมาตรฐานกลางของชาติที่หน่วยกำกับดูแลจะใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมการดำเนินงาน จำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องเร่งรัดดำเนินการให้เกิดมาตรฐานกลางของชาติขึ้นมา และคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบตามร่างมาตรฐานที่สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ (สท.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ได้ร่วมจัดทำกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้มาตรฐานที่ผ่านการเห็นชอบ เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานของศูนย์เด็กเล็กทั่วประเทศ สท. ได้รับความอนุเคราะห์จากหน่วยงานต่าง ๆ และผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมกันจัดทำคู่มือการดำเนินงานตามมาตรฐานขึ้นมา พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานเพื่อให้ศูนย์เด็กเล็ก และหน่วยงานกำกับดูแลได้ใช้ประกอบการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อศูนย์เด็กเล็กจะต้องรวบรวมหลักฐาน จัดทำรายงานประกอบการประกันคุณภาพภายในของตนเอง เพื่อรองรับการตรวจประเมินเพื่อประกันคุณภาพจากผู้ประเมินภายนอก ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

สท. หวังเป็นอย่างยิ่งว่ามาตรฐานและคู่มือที่ได้จัดพิมพ์เผยแพร่ในครั้งนี้ จะเป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของศูนย์เด็กเล็ก หน่วยงานที่กำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์ฯ ในการเตรียมศูนย์ฯ ให้พร้อมรับการตรวจประเมินของผู้ประเมินภายนอก ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ด้วยเหตุที่มาตรฐานนี้สร้างขึ้นภายใต้กรอบความคิดที่สอดคล้องกัน ไม่เป็นภาระซ้ำซ้อนในการจัดเตรียมข้อมูล

ท้ายสุดนี้ สท. ต้องขอขอบคุณทุกท่าน และหน่วยงานต้นสังกัดที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และความร่วมมือที่ดียิ่ง ทำให้งานนี้สำเร็จลุล่วง เพื่อประโยชน์แก่เด็กปฐมวัยของไทยที่จะได้รับการดูแลที่มีคุณภาพ บนมาตรฐานขั้นต่ำเดียวกันทั่วประเทศ

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์
เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ

...สารบัญ...

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทนำ	1
บทที่ 1 มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ	3
บทที่ 2 เกณฑ์การพิจารณา/เกณฑ์การให้คะแนนและวิธีคิดคะแนน	4
บทที่ 3 การเตรียมความพร้อมการประเมินศูนย์เด็กเล็ก	33
บทที่ 4 การเขียนรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR)	38
ภาคผนวก (สรุปประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องและข้อมูลวิชาการฯ)	47
ภาคผนวก 1 นิยามศัพท์	48
ภาคผนวก 2 มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง	52
ภาคผนวก 3 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก	56
ภาคผนวก 4 พ.ร.บ. คู่ครองเด็ก พ.ศ. 2546	57
ภาคผนวก 5 พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	58
ภาคผนวก 6 กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก พ.ศ. 2549	59
ภาคผนวก 7 ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย (ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 กระทรวงศึกษาธิการ	65
ภาคผนวก 8 นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0 - 5 ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2550 - 2555	66
ภาคผนวก 9 ข้อมูลวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก / จิตวิทยาพัฒนาการเด็ก	67
ภาคผนวก 10 คณะทำงานขับเคลื่อนการส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัย	69

บทนำ

ความเป็นมา

มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติเกิดขึ้นมาจากเหตุผลที่สืบต่อเนื่องเป็นลำดับหลายประการ **ประการแรก** คือความตื่นตัวของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ที่เห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็กเล็ก และได้จัดตั้งศูนย์เด็กเล็ก เพื่อให้การดูแลพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน เพราะเห็นความสำคัญของการพัฒนาในช่วงวัยนี้ รวมทั้งความจำเป็นจากความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมที่พ่อแม่ ครอบครัวไม่มีเวลาอยู่ดูแลให้การพัฒนาเด็กได้อย่างเพียงพอ **ประการที่สอง** สภาพสังคมที่แบ่งงานกันทำตามความสามารถ เชี่ยวชาญ ที่ทำให้เชื่อมั่นว่าความรู้ ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญได้ถูกรวบรวมไว้ในที่บางแห่ง บางคนที่ได้รับการศึกษา และพัฒนาความสามารถเฉพาะทางเป็นพิเศษ ที่ทำให้มีการส่งลูกหลานเข้ารับการดูแลจากศูนย์เด็กเล็กมากยิ่งขึ้น **ประการที่สาม** หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ที่ได้จัดตั้งศูนย์เด็กเล็กขึ้นมา มีบทบาท หน้าที่ ความชำนาญต่างกัน ให้ความสำคัญกับเด็กในแง่มุมที่ต่างกัน กำหนดกรอบมาตรฐานการดำเนินการของศูนย์ฯ จากความรู้ ความชำนาญแตกต่างกัน ที่ทำให้เด็กเล็กของไทยในภูมิภาคต่างๆ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคมต่างๆ ได้รับการดูแลจากมาตรฐานที่หลากหลาย

จากการที่รัฐบาลไทยได้ลงนามรับรองอนุสัญญาสิทธิเด็ก หรือภาคยานุวัติอนุสัญญาสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child) ที่มีผลให้ประเทศไทยต้องจัดทำรายงานการดูแลพัฒนาเด็กของประเทศไทย ต่อคณะอนุกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ ข้อมูลที่รายงานถึงความทั่วถึงของการพัฒนาเด็กเล็กว่ามีอยู่ทั่วทุกภูมิภาค ทั้งเขตเมือง เขตชนบท ตลอดจนจนถึงเขตชายแดนที่ห่างไกลก็มีโรงเรียน หรือศูนย์เด็กเล็กของตำรวจตระเวนชายแดน ที่จะให้การพัฒนาเด็ก ถูกตั้งคำถามเกี่ยวกับมาตรฐานกลางของชาติ ที่จะเป็นเครื่องประกันว่าเด็กเล็กของไทย ทุกภูมิภาคจะได้รับการดูแลโดยมีมาตรฐานขั้นต่ำเท่าเทียมกัน จากแง่มุมของอนุสัญญาที่กล่าวว่า เด็กจะต้องไม่ถูกแบ่งแยกด้วยผิวพรรณ พันธุ์ ศาสนา เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การขาดมาตรฐานกลางของชาติจึงเปรียบเสมือนการละเลยการปฏิบัติตามอนุสัญญาข้อนี้ หรือปล่อยให้เด็กถูกแบ่งแยกด้วยสภาพเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา วัฒนธรรม โดยปริยาย

จากข้อสังเกตดังกล่าว ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2552 จึงได้มีมติมอบหมายให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) เร่งรัดดำเนินการยกระดับศูนย์เด็กเล็กในชุมชนให้บรรลุผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว เนื่องจากเป็นนโยบายสำคัญเรื่องหนึ่งของรัฐบาล และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มอบหมายให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ (สท.) ดำเนินการ

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ (สท.) มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมสวัสดิภาพ การคุ้มครอง และพิทักษ์สิทธิเด็กโดยพัฒนามาตรการ กลไก ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เด็กมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความมั่นคงในการดำรงชีวิต จึงได้เร่งรัดให้มีการจัดทำมาตรฐานกลางที่จะเป็นมาตรฐานของชาติ เพื่อให้เด็กได้รับการดูแล พัฒนาที่เท่าเทียมกันในระดับหนึ่ง โดยร่วมมือกับสถาบันการศึกษา คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตจัดทำ (ร่าง) มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้น และได้มีการทดลองนำไปใช้ประเมิน ซึ่งได้ผลที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2555 สถานศึกษาทุกแห่งรวมทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งถือว่าเป็นสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จะต้องได้รับการประเมินและรับรองคุณภาพตามพระราชบัญญัติดังกล่าว สท. จึงได้นำ (ร่าง) มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดังกล่าว มาปรับปรุงให้สอดคล้องกับ

ระบบการประเมินของ สมศ. ซึ่งเป็นอีกกลไกหนึ่งที่สำคัญในกระบวนการรับรอง/ประกันคุณภาพการศึกษาของชาติ โดยเชิญผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่จัดการศึกษาให้กับเด็กเล็ก โดยแต่ละหน่วยมีจุดเด่นเฉพาะตัว ทั้งด้านองค์ความรู้ และแนวทางการปฏิบัติเข้าร่วมพิจารณาปรับปรุง อันประกอบด้วย กรมอนามัย (กระทรวงสาธารณสุข) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (กระทรวงมหาดไทย) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์) สำนักพัฒนาสังคม (กรุงเทพมหานคร) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ. สำนักงานรัฐมนตรี) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อให้จุดเด่นที่ปรากฏอยู่ในมาตรฐานของหน่วยงานต่างๆ เกิดประโยชน์ต่อเด็กไทยโดยทั่วถึงเท่าเทียมกันทั่วทุกภูมิภาค โดยไม่จำกัดว่าอยู่ภายใต้สังกัดใด

เกณฑ์มาตรฐาน ถูกสร้างขึ้นบนพื้นฐาน 3 ประการ คือ (1) การบริหารจัดการที่ดี (2) กระบวนการบริการหรือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กที่มีคุณภาพและ (3) ประสิทธิภาพจากการดำเนินงาน คือ เด็กต้องได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ โดยคณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2554 ได้มีมติให้ความเห็นชอบร่างมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติที่ปรับปรุงขึ้นใหม่ ให้ใช้เป็นมาตรฐานกลางของประเทศ และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นำมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติไปใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลการดำเนินงานศูนย์และยกระดับคุณภาพของศูนย์เด็กเล็ก

มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ กับ ระบบประกันคุณภาพ

มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ เป็นเครื่องมือพื้นฐานในระบบการประกันคุณภาพ คือ การประกันคุณภาพภายในที่หน่วยปฏิบัติหรือศูนย์เด็กเล็กจะได้นำไปใช้ในการประเมินการดำเนินงานของหน่วยงานเอง (Self Assessment) กำหนดแนวทางปรับปรุงการดำเนินการของตนเอง (Self Improvement) และดำเนินการปรับปรุงด้วยความร่วมมือของบุคลากรในศูนย์ฯ เพื่อให้ศูนย์ฯ พร้อมรับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ที่จะต้องดำเนินการประเมินให้ทั่วถึงภายในปี 2559 สท. จึงได้เร่งรัดจัดทำ คู่มือการใช้มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติเพื่ออธิบาย ขยายความสาระ แง่มุมต่างๆ ในมาตรฐานฯ ให้เกิดความชัดเจนแก่ผู้ปฏิบัติมากที่สุด โดยเชิญผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมจัดทำ ในฐานะคณะทำงานขับเคลื่อนการส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัย

บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการยกระดับคุณภาพเด็กเล็กของประเทศไทย

- 1) ศูนย์เด็กเล็ก จะต้องปรับปรุง ยกระดับคุณภาพตัวเองให้สอดคล้องมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติซึ่งถือเป็นมาตรฐานขั้นต่ำให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
- 2) หน่วยงานกำกับดูแล จะต้องสนับสนุนการยกระดับคุณภาพของศูนย์ฯ และดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพ โดยดำเนินการประกันคุณภาพภายในพร้อมกันไปด้วย
- 3) สมศ. และหน่วยงานที่ได้รับการรับรอง/กำกับดูแลของ สมศ. จะต้องประเมินการประกันคุณภาพภายในอีกครั้งหนึ่งถือเป็นการประกันคุณภาพภายนอก ที่ทำให้ครบตามระบบประกันคุณภาพ
- 4) สท. สนับสนุนการใช้มาตรฐาน หรือทำให้ศูนย์ฯ และหน่วยงานกำกับดูแลศูนย์ฯ เข้าใจเกณฑ์มาตรฐาน และนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์มาตรฐาน และผลต่อคณะรัฐมนตรี

บทที่ 1 มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ

(คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2554)

มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติประกอบไปด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน คือ (1) การบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก (2) การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และ (3) คุณภาพเด็ก

(1) การบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 5 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่	ชื่อตัวบ่งชี้	เกณฑ์การพิจารณา (ข้อ)
1.1	การบริหารงานอย่างเป็นระบบ	8
1.2	การบริหารจัดการบุคลากร	5
1.3	การจัดสภาพแวดล้อมของศูนย์เด็กเล็ก	18
1.4	มาตรการด้านความปลอดภัยของศูนย์เด็กเล็ก	5
1.5	การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม	4

(2) การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 5 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่	ชื่อตัวบ่งชี้	เกณฑ์การพิจารณา (ข้อ)
2.1	การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาเด็ก	8
2.2	การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย	8
2.3	การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านจิตใจ-อารมณ์	4
2.4	การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม	5
2.5	การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา	5

(3) คุณภาพเด็ก ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 4 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่	ชื่อตัวบ่งชี้	เกณฑ์การพิจารณา (ข้อ)
3.1	เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายและสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพของตน	4
3.2	เด็กมีพัฒนาการทางด้านจิตใจ-อารมณ์ สังคม	3
3.3	เด็กได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์	4
3.4	เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา	4

รายละเอียดปรากฏตามเกณฑ์การพิจารณา ในบทที่ 2

บทที่ 2 เกณฑ์การพิจารณา/เกณฑ์การให้คะแนน

มาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก

การบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก หมายถึง ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการและดำเนินการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกันของผู้บริหารศูนย์ เช่น นายกเทศมนตรี นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ศึกษาพิเศษ นักวิชาการศึกษากิจกรรมการศูนย์ เช่น การวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการควบคุมประเมินผล เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้รับบริการมั่นใจได้ว่าศูนย์เด็กเล็กมีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 5 ด้าน น้ำหนักรวม 40 คะแนน (ข้อละ 1 คะแนน)

ตัวบ่งชี้หลักและค่าน้ำหนัก

ตัวบ่งชี้ที่	ชื่อตัวบ่งชี้	น้ำหนัก
1.1	การบริหารงานอย่างเป็นระบบ	8
1.2	การบริหารจัดการบุคลากร	5
1.3	การจัดสภาพแวดล้อมของศูนย์เด็กเล็ก	18
1.4	มาตรการด้านความปลอดภัยของศูนย์เด็กเล็ก	5
1.5	การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม	4

ชื่อตัวบ่งชี้ที่ 1.1 บริหารงานอย่างเป็นระบบ น้ำหนัก 8 คะแนน

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
1.1.1	ศูนย์ฯ มีการจัดทำแผนพัฒนา และมีการดำเนินงานตามแผน โดยกำหนดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย ตามปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์การจัดตั้ง* * ปรัชญาทางการศึกษา จุดมุ่งหมาย แนวคิด เชิงสร้างสรรค์ * วิสัยทัศน์ ข้อความบอกเล่าสั้นๆ เพื่อแสดงให้เห็นถึงเป้าหมายระยะ 3 -5 ปี * พันธกิจ ภารกิจที่ต้องทำเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์และต้องสอดคล้องกับอัตลักษณ์) * วัตถุประสงค์การจัดตั้งควรแสดงให้เห็นอัตลักษณ์ของแต่ละศูนย์	- แผนพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก - รายงานผลการดำเนินงาน - โครงการ/กิจกรรม - ภาพถ่ายกิจกรรม - แบบสอบถาม/สัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง	1

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
1.1.2	<p>ศูนย์ฯ มีแผนพัฒนา* ตามกรอบนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดหรือนโยบายของรัฐ ที่ร่วมกันชี้แนะและป้องกันปัญหาของสังคมตามกาลเวลา เช่น มติคณะรัฐมนตรีเรื่องการยกระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชนโดยมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบตามวงจรคุณภาพ (PDCA)*</p> <p>* การมีแผนในระดับต่างๆ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ได้แก่ แผนพัฒนาศูนย์ฯ แผนพัฒนาเด็ก</p> <p>* PDCA หมายถึง การวางแผน (Plan) การดำเนินงานตามแผน (Do) การตรวจสอบประเมิน (Check) การนำผลการประเมินมาปรับปรุงแล้วทำให้ดีขึ้น (Action) เช่น การวางแผนพัฒนาสุขภาพของเด็ก มีการดำเนินงานตามแผน มีการตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาให้ดีขึ้น และทำเอกสารประกอบ มีบันทึกการประชุมสรุปผล และภาพถ่ายประกอบการประเมิน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แผนพัฒนาศูนย์เด็กเล็กที่ระบุถึงโครงการหรือกิจกรรมที่สอดคล้องตามนโยบาย - บันทึกการประชุม 	1
1.1.3	<p>ศูนย์ฯ มีการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการและระบบสารสนเทศ* และมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรทุกระดับเป็นลายลักษณ์อักษร</p> <p>* เป็นการจัดเก็บ รวบรวม ข้อมูลหลายๆ อย่างที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ โดยมีการประมวลผลเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์ฯ โดยอาจใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แผนผังแสดงโครงสร้างการบริหารจัดการศูนย์ฯ - ข้อกำหนดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของบุคลากร - ข้อมูลพื้นฐานการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็ก เช่น ประวัติการจัดตั้งศูนย์/หลักเกณฑ์/วิธีการรับสมัครเด็ก/จำนวนเด็ก/ประวัติเด็ก/ประวัติครูผู้ดูแลเด็กหรือครูพี่เลี้ยง เป็นต้น 	1
1.1.4	<p>ศูนย์ฯ มีการจัดทำหลักสูตร รวมทั้งมีการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร หลักสูตร แผนการจัดประสบการณ์และบันทึกการจัดกิจกรรม - บันทึกการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การใช้หลักสูตรในศูนย์เด็กเล็ก - คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์เด็กเล็ก 	1

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
1.1.5	ศูนย์ฯ มีคณะกรรมการบริหาร โดยมีผู้แทนจากชุมชน* เข้าร่วมเป็นกรรมการ และมีการประชุมร่วมกันอย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง * เช่น ผู้แทนองค์กรชุมชน สถานศึกษา ผู้ปกครอง ฯลฯ ร่วมเป็นกรรมการศูนย์ฯ ทั้งนี้อาจรวมหรือไม่รวมถึง การบริหารด้านการเงิน	- บันทึกการประชุม - ภาพถ่ายการประชุม	1
1.1.6	ศูนย์ฯ มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน ศูนย์เด็กเล็กโดยหน่วยงานที่กำกับดูแลศูนย์เด็กเล็ก อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	- แผนการประเมินผลจากหน่วยงาน กำกับดูแลศูนย์เด็กเล็ก - บันทึกผลการประเมิน	1
1.1.7	ศูนย์ฯ มีการนำผลการประเมินไปพิจารณาประกอบการจัดทำ /ปรับปรุงแผนพัฒนาให้บรรลุผลตามปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์การจัดตั้งสถานศึกษารวมทั้งเป็นที่ยอมรับของชุมชน และท้องถิ่น	- พิจารณาการปรับปรุงแผนพัฒนา ศูนย์ฯ ที่นำผลการประเมินผล มาใช้ประกอบการพิจารณา - แผนพัฒนาศูนย์ฯ มีเนื้อหา/ แนวทางสืบเนื่องมาจากผลการ ประเมินที่ผ่านมา - บันทึกการประชุม	1
1.1.8	ศูนย์ฯ มีการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาของศูนย์อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	- แบบประเมินความพึงพอใจ ผู้ปกครอง กรรมการศูนย์ฯ ชุมชน เทศบาล องค์กรบริหาร ส่วนตำบล * รวมถึงหน่วยงานอื่นที่มี การดำเนินงานศูนย์เด็กเล็ก - บันทึกผลการประเมิน	1

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1) พิจารณาจากผลการดำเนินงานตามเกณฑ์การพิจารณาเป็นรายข้อ
- 2) เทียบเคียงตามระดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน	ระดับคุณภาพ
ศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการ ตามเกณฑ์การพิจารณา 1 - 2 ข้อ	2	ต้องพัฒนา
ศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการ ตามเกณฑ์การพิจารณา 3 - 4 ข้อ	4	ควรพัฒนา
ศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการ ตามเกณฑ์การพิจารณา 5 ข้อ	5	พอใช้
ศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการ ตามเกณฑ์การพิจารณา 6 - 7 ข้อ	7	ดี
ศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการ ตามเกณฑ์การพิจารณาครบทั้ง 8 ข้อ	8	ดีมาก

ชื่อตัวบ่งชี้ที่ 1.2 การบริหารจัดการบุคลากร ใช้น้ำหนัก 5 คะแนน

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
1.2.1	คุณวุฒิ/คุณสมบัติ หัวหน้าศูนย์ ฯ มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี สาขาวิชาเอกอนุบาลศึกษาหรือปฐมวัย หรือวิชาชีพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 2 ปี	- หลักฐานการศึกษา - หลักฐานรับรองประสบการณ์ทำงานด้านปฐมวัย - ใบรับรองแพทย์	1
1.2.2	ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงของศูนย์ฯ มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีสาขาวิชาเอกอนุบาลศึกษาหรือปฐมวัย และไม่เป็นโรคติดต่อ* กรณีมีวุฒิการศึกษาน้อยกว่าปริญญาตรี ต้องมีอายุไม่น้อยกว่า 18 ปี และมีประสบการณ์การทำงานด้านเด็กปฐมวัยมาแล้วอย่างน้อย 2 ปี หรือได้รับการฝึกอบรมการดูแลเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่องเพิ่มเติม** * เช่น วัณโรค โรคเรื้อน ไข้ซัง ไทฟอยด์ **การเข้ารับการศึกษานในหลักสูตรการศึกษา/การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย อย่างน้อย 420 ชั่วโมง เช่นหลักสูตรของสถาบันการศึกษา ส่วนราชการ	- หลักฐานการศึกษา/การฝึกอบรม - หลักฐานรับรองประสบการณ์ทำงานด้านปฐมวัย - ใบรับรองแพทย์	1
1.2.3	หัวหน้าศูนย์/ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงทุกคนได้รับการอบรมด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย* อย่างน้อยปีละ 20 ชั่วโมง * หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ระยะสั้น/เข้มข้นโดยต้องมีหลักฐานการศึกษาหรือหลักฐานการฝึกอบรม	- หลักฐานผ่านการฝึกอบรม เช่น คำสั่ง กำหนดการอบรม รายงานผลการอบรม หรือ ใบประกาศนียบัตร /วุฒิบัตร	1
1.2.4	ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงของศูนย์ฯ มีสุขภาพจิตที่ดี ได้รับสวัสดิภาพด้านการรักษาพยาบาล การตรวจสุขภาพประจำปี การประกันสังคม	- ผลการประเมินและทดสอบความเครียดของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง และหัวหน้าศูนย์ฯ (แบบประเมินของกรมอนามัย กรมสุขภาพจิต หรือโรงพยาบาล) - ใบรับรองแพทย์	1
1.2.5	อัตราส่วนของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงของศูนย์ฯ ต่อจำนวนเด็กปฐมวัยที่เหมาะสม ดังนี้ - เด็กอายุ 2-3 ปี มีครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง 1 คน ต่อเด็กจำนวน 7 - 10 คน - เด็กอายุ 3 ปีขึ้นไปมีครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง 1 คน ต่อเด็กจำนวน 10 - 15 คน	- เอกสาร/หลักฐานบ่งชี้จำนวนครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงและเด็กปฐมวัย ได้แก่ 1) ทะเบียนเด็กแสดงจำนวนและอายุของเด็ก 2) จำนวนครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงที่ปฏิบัติงานจริง	1

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1) พิจารณาจากผลการดำเนินงานตามเกณฑ์การพิจารณาเป็นรายข้อ
- 2) เทียบเคียงตามระดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน	ระดับการประเมิน
ศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการบุคลากร ตามเกณฑ์การพิจารณา 1 ข้อ	1	ต้องพัฒนา
ศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการบุคลากร ตามเกณฑ์การพิจารณา 2 ข้อ	2	ควรพัฒนา
ศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการบุคลากร ตามเกณฑ์การพิจารณา 3 ข้อ	3	พอใช้
ศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการบุคลากร ตามเกณฑ์การพิจารณา 4 ข้อ	4	ดี
ศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการบุคลากร ตามเกณฑ์การพิจารณาครบ 5 ข้อ	5	ดีมาก

ข้อตัวบ่งชี้ที่ 1.3 การจัดสภาพแวดล้อมของศูนย์เด็กเล็ก น้ำหนัก 18 คะแนน

(ก) สภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร (น้ำหนัก 6 คะแนน)

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
-----	-----------------	------------------------	-----------------

(ก) สภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร

1.3.1	อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมบริเวณศูนย์ ฯ มีความสะอาด ร่มรื่น แข็งแรง ปลอดภัย ตั้งอยู่ห่างจากสภาพแวดล้อมที่เป็นมลพิษและพื้นที่เสี่ยงต่ออันตราย* * บริเวณที่ขนถ่ายแก๊ส น้ำมัน สารเคมีหรือสารพิษ ณาปนกิจสถาน มลภาวะทางอากาศและเสียงที่มากเกินไป (หากไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ต้องมีมาตรการป้องกัน ุบัติภัย ตามมาตรฐานความจำเป็นและเหมาะสม และมี การเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน)	- โครงสร้างอาคาร ประตู หน้าต่าง มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี - ขนาดของอาคารเหมาะสมกับ จำนวนเด็กและมีรั้วกั้นบริเวณ ให้เป็นสัดส่วน - ห่างจากสภาพแวดล้อมที่เป็นมลพิษ และพื้นที่เสี่ยงต่ออันตราย	1
1.3.2	ศูนย์ ฯ มีการจัดพื้นที่สนามเด็กเล่นและเครื่องเล่นหลากหลาย เพียงพอ เหมาะสมตามวัย โดยพื้นที่สนามเด็กเล่นควรเป็นพื้นที่ทราย สนามหญ้าหรือยางสังเคราะห์ ตามความเหมาะสมของพื้นที่	- มีบัญชีรายชื่อเครื่องเล่น มีเครื่องเล่นตามบัญชี - การจัดและการใช้พื้นที่สนามเด็กเล่นและเครื่องเล่นมีความเหมาะสม	1
1.3.3	เครื่องเล่นภายในศูนย์ ฯ ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัย แข็งแรง อยู่ในสภาพที่ดี การติดตั้งเครื่องเล่นแต่ละชนิด ถูกต้อง อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม และมีการตรวจสอบ/ซ่อมบำรุงเป็นระยะ	- บันทึกการตรวจสอบ/ซ่อมบำรุงตามระยะเวลาที่กำหนด	1
1.3.4	ศูนย์ ฯ มีการเก็บสำรองน้ำสะอาดสำหรับดื่มและใช้ อย่างเพียงพอและถูกสุขลักษณะ	- มีภาชนะเก็บกักน้ำที่สะอาด ปลอดภัย และจัดวางในบริเวณที่เหมาะสม	1

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
1.3.5	ศูนย์ ฯ มีการจัดการขยะถูกสุขลักษณะ	- มีถังขยะที่สะอาด มีฝาปิดมิดชิด อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี และมีการจัดเก็บขยะออกจากศูนย์ฯทุกวัน	1
1.3.6	ศูนย์ฯ มีการจัดมุมการเรียนรู้สำหรับผู้ปกครอง หรือบอร์ดประชาสัมพันธ์สำหรับผู้ปกครอง เกี่ยวกับการดำเนินงาน ศูนย์เด็กเล็กและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก	- บอร์ดประชาสัมพันธ์กิจกรรม ศูนย์ ฯ ภายนอกอาคารศูนย์ - เอกสารแผ่นพับ ความรู้ต่าง ๆ - ภาพกิจกรรม - กล่องรับฟังความคิดเห็นจากผู้ปกครอง	1

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1) พิจารณาจากผลการดำเนินงานตามเกณฑ์การพิจารณาเป็นรายข้อ
- 2) เทียบเคียงตามระดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน	ระดับการประเมิน
ศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการบุคลากร ตามเกณฑ์การพิจารณา 1 - 2 ข้อ	2	ต้องพัฒนา
ศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการบุคลากร ตามเกณฑ์การพิจารณา 3 ข้อ	3	ควรพัฒนา
ศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการบุคลากร ตามเกณฑ์การพิจารณา 4 ข้อ	4	พอใช้
ศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการบุคลากร ตามเกณฑ์การพิจารณา 5 ข้อ	5	ดี
ศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการบุคลากร ตามเกณฑ์การพิจารณาครบ 6 ข้อ	6	ดีมาก

(ข) สภาพแวดล้อมภายในอาคาร (น้ำหนัก 12 คะแนน)

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
-----	-----------------	------------------------	-----------------

(ข) สภาพแวดล้อมภายในอาคาร

1.3.7	การจัดพื้นที่ภายใน ควรสอดส่องดูแลพื้นที่ภายในอาคารของศูนย์ ฯ สะอาดเหมาะสมแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก ไม่มีกลิ่นอับทางเดินและพื้นที่จัดกิจกรรมปลอดภัยไม่มีสิ่งกีดขวาง พื้นด้วยวัสดุที่ปลอดภัย และมีอุปกรณ์ห่อหุ้มเหลี่ยมมุม	- ทดสอบแสงสว่างว่าเพียงพอหรือไม่ โดยสามารถอ่านหนังสือได้ชัดเจน และสบายตา - ไม่มีกลิ่นอับ - อากาศถ่ายเทสะดวก - การบันทึกข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุ	1
-------	---	---	---

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
1.3.8	จัดให้มีพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็ก* มีอัตราส่วน 2 ตารางเมตรต่อเด็ก 1 คน เป็นอย่างน้อย * ตามความเหมาะสมของการใช้พื้นที่ในแต่ละกิจกรรม	- ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และจำนวนเด็ก	1
1.3.9	จัดพื้นที่ภายในห้องเรียนให้มีมุมเสริมทักษะ/มุมเสริมประสบการณ์สำหรับเด็กอย่างน้อย 5 มุม พร้อมวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสม	- มีการจัดมุมเสริมทักษะ/มุมเสริมประสบการณ์ อย่างน้อย 5 มุม เช่น มุมบล็อก มุมบทบาทสมมติ มุมดนตรี มุมหนังสือ มุมครัว เป็นต้น - มีทะเบียนจำนวนวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้	1
1.3.10	อาคารของศูนย์ฯ มีพื้นที่สำหรับเด็กนอนพักผ่อนอย่างเหมาะสม เครื่องนอนประจำตัวเด็กสะอาด และเพียงพอสำหรับเด็กทุกคน	- พื้นที่เพื่อการนอนพักผ่อนของเด็กเหมาะสมไม่แออัด - เครื่องนอนมีเพียงพอสำหรับเด็กทุกคน - เครื่องนอนได้รับการทำความสะอาดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เป็นอย่างน้อย	1
1.3.11	ศูนย์ฯ มีการจัดห้องพยาบาลหรือที่พักรักษาสำหรับเด็กป่วย	- มีห้องพยาบาล หรือมุมพยาบาลสำหรับดูแลเด็กเจ็บป่วยเป็นสัดส่วน และมีตู้ยาสามัญประจำบ้าน	1
1.3.12	ครุภัณฑ์สำหรับเด็ก และครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง จัดวางในตำแหน่งที่เหมาะสม และมีจำนวนเพียงพอ	- ครุภัณฑ์จัดวางอยู่ในตำแหน่งที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมของเด็ก - จำนวนครุภัณฑ์เพียงพอ - ใช้ครุภัณฑ์ในการดำเนินกิจกรรมประจำวันอย่างเหมาะสม คุ่มค่า	1
1.3.13	เครื่องใช้ส่วนตัวสำหรับเด็ก เช่น หวี แก้วน้ำ แปรงสีฟัน ผ้าเช็ดตัว ประจำตัวเด็กสะอาด และมีครบสำหรับเด็กทุกคน	- อุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนตัวของเด็กแต่ละคนมีป้ายชื่อ/เขียน/ปักชื่อ - อุปกรณ์เครื่องใช้ส่วนตัวสำหรับเด็กสะอาด มีการจัดเก็บเป็นระเบียบ	1
1.3.14	สุขอนามัยด้านอาหาร สถานที่เตรียมอาหาร และปรุงอาหารสะอาดถูกสุขลักษณะ มีการปกคลุมอาหารที่พร้อมบริโภคขณะขนส่ง (โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีการจ้างเหมาผู้ประกอบการจัดส่งมาจากภายนอก) และมีการตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรฐาน* * ให้มีผู้รับผิดชอบตรวจสอบ	- โต๊ะที่ปรุงอาหารควรมีความสูงอย่างน้อย 60 เซนติเมตร สะอาด และปลอดภัย - มีข้อกำหนดมาตรฐาน วิธีการขนส่งในสัญญาว่าจ้าง กรณีจ้างเหมาผู้ประกอบการ - มีผู้รับผิดชอบตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรฐาน	1

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
1.3.15	อุปกรณ์และภาชนะที่ใส่อาหาร ทำด้วยวัสดุปลอดภัย และมีการทำความสะอาดภาชนะ และจัดเก็บอย่างเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> - อุปกรณ์และภาชนะที่ทำด้วยวัสดุปลอดภัย - การล้างและการจัดเก็บอุปกรณ์ภาชนะที่ใส่อาหารถูกสุขลักษณะ โดยการคว่ำในตะแกรงโปร่งสะอาด สูงจากพื้นอย่างน้อย 60 เซนติเมตร ให้แห้ง (ไม่ใช่เช็ดให้แห้ง) เมื่อแห้งแล้ว จัดเก็บภาชนะในที่ปิดมิดชิด 	1
1.3.16	ผู้จัดเตรียมอาหารและผู้ปรุงอาหารมีสุขภาพดี ปฏิบัติงานอย่างถูกสุขลักษณะ* สวมผ้ากันเปื้อน หมวกคลุมผม ทุกครั้งที่ประกอบอาหาร และต้องได้รับการอบรมความรู้ด้านโภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัยอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง * ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีและมีการดำเนินการตามหลักเกณฑ์ของกรมอนามัย	<ul style="list-style-type: none"> - ใบรับรองแพทย์ หรือข้อมูลประวัติสุขภาพของผู้ประกอบอาหาร - ใบประกาศนียบัตร หรือหลักฐานประวัติการฝึกอบรม - แฟ้มประวัติบุคลากร - มีผู้รับผิดชอบตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรฐาน 	1
1.3.17	ห้องน้ำ ห้องส้วมของศูนย์ฯ สะอาด ไม่ลื่น มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก โถส้วมมีขนาดพอเหมาะกับตัวเด็ก* และมีจำนวนเพียงพอ มีอ่างล้างมืออยู่ในระดับที่พอเหมาะกับตัวเด็กและมีสบู่ล้างมือสำหรับเด็ก * หากมีขนาดไม่พอเหมาะกับตัวเด็ก ต้องมีอุปกรณ์เสริม	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องน้ำ ห้องส้วม โถส้วม อ่างล้างมือติดตั้งอยู่ในระดับที่พอเหมาะกับตัวเด็ก - ห้องน้ำ ห้องส้วม โถส้วม อ่างล้างมือมีจำนวนเพียงพอต่อการใช้สอย - มีสบู่ หรือเจลล้างมือสำหรับเด็ก - มีราวจับหรืออุปกรณ์ความปลอดภัยอื่นในการใช้ส้วมของเด็ก (โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ไม่ใช่ส้วมชักโครก) 	1
1.3.18	ภายในอาคารมีการจัดการขยะถูกสุขลักษณะ	<ul style="list-style-type: none"> - ภาชนะที่ใช้รองรับขยะ มีสภาพดี และมีฝาปิดมิดชิดอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม - มีการจัดการขยะอย่างเหมาะสม มีการดูแลถังขยะให้สะอาดอยู่เสมอ และมีการกำจัดสิ่งปฏิกูลออกจากอาคารทุกวัน 	1

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1) พิจารณาจากผลการดำเนินงานตามเกณฑ์การพิจารณาเป็นรายข้อ
- 2) เทียบเคียงตามระดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน	ระดับคุณภาพ
ศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการบุคลากร ตามเกณฑ์การพิจารณา 1 - 3 ข้อ	3	ต้องพัฒนา
ศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการบุคลากร ตามเกณฑ์การพิจารณา 4 - 6 ข้อ	6	ควรพัฒนา
ศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการบุคลากร ตามเกณฑ์การพิจารณา 7 - 9 ข้อ	9	พอใช้
ศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการบุคลากร ตามเกณฑ์การพิจารณา 10 - 11 ข้อ	11	ดี
ศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการบุคลากร ตามเกณฑ์การพิจารณาครบ 12 ข้อ	12	ดีมาก

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 มาตรการด้านความปลอดภัยของศูนย์เด็กเล็ก น้ำหนัก 5 คะแนน

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
1.4.1	มีการกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัยในการดูแลเด็ก* * ได้แก่ ความปลอดภัยของอาคาร ความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ ระบบป้องกันภัยจากบุคคล ระบบฉุกเฉิน ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ความปลอดภัยด้านอาหาร ความปลอดภัยจากสัตว์ต่างๆ ความปลอดภัยในการเดินทาง (กรณีที่ศูนย์ฯ จัดรถรับ-ส่ง)	<ul style="list-style-type: none"> - มีเอกสารบันทึกการประชุม - คำสั่งที่เป็นลายลักษณ์อักษร 	1
1.4.2	มีระบบรองรับเหตุฉุกเฉิน หรือระบบป้องกันภัย มีการจัดทำแผนและซักซ้อมป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติต่าง ๆ เช่นกรณีเกิดไฟไหม้ น้ำท่วม พายุสีนามิ - มีการซ้อมอพยพเด็กและครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง - มีการติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิงที่มองเห็นได้ชัดเจน หยิบใช้ได้สะดวก มีสภาพพร้อมใช้งานตลอดเวลา และครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงต้องใช้อุปกรณ์ดังกล่าวได้ถูกต้อง - มีการติดหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินของหน่วยงานในระดับพื้นที่ เช่น สถานีตำรวจ สถานีอนามัย โรงพยาบาล เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน โรงเรียน วัด กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	<ul style="list-style-type: none"> - มีแผนป้องกันภัย - มีการบันทึกการซักซ้อมการป้องกันอุบัติเหตุ - มีอุปกรณ์ดับเพลิงในสภาพที่ใช้งานได้ และมีจำนวนเพียงพอ - มีการติดหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินที่มองเห็นอย่างชัดเจน 	1

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
1.4.3	มีการสำรวจและค้นหาจุดที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายทั้งภายใน และภายนอกอาคารศูนย์เด็กเล็กเป็นระยะเพื่อป้องกันและแก้ไขมิให้เกิดอันตรายแก่เด็ก - บริเวณโดยรอบหากมีแม่น้ำ สระน้ำ บ่อน้ำ คลอง ต้องทำรั้วกั้นล้อมรอบบริเวณที่อาจเกิดอันตราย - กรณีภายในศูนย์มีอ่างน้ำ โถงเก็บน้ำ ควรมีฝาปิดที่สามารถป้องกันการพลัดตกลงไปของเด็กได้	- มีการบันทึกการสำรวจสถานที่ - มีบันทึกการประชุม - มีรั้วกั้นรอบบริเวณที่อาจเกิดอันตรายกับเด็ก - มีฝาปิดอ่างน้ำหรือโถงน้ำที่สามารถป้องกันการ พลัดตกลงได้	1
1.4.4	มีมาตรการป้องกันและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์แมลงและพาหะนำโรค	- มีการติดตั้งมุ้งลวดการป้องกันแมลงและพาหะนำโรค - มีบันทึกการป้องกันและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์แมลง	1
1.4.5	มีมาตรการในการรับ/ส่งเด็ก - ผู้ปกครองลงลายมือชื่อไว้เป็นลายลักษณ์อักษรทุกครั้งเพื่อป้องกันการลักพาตัวเด็ก - ที่จุดรับ/ส่งเด็ก หรือผู้มาติดต่อ อยู่ห่างจากตัวอาคารพื้นที่กิจกรรมของเด็กในระยะที่ปลอดภัย - กรณีที่เด็กและผู้ปกครองต้องโดยสารเรือมารับ/ส่ง ต้องมีชูชีพสวมให้เด็กทุกคนทุกครั้งที่ในการรับ-ส่งเด็ก - กรณีที่เด็กและผู้ปกครองเดินทางด้วยรถจักรยานยนต์ต้องมีหมวกนิรภัย (หมวกกันน็อก) สำหรับเด็ก - กรณีศูนย์ฯ จัดรถรับ-ส่งเด็ก 1) สภาพรถรับ ส่ง เด็ก ควรอยู่ในสภาพที่ดี ถูกต้องตามระเบียบของกรมการขนส่งทางบก 2) คนขับรถมีสุขภาพดี ไม่ดื่มแอลกอฮอล์ 3) มีผู้ดูแลเด็กประจำรถ	- มีสมุดเซ็นชื่อรับ/ส่งเด็ก (กรณีการเปลี่ยนผู้มารับ/ส่งเด็ก ผู้ปกครองแจ้งชื่อบุคคลที่จะมารับเด็กเป็นการล่วงหน้า) - มีการจัดระบบจราจรภายในศูนย์ในการรับ/ส่งเด็ก - ผู้ปกครองมีชูชีพสำหรับเด็ก - ผู้ปกครองมีหมวกนิรภัย (หมวกกันน็อก) สำหรับเด็ก - มีประวัติคนขับรถ ใบขับขี่สาธารณะ	1

เกณฑ์การให้คะแนน

- พิจารณาจากผลการดำเนินงานตามเกณฑ์การพิจารณาเป็นรายข้อ
- เทียบเคียงตามระดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน	ระดับการประเมิน
ศูนย์เด็กเล็กดำเนินการด้านความปลอดภัย ตามเกณฑ์การพิจารณา 1 ข้อ	1	ต้องพัฒนา
ศูนย์เด็กเล็กดำเนินการด้านความปลอดภัย ตามเกณฑ์การพิจารณา 2 ข้อ	2	ควรพัฒนา
ศูนย์เด็กเล็กดำเนินการด้านความปลอดภัย ตามเกณฑ์การพิจารณา 3 ข้อ	3	พอใช้
ศูนย์เด็กเล็กดำเนินการด้านความปลอดภัย ตามเกณฑ์การพิจารณา 4 ข้อ	4	ดี
ศูนย์เด็กเล็กดำเนินการด้านความปลอดภัย ตามเกณฑ์การพิจารณา 5 ข้อ	5	ดีมาก ★

ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม (น้ำหนัก 4 คะแนน)

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
1.5.1	<p>การมีส่วนร่วมกับชุมชนและเครือข่าย</p> <p>มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในชุมชน ระหว่าง พ่อแม่ หัวหน้าศูนย์ ครูผู้ดูแลเด็ก ครูพี่เลี้ยง เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก <u>อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง*</u></p> <p><i>* กรณีไม่ได้จัดเป็นภาคเรียน ต้องมีการจัดกิจกรรมฯ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีบันทึกการประชุม มีภาพถ่าย หรือบันทึกการจัดกิจกรรม 	1
1.5.2	<p>มีการจัดกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมกับชุมชนในโอกาสสำคัญ ตามเทศกาลต่าง ๆ สอดคล้องกับประเพณี ศาสนา และ วัฒนธรรมของชุมชน นั้น ๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีบันทึกการประชุม มีภาพถ่าย - แผนจัดกิจกรรมประจำปี 	1
1.5.3	<p>มีการสร้างเครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน และสถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพ/ความรู้/ของ ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง พ่อแม่และเด็กปฐมวัยในศูนย์เด็กเล็ก</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีทำเนียบเครือข่ายภูมิปัญญา ท้องถิ่นในชุมชน - บันทึกการทำกิจกรรมร่วมกัน 	1
1.5.4	<p>มีการจัดศูนย์เด็กเล็กให้เป็นแหล่งความรู้บริการชุมชน ในเรื่องการพัฒนาเด็ก</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีบันทึกการประชุม มีภาพถ่าย กิจกรรม - แผนจัดกิจกรรมประจำปี 	1

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1) พิจารณาจากผลการดำเนินงานตามเกณฑ์การพิจารณาเป็นรายข้อ
- 2) เทียบเคียงตามระดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน	ระดับคุณภาพ
ศูนย์เด็กเล็กไม่มีการดำเนินการด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม ตามเกณฑ์การพิจารณาทุกข้อ	0	ต้องพัฒนา
ศูนย์เด็กเล็กดำเนินการด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม ตามเกณฑ์การพิจารณา 1 ข้อ	1	ควรพัฒนา
ศูนย์เด็กเล็กดำเนินการด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม ตามเกณฑ์การพิจารณา 2 ข้อ	2	พอใช้
ศูนย์เด็กเล็กดำเนินการด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม ตามเกณฑ์การพิจารณา 3 ข้อ	3	ดี
ศูนย์เด็กเล็กดำเนินการด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม ตามเกณฑ์การพิจารณา 4 ข้อ	4	ดีมาก

มาตรฐานที่ 2 การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง หมายถึง การจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัยของเด็ก โดยให้ครบ 4 สาระตามหลักสูตร คือ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัว สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก โดยให้สอดคล้องกับบริบทของศูนย์เด็กเล็กเพื่อพัฒนาความสามารถตามวัยของเด็กปฐมวัย 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ-อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 5 ด้าน น้ำหนักรวม 30 คะแนน (ข้อละ 1 คะแนน)

ตัวบ่งชี้หลักและค่าน้ำหนัก

ตัวบ่งชี้ที่	ชื่อตัวบ่งชี้	น้ำหนัก
2.1	การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย	8
2.2	การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย	8
2.3	การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการด้านจิตใจ-อารมณ์	4
2.4	การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการด้านสังคม	5
2.5	การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการด้านสติปัญญา	5

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย (น้ำหนัก 8 คะแนน)

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
2.1.1	ร้อยละของผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง จัดทำแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้* และดำเนินการตามแผนฯ เพื่อพัฒนาความสามารถตามวัยของเด็กปฐมวัย 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ-อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล * การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัยของเด็ก โดยให้ครบ 4 สาระ ตามหลักสูตร คือ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัว สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก โดยให้สอดคล้องกับบริบทของศูนย์เด็กเล็ก	- แผนจัดการกระบวนการเรียนรู้/ แผนการจัดกิจกรรมที่พัฒนาเด็กปฐมวัย 4 ด้าน คือด้านร่างกาย จิตใจ -อารมณ์ สังคม และสติปัญญา - รายงานการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้	1
2.1.2	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง จัดหา ผลิต และใช้สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านอย่างเหมาะสม	- สื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก - แผนการจัดประสบการณ์ - กิจกรรมประจำวัน	1

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
2.1.3	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงที่ได้รับการนิเทศ* กำกับติดตาม ประเมินผลตามแผนจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ * การได้รับการแนะนำจากบุคลากร เช่น นักวิชาการศึกษา/นักพัฒนาชุมชน/เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน/นักพัฒนาการเด็ก/นักพัฒนาสังคม/ศึกษานิเทศก์/นักสังคมสงเคราะห์ บุคลากรภายในศูนย์และอื่น ๆ	- บันทึกการนิเทศติดตามแผนจัดกระบวนการเรียนรู้	1
2.1.4	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงสามารถสังเกตพฤติกรรมของเด็กและประเมินพัฒนาการเบื้องต้นอย่างต่อเนื่อง	- แบบบันทึกพฤติกรรมเด็ก - แบบประเมินพัฒนาการเด็ก	1
2.1.5	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงสามารถให้การช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหา และ/หรือส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญ กรณีที่มีปัญหา	- แบบบันทึกพฤติกรรมเด็ก - บันทึกสภาพปัญหาและการแก้ไขของเด็ก	1
2.1.6	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงจัดทำผลพัฒนาการเด็กและข้อมูลสำหรับการส่งต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น	- บันทึกผลการประเมินพัฒนาการเด็ก	1
2.1.7	การสร้างความสัมพันธ์ทางบวกกับเด็กและครอบครัว ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กและผู้ปกครอง มีจิตเจตน์นคง ควบคุมอารมณ์ได้ มีความเป็นมิตรกับเด็กและผู้ปกครอง	- มีการประเมินความพึงพอใจหรือบันทึกการดำเนินงานของของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง - การสัมภาษณ์ผู้ร่วมงาน พ่อแม่ผู้ปกครองและเด็ก - ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงไม่มีประวัติถูกร้องเรียนเรื่องการใช้ความรุนแรงและไม่ละเมิดสิทธิเด็ก	1
2.1.8	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก	- บันทึกการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กแก่ผู้ปกครอง/สมุดรายงานประจำตัวเด็ก - สัมภาษณ์ผู้ปกครองเกี่ยวกับครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงที่ให้คำปรึกษา - บันทึกการประชุมผู้ปกครอง	1

เกณฑ์การให้คะแนน

- พิจารณาจากพิจารณาจากร้อยละเฉลี่ยของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงที่สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาเด็กได้ตามเกณฑ์การพิจารณาแต่ละข้อ ตามข้อ 2.1.1-2.1.8
- เทียบเคียงค่าร้อยละเฉลี่ยระดับการประเมิน 5 ระดับ ตามค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน	ระดับคุณภาพ
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	1	ต้องพัฒนา
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	2	ควรพัฒนา
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	4	พอใช้
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	6	ดี
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	8	ดีมาก

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 การจัดการกระบวนการพัฒนาด้านร่างกาย (น้ำหนัก 8 คะแนน)

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
2.2.1	ด้านโภชนาการ ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงดูแลให้เด็กรับประทาน อาหาร ครบ 5 กลุ่มอาหาร* * อาหารหลัก 5 หมู่	<ul style="list-style-type: none"> - มีรายการอาหารที่หลากหลาย และแสดงถึงปริมาณอาหารที่เพียงพอสำหรับเด็ก - มีการจัดอาหารที่มีคุณค่าครบ 5 กลุ่มอาหาร - มีการใช้เกลือไอโอดีน หรือน้ำปลาเสริมไอโอดีนในการประกอบอาหารทุกครั้ง 	1
2.2.2	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงดูแลให้เด็กดื่มนมและน้ำสะอาด อย่างเพียงพอ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นมที่让孩子ดื่มเป็นนมรสจืด และจัดเก็บอยู่ในสภาพที่เหมาะสม ไม่หมดอายุ และมีทะเบียนการแจกจ่ายให้เด็ก 2. น้ำดื่ม ต้องมีคุณลักษณะดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 2.1) น้ำดื่มสุก หรือ 2.2) น้ำที่ผ่านระบบการปรับปรุงคุณภาพแล้ว เช่น น้ำกรองจากเครื่องกรองน้ำที่มีการบำรุงรักษาตามคำแนะนำของผลิตภัณฑ์นั้นๆ หรือ 2.3) น้ำบรรจุขวดที่ได้รับอนุญาตจาก อย. 3. น้ำใช้ ควรเป็นน้ำประปา น้ำบาดาล หรือน้ำที่สะอาด 	1

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
2.2.3	ด้านสุขนิสัยและสุขภาพกาย ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงจัดกิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อ แขน ขา และลำตัวด้วยการออกกำลังกาย และการเล่น กลางแจ้ง การพัฒนากล้ามเนื้อตา กล้ามเนื้อมือ ประสาท สัมผัสระหว่างมือ และตา ด้วยกิจกรรมศิลปะ กิจกรรม การเคลื่อนไหว เกมการศึกษา การเล่นตามมุม กิจกรรม ในวงกลม กิจกรรมเสรี	- ตารางกิจกรรมประจำวันที่จัด ช่วงเวลาให้เด็กได้ออกกำลังกาย หรือมีกิจกรรมต่าง ๆ	1
2.2.4	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงฝึกสุขนิสัยในการดูแล สุขภาพ และป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุต่อตนเองและผู้อื่น	- แผนการจัดกิจกรรม - กิจกรรมประจำวันในการรับประทานอาหาร การรักษาความสะอาด ของร่างกาย (เล็บ ผม ฟัน การขับถ่าย) - บันทึกการเกิดอุบัติเหตุ	1
2.2.5	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงดูแลให้เด็กได้นอนพักผ่อน กลางวัน อย่างน้อย 1-2 ชั่วโมง/วัน	- ตารางการจัดกิจกรรมประจำวัน ที่มีช่วงเวลาให้เด็กได้นอนพักผ่อน กลางวัน	1
2.2.6	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงตรวจสอบสุขภาพอนามัยประจำ วันของเด็กทุกคน	- บันทึกการตรวจสอบสุขภาพอนามัย ประจำวันของเด็ก	1
2.2.7	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงตรวจสอบสุขภาพของเด็กทุกปี โดยครอบคลุมถึงสุขภาพฟัน สายตา หู วัตอึควิ อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรือบุคลากรทางการแพทย์	- บันทึกผลการตรวจสอบสุขภาพเด็ก	1
2.2.8	เด็กทุกคนได้รับการเฝ้าระวังภาวะโภชนาการ โดยชั่งน้ำหนัก และวัดส่วนสูงทุก 3 เดือน และประเมินโดยใช้ กราฟแสดง เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโต	- บันทึกภาวะโภชนาการ - สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก - สมุดรายงานประจำตัวเด็ก - เครื่องชั่งน้ำหนักที่ได้มาตรฐาน - เครื่องวัดส่วนสูงที่ได้มาตรฐาน	1

เกณฑ์การให้คะแนน

- พิจารณาจากร้อยละเฉลี่ยของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงที่สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม พัฒนาการด้านร่างกายของเด็กได้ตามเกณฑ์การพิจารณาแต่ละข้อ ตามข้อ 2.2.1-2.2.8
- เทียบเคียงค่าร้อยละเฉลี่ยระดับการประเมิน 5 ระดับ ตามค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน	ระดับการประเมิน
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	1	ต้องพัฒนา
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	2	ควรพัฒนา
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	4	พอใช้
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	6	ดี
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	8	ดีมาก

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านจิตใจ – อารมณ์ (น้ำหนัก 4 คะแนน)

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
2.3.1	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง จัดกิจกรรมส่งเสริมลักษณะนิสัยให้เด็กได้แสดงพฤติกรรม อารมณ์และความรู้สึกด้านศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหวและได้สัมผัสกับธรรมชาติ	- แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ - แบบบันทึกพฤติกรรมของเด็ก - บันทึกหลังการสอน (การจัดประสบการณ์เรียนรู้) - ภาพถ่ายกิจกรรม	1
2.3.2	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กรู้จักอดทน รอคอย และมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น	- แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ - แบบบันทึกพฤติกรรมของเด็ก	1
2.3.3	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ส่งเสริมให้เด็กทำกิจกรรมตามความสนใจ และความถนัด* <i>* อารมณ์ถึงการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และมุมเสริมประสบการณ์ที่หลากหลายโดยให้เด็กได้ตัดสินใจเลือกปฏิบัติกิจกรรม</i>	- แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ - แบบบันทึกพฤติกรรมของเด็ก - แฟ้มผลงานเด็ก	1
2.3.4	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ส่งเสริมให้เด็กมีความมั่นใจ กล้าแสดงออก ร่าเริง แจ่มใส	- แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ - แบบบันทึกพฤติกรรมของเด็ก	1

เกณฑ์การให้คะแนน

- พิจารณาจากร้อยละเฉลี่ยของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงที่สามารถจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านจิตใจ – อารมณ์ ของเด็กได้ตามเกณฑ์การพิจารณาแต่ละข้อ ตามข้อ 2.3.1-2.3.4
- เทียบเคียงค่าร้อยละเฉลี่ยระดับการประเมิน 5 ระดับ ตามค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน	ระดับการประเมิน
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 ไม่มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	0	ต้องพัฒนา
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	1	ควรพัฒนา
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	2	พอใช้
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	3	ดี
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	4	ดีมาก

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม (น้ำหนัก 5 คะแนน)

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
2.4.1	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ส่งเสริมให้เด็กมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ ขยัน ประหยัด ความซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ	- แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ - แบบบันทึกพฤติกรรมของเด็ก - มุมเสริมประสบการณ์	1
2.4.2	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ส่งเสริมให้เด็กได้รู้จักปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ กติกาของห้องเรียนและศูนย์เด็กเล็ก	- แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ - แบบบันทึกพฤติกรรมของเด็ก - มุมเสริมประสบการณ์ - ข้อตกลงในห้องเรียน	1
2.4.3	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ส่งเสริมให้เด็กได้ทำกิจกรรมเพื่อเรียนรู้การเป็นผู้นำผู้ตาม และการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นตามวิถีประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	- แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ - แบบบันทึกพฤติกรรมของเด็ก - มุมเสริมประสบการณ์	1
2.4.4	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงจัดกิจกรรมให้เด็กได้เรียนรู้และร่วมกิจกรรมตามบริบทวัฒนธรรมท้องถิ่น ประเพณี ภูมิปัญญาไทย และหลักศาสนา	- แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ - แบบบันทึกพฤติกรรมของเด็ก - สื่อการเรียนรู้	1
2.4.5	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงปลูกฝังให้เด็กรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	- แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ - สื่อการเรียนรู้ - ภาพถ่ายกิจกรรมวันสำคัญ	1

เกณฑ์การให้คะแนน

- พิจารณาจากร้อยละเฉลี่ยของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงที่สามารถจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมตามเกณฑ์การพิจารณาแต่ละข้อ ตามข้อ 2.4.1-2.4.5
- เทียบเคียงค่าร้อยละเฉลี่ยระดับการประเมิน 5 ระดับ ตามค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน	ระดับการประเมิน
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	1	ต้องพัฒนา
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	2	ควรพัฒนา
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	3	พอใช้
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	4	ดี
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	5	ดีมาก

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา (น้ำหนัก 5 คะแนน)

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
2.5.1	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/พี่เลี้ยงเด็ก จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้เด็กมีความรู้ในเรื่องตนเอง บุคคลที่เกี่ยวข้อง ธรรมชาติ และสิ่งต่าง ๆ รอบตัว	- แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ - แบบบันทึกพฤติกรรมของเด็ก - สื่อการเรียน การสอน - บันทึกหลังสอน	1
2.5.2	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้เด็กมีทักษะ ด้านการสังเกต การจำแนก และการเปรียบเทียบ จำนวน มิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) เวลา ผ่านประสาทสัมผัส ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง	- แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ - แบบบันทึกพฤติกรรมของเด็ก - สื่อการเรียน การสอน	1
2.5.3	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้เด็กมีทักษะด้านการคิด และแก้ไขปัญหา ได้อย่างเหมาะสมตามวัย	- แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ - แบบบันทึกพฤติกรรมของเด็ก - สื่อการเรียน การสอน	1
2.5.4	ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง จัดกิจกรรมส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	- แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ - แบบบันทึกพฤติกรรมของเด็ก - สื่อการเรียน การสอน - แฟ้มผลงานเด็ก	1
2.5.5	ร้อยละของผู้ดูแลเด็ก/พี่เลี้ยงเด็ก จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้เด็กมีทักษะด้านการใช้ภาษาในการสื่อความหมาย ฟัง พูด อ่าน เขียน ได้อย่างเหมาะสมตามวัย	- แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ - แบบบันทึกพฤติกรรมของเด็ก - สื่อการเรียนรู้	1

เกณฑ์การให้คะแนน

- พิจารณาจากร้อยละเฉลี่ยของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงที่สามารถจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาตามเกณฑ์การพิจารณาแต่ละข้อ ตามข้อ 2.5.1-2.5.5
- เทียบเคียงค่าร้อยละเฉลี่ยระดับการประเมิน 5 ระดับ ตามค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน	ระดับการประเมิน
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	1	ต้องพัฒนา
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	2	ควรพัฒนา
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	3	พอใช้
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	4	ดี
ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ร้อยละ 75 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	5	ดีมาก

มาตรฐานที่ 3 คุณภาพเด็ก

คุณภาพเด็ก หมายถึง เด็กมีความพร้อมทั้ง 4 ด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เหมาะสมกับวัย ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ประกอบด้วยตัวบ่งชี้หลัก 4 ตัว ด้าน น้ำหนักรวม 30 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

ตัวบ่งชี้หลักและค่าน้ำหนัก

ตัวบ่งชี้ที่	ชื่อตัวบ่งชี้	น้ำหนัก
3.1	เด็กพัฒนาการด้านร่างกายและสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพของตน	8
3.2	เด็กมีพัฒนาการทางด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม	6
3.3	เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา	8
3.4	เด็กได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์	8

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายและสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพของตน (น้ำหนัก 8 คะแนน)

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
3.1.1	เด็กมีร่างกายเจริญเติบโตสมวัย เช่น <u>เด็กมีน้ำหนักส่วนสูงตามเกณฑ์*</u> ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข * เด็กมีน้ำหนักและส่วนสูงที่เมื่อบันทึกลงในกราฟแสดงเกณฑ์อ้างอิงของการเจริญเติบโตแล้วอยู่ในช่วงตามเกณฑ์ของอายุ และเพศ และมีการเติบโตที่เหมาะสม	- สมุดบันทึกข้อมูลสุขภาพและพัฒนาการของเด็ก (ส่วนสูง น้ำหนัก รอบศีรษะเด็ก) - เอกสารหลักฐานที่แสดงว่าเด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายและสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพของตน	2
3.1.2	เด็กมีร่างกายแข็งแรง <u>สามารถทรงตัวได้ดี*</u> และสามารถ <u>ประสานสัมพันธ์ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย**</u> เช่น การหยิบจับ สิ่งของ การเคลื่อนไหวได้อย่างมีประสิทธิภาพ * การเคลื่อนไหว ทรงตัวตามพัฒนาการเด็กตามแต่ละช่วงวัย เช่น กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ **การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อมือและตา ตามพัฒนาการเด็กตามแต่ละช่วงวัย เช่น การหยิบจับดินสอ พู่กัน ช้อน หรืออุปกรณ์อื่นให้ถูกวิธี (3 ขวบครึ่ง – 4 ขวบ) การร้อยลูกปัด กิจกรรมศิลปะ การเล่นเกมการศึกษา ต่อบล็อกในการเล่นตามมุมประสบการณ์	- แบบทดสอบสมรรถภาพทางด้านร่างกาย - แบบประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย - แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ - สมุดรายงานประจำตัวเด็ก - ผลการสังเกตพฤติกรรม การบันทึกการประเมินผล การจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง - ภาพกิจกรรมการเคลื่อนไหว และการปฏิบัติกิจกรรมตามสภาพจริง	2

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
3.1.3	<p>เด็กมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพตนเอง ได้แก่ แปร่งฟันหลังรับประทานอาหารกลางวันทุกวัน ใช้ช้อนกลาง ล้างมือบ่อยๆ ปิดปากเวลาไอหรือจาม รู้จักทิ้งขยะให้ถูกที่ และรู้จักช่วยเหลือตัวเอง*</p> <p>* ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของเด็กที่แปร่งฟันหลังอาหารกลางวัน - ร้อยละของเด็กที่ล้างมือหลังการทำกิจกรรม หลังเข้าห้องน้ำ และก่อนรับประทานอาหาร อย่างถูกวิธีโดยมีผู้แนะนำ และฝึกให้เด็กล้างเองให้ถูกต้องในช่วงอายุ 4 ขวบ - ร้อยละของเด็กที่มีผ้าปิดปาก เวลาไม่สบาย ไอ หรือจาม - ร้อยละของเด็กที่ทิ้งขยะในที่ที่จัดไว้ - ร้อยละของเด็กที่รู้จักช่วยเหลือตัวเอง เช่น การแต่งตัว การถอดถุงเท้า รองเท้า การรับประทานอาหาร การบอกเมื่อต้องการเข้าห้องน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - บันทึกการสังเกตพฤติกรรมเด็กตามตัวบ่งชี้ - สมุดบันทึกข้อมูลสุขภาพ - เอกสารหลักฐานที่แสดงว่าเด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายและสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพของตน - ผลการสังเกตพฤติกรรม การบันทึกการประเมินผล การจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง - ป้ายประชาสัมพันธ์ ผนัง รั้ว รงค์ การดูแลสุขภาพ เช่น การทิ้งขยะให้ถูกที่ การล้างมืออย่างถูกวิธี - บันทึกการลาป่วย หรือ บัญชีเรียกชื่อ หรือ บันทึกการมาเรียนขาด ลา มาสาย 	2
3.1.4	<p>เด็กรู้จักระวังอุบัติเหตุต่อตนเองและผู้อื่น* เช่น ไม่คุยหรือเล่นระหว่างรับประทานอาหาร ไม่เอามือไปแหย่ปลั๊กไฟ</p> <p>* - อุบัติภัยต่อตนเองและผู้อื่น เช่น เด็กวิ่งชนกัน ผลักเพื่อน เล่นที่รุนแรง การเล่นในที่เสี่ยงอันตราย บนบันไดที่สูง ระเบียง บ่อน้ำ</p> <p>- การขึ้น ลงบันได ด้วยความระมัดระวัง เช่น การจับราวบันไดขณะขึ้นลง การเดินขึ้นลง ชิดขวา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บันทึกการเกิดอุบัติเหตุของเด็ก - ผลการสังเกตพฤติกรรม การบันทึกการประเมินผล การจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง - บันทึกจำนวนสถิติของวันที่ไม่มีเด็กประสบอุบัติเหตุ ทั้งรุนแรงและไม่รุนแรง - ข้อตกลงในชั้นเรียน ระบุเรื่องความปลอดภัย เช่น ไม่วิ่งในห้องเรียน ไม่คุยหรือเล่นระหว่างรับประทานอาหาร 	2

เกณฑ์การให้คะแนน

- พิจารณาจากร้อยละเฉลี่ยของเด็กที่มีคุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา 3.1.1-3.1.4
- เทียบเคียงค่าร้อยละเฉลี่ยระดับการประเมิน 5 ระดับ ตามค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน	ระดับการประเมิน
เด็กต่ำกว่าร้อยละ 60 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	4	ต้องพัฒนา
เด็กร้อยละ 60 - 69 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	5	ควรพัฒนา
เด็กร้อยละ 70 - 79 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	6	พอใช้
เด็กร้อยละ 80 - 89 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	7	ดี
เด็กร้อยละ 90 ขึ้นไป มีคุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา	8	ดีมาก

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 เด็กมีพัฒนาการด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม (น้ำหนัก 6 คะแนน)

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
3.2.1	<p>เด็กมีปฏิสัมพันธ์* กับผู้อื่นได้เหมาะสมตามวัย รู้จักอดทน รอคอย**</p> <p>* ปฏิสัมพันธ์ คือ สื่อสารพูดคุยด้วยท่าทางกาย และวาจาได้ การยิ้ม การทักทาย กล่าวพูด กล่าวคุยตามวัย เข้าใจ สัญญาณการสื่อสารของผู้ใหญ่ สนใจและร่วมกิจกรรม กับเพื่อน เช่น การเล่นร่วมกัน เล่นสมมติได้</p> <p>**การอดทนรอคอย เช่น การเข้าแถวตามลำดับ การทำตามคำสั่ง ระเบียบสถานที่</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม - ผลการสังเกตพฤติกรรม การบันทึก การประเมินผล การจัดกิจกรรม ตามแผนการจัดกิจกรรมของ ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง - บันทึกการคัดกรอง และการปรับตัวยาก เช่น การแก้ไขปัญหา ของเด็ก การปรับพฤติกรรม ที่พึงประสงค์ 	2
3.2.2	<p>เด็กมีความมั่นใจ กล้าแสดงออก ร่าเริง แจ่มใส มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น*</p> <p>* - เด็กมีความมั่นใจ ไม่กลัว มีเหตุผล กล้าแสดงออก อย่างเหมาะสม</p> <p>- เด็กมีความร่าเริง แจ่มใส ชอบเล่นกับเพื่อน ไม่กลัวเพื่อน ไม่แกล้งเพื่อน</p> <p>- เด็กแสดงการยอมรับชื่นชมความสามารถ และผลงาน ของผู้อื่น เช่น ปรบมือให้เพื่อน ชมเชยเพื่อน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมิน/สังเกตการณ์ แสดงออกทางอารมณ์ของเด็ก - ผลการสังเกตพฤติกรรม การบันทึก การประเมินผล การจัดกิจกรรม ตามแผนการจัดกิจกรรมของ ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง - บันทึกการคัดกรอง และการปรับตัวยาก เช่น การแก้ไขปัญหาของเด็ก การปรับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ - การร่วมกิจกรรมของเด็ก การเคลื่อนไหว แสดงออก การเล่น บทบาทสมมติ การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี 	2

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
3.2.3	เด็กมีความสนใจและร่วมกิจกรรม* ด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว * เด็กมีความสนใจและร่วมกิจกรรม เช่น มีความกระตือรือร้นในการเล่นร่วมกัน การเล่นสมมติ กิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรีการเคลื่อนไหว หรือการร่วมกิจกรรมอื่นที่เหมาะสมตามวัย	- แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม - ผลการสังเกตพฤติกรรม การบันทึก การประเมินผล การจัดกิจกรรม ตามแผนการจัดกิจกรรมของ ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง - บันทึกการคัดกรอง และการปรับ ด้วยยาก เช่น การแก้ไขปัญหของเด็ก การปรับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ - การร่วมกิจกรรมของเด็ก การเคลื่อนไหวแสดงออก การเล่น บทบาทสมมติ การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	2

เกณฑ์การให้คะแนน

- พิจารณาจากร้อยละเฉลี่ยของเด็กที่มีคุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา 3.2.1-3.2.3
- เทียบเคียงค่าร้อยละเฉลี่ยระดับการประเมิน 5 ระดับ ตามค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน	ระดับการประเมิน
เด็กต่ำกว่าร้อยละ 60 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	2	ต้องพัฒนา
เด็กร้อยละ 60 - 69 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	3	ควรพัฒนา
เด็กร้อยละ 70 - 79 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	4	พอใช้
เด็กร้อยละ 80 - 89 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	5	ดี
เด็กร้อยละ 90 ขึ้นไป มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	6	ดีมาก

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 เด็กได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ที่พึงประสงค์ (น้ำหนัก 8 คะแนน)

การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ หมายถึง ชยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ กติกา วัฒนธรรมท้องถิ่น ความเป็นไทย และหลักศาสนาที่นับถือ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
3.3.1	<p>เด็กได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม 8 ประการ* ของกระทรวงศึกษาธิการในด้าน ชยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ</p> <p>* ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชยัน เช่น ทำกิจกรรมที่ครุมอบหมายให้สำเร็จ เล่นให้จบกระบวนการหรือสำเร็จ มีความกระตือรือร้น - ประหยัด เช่น ปิดน้ำ รินน้ำเฉพาะที่พอดื่ม ทานข้าว ตีมนมให้หมดไม่เหลือทิ้ง ใช้ของไม่ทิ้งขว้าง หรือช่วยตรวจสอบการปิดน้ำ - ซื่อสัตย์ เช่น รู้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเอง และเป็นของผู้อื่น ไม่นำของผู้อื่นไปโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่พูดปด - มีวินัย เช่น เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ ไม่ทำลายของรักษาของ ทำตามข้อตกลงได้ - สุภาพ เช่น การแสดงความเคารพ ไหว้ กล่าวคำสวัสดิ์ขอขอบคุณ ขอโทษ ใช้คำพูดที่สุภาพ - สะอาด เช่น ทิ้งขยะเป็นที่ แปรงฟัน ล้างมือ รักษาความสะอาดของร่างกายหลังทำกิจกรรมต่างๆ - สามัคคี เช่น ร่วมมือกันทำกิจกรรมให้สำเร็จ - มีน้ำใจ เช่น รู้จักช่วยเหลือ แบ่งปัน รู้จักการ เห็นอกเห็นใจให้เหมาะสมตามวัย ให้กำลังใจผู้อื่น รู้จักชื่นชมยินดีกับผู้อื่น 	<ul style="list-style-type: none"> - มีหลักฐานแสดงพฤติกรรม 8 ด้านของเด็ก - มีแผนการจัดประสบการณ์ที่เชื่อมโยงกิจกรรม การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมทุกสัปดาห์ - ผลการสังเกตพฤติกรรม การบันทึกการประเมินผล การจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง - บันทึกการคัดกรอง และการปรับตัวยาก เช่น การแก้ไขปัญหาของเด็ก การปรับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ - การมีส่วนร่วมของเด็กในการบันทึกการทำกิจกรรมตามการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม 8 ประการ 	2
3.3.2	<p>เด็กสามารถปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ กติกาของห้องเรียน และศูนย์เด็กเล็ก*</p> <p>* - เด็กปฏิบัติตามข้อตกลงในห้องเรียน</p> <p>- เด็กปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ กติกาของศูนย์ฯ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม - แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ - ผลการสังเกตพฤติกรรม การบันทึกการประเมินผล การจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง - บันทึกการคัดกรอง และการปรับตัวยาก เช่น การแก้ไขปัญหาของเด็ก การปรับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ 	2

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
3.3.3	<p>เด็กมีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่น ความเป็นไทย และหลักศาสนาที่นับถือ*</p> <p>* - เด็กสามารถปฏิบัติตามหลักของศาสนา เบื้องต้น เช่น สวดมนต์ตามหลักศาสนา ละหมาด ไปโบสถ์</p> <p>- การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การสัการวม เมื่ออยู่ในวัด รู้จักหลักศาสนาและเคารพในความแตกต่างของศาสนา</p> <p>- การร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรมท้องถิ่น และในวันสำคัญ การละเล่นพื้นบ้าน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม - แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ - ผลการสังเกตพฤติกรรม การบันทึก การประเมินผล การจัดกิจกรรม ตามแผนการจัดกิจกรรมของ ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง - บันทึกการคัดกรอง และการปรับ ตัวยาก เช่น การแก้ไขปัญหาของเด็ก การปรับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ - ภาพถ่ายกิจกรรม 	2
3.3.4	<p>เด็กกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมและรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่นตามวิถีของประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข*</p> <p>* - รู้จักสิทธิและหน้าที่ รับฟังความเห็นของผู้อื่น</p> <p>- รู้จักปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง รู้จักขอบเขตของตนเอง และผู้อื่น</p> <p>- การถวายนามเคารพ ยืนตรงเคารพธงชาติ และเพลง สรรเสริญพระบารมี</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม - แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ - ผลการสังเกตพฤติกรรม การบันทึก การประเมินผล การจัดกิจกรรม ตามแผนการจัดกิจกรรมของ ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง - บันทึกการคัดกรอง และการปรับ ตัวยาก เช่น การแก้ไขปัญหาของเด็ก การปรับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ - ภาพถ่ายกิจกรรม 	2

เกณฑ์การให้คะแนน

- พิจารณาจากร้อยละเฉลี่ยของเด็กที่มีคุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา 3.3.1-3.3.4
- เทียบเคียงค่าร้อยละเฉลี่ยระดับการประเมิน 4 ระดับ ตามค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน	ระดับการประเมิน
เด็กต่ำกว่าร้อยละ 60 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	4	ต้องพัฒนา
เด็กร้อยละ 60 - 69 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	5	ควรพัฒนา
เด็กร้อยละ 70 - 79 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	6	พอใช้
เด็กร้อยละ 80 - 89 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	7	ดี
เด็กร้อยละ 90 ขึ้นไป มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	8	ดีมาก

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา (น้ำหนัก 8 คะแนน)

พัฒนาการด้านสติปัญญา หมายถึง การรู้จักสังเกต การรับรู้ เข้าใจเหตุและผล การจดจำ การคิด การใช้ภาษา การลงมือปฏิบัติ การแก้ปัญหา มีจินตนาการสร้างสรรค์ สร้างความคิดรวบยอดให้เกิดการเรียนรู้ มีทักษะพื้นฐานเพื่อการอ่านออกเขียนได้ และการคิดคำนวณได้เหมาะสมตามวัย

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
3.4.1	<p><u>เด็กมีทักษะ*</u> ด้านการคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนก และการเปรียบเทียบ จำนวน เวลา มิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ)</p> <p>* <u>เด็กมีทักษะ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ด้านการคิด เช่น มีสติตระหนักรู้ตัวว่ากำลังทำอะไร จะทำอะไร และควรทำอะไร การตอบคำถาม ปริศนา คำทาย คิดแก้ปัญหาตามสถานการณ์ ฝึกให้เด็กคิดตามสถานการณ์ - การใช้ภาษา เช่น การสื่อสารด้วยภาษาที่เหมาะสมตามวัย การพูดคำคล้องจอง - การสังเกต จำแนก และการเปรียบเทียบ เช่น ขนาด สี รูปร่าง รูปทรง การจัดกลุ่ม ความแตกต่างของตัวอักษรใหญ่-เล็ก มาก-น้อย ใกล้-ไกล สั้น-ยาว บน-ล่าง - จำนวน เช่น การนับ - เวลา เช่น กลางวัน กลางคืน เวลานอน เวลารับประทานอาหาร - มิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) เช่น การต่อบล็อก รู้จักรูปทรง การคาดคะเนระยะทาง ใกล้-ไกล 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการติดตามและบันทึกการสังเกต พฤติกรรมการรับรู้ และการใช้ภาษาของเด็กอย่างสม่ำเสมอ - ผลการสังเกตพฤติกรรม การบันทึก การประเมินผล การจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง - เอกสารหลักฐานที่แสดงถึงเด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา 	2
3.4.2	<p><u>เด็กมีความรู้ในเรื่องตนเอง บุคคลที่เกี่ยวข้อง ธรรมชาติและสิ่งต่าง ๆ รอบตัว*</u></p> <p>* - เด็กสามารถบอกชื่อ นามสกุลตัวเอง รู้จักเพศตนเอง รู้จักร่างกาย และการดูแลร่างกายให้สะอาด และปลอดภัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - เด็กสามารถบอกบุคคลในครอบครัวได้ โดยใช้ภาษาถิ่น รู้จักบุคคลสำคัญ ครู โรงเรียน สถานที่แวดล้อม บ้าน วัด โรงเรียน ชุมชน - เด็กต้องรู้จักสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต กลางวันกลางคืน ฤดูกาล วงจรชีวิตตามธรรมชาติ - เด็กต้องรู้จักสิ่งต่าง ๆ รอบตัวที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ถนน สะพาน คอมพิวเตอร์ ของเล่น 	<ul style="list-style-type: none"> - มีบันทึกการสังเกต ติดตาม พฤติกรรม ความสามารถในการเรียนรู้ และแก้ไขปัญหาของเด็ก - ผลการสังเกตพฤติกรรม การบันทึก การประเมินผล การจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง - เอกสารหลักฐานที่แสดงถึงเด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา 	2

ข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	น้ำหนัก (คะแนน)
3.4.3	<p><u>เด็กมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์*</u></p> <p>* - จินตนาการ เช่น การเล่นบทบาทสมมติ ท่าทางการเคลื่อนไหว ลีลาประกอบเพลง กิจกรรมเข้าจังหวะ</p> <p>- ความคิดสร้างสรรค์ เช่น การแสดง งานศิลปะ งานประดิษฐ์</p> <p>- คิดสร้างผลงานที่แปลกใหม่ เช่น การทำท่าทางตามความคิด การต่อเติมภาพให้มีความหลากหลาย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มสะสมผลงานของเด็กที่แสดงถึงความก้าวหน้าทางการใช้ความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ (คำพูด การเล่น ศิลปะ ดนตรี) - แผนการจัดกิจกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง - ผลการสังเกตพฤติกรรม การบันทึก การประเมินผล การจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง - เอกสารหลักฐานที่แสดงถึงเด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา 	2
3.4.4	<p><u>เด็กมีความสามารถในการอ่านได้เหมาะสมตามวัย*</u></p> <p>* - เด็กสนใจ หยิบอ่าน พลิกดู หนังสือ</p> <p>- เด็กสามารถอ่าน หรือ อธิบายภาพในหนังสือได้</p> <p>- เด็กสามารถพลิกดู เปิดหน้าหนังสือได้อย่างถูกต้อง</p> <p>- เด็กท่องคำคล้องจองสั้น ๆ ได้ตามวัย</p> <p>- สามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างตัวอักษรได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม - แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ - ผลการสังเกตพฤติกรรม การบันทึก การประเมินผล การจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง - เอกสารหลักฐานที่แสดงถึงเด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา 	2

เกณฑ์การให้คะแนน

- พิจารณาจากร้อยละเฉลี่ยของเด็กที่มีคุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณา 3.4.1-3.4.4
- เทียบเคียงค่าร้อยละเฉลี่ยระดับการประเมิน 4 ระดับ ตามค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน	ระดับการประเมิน
เด็กต่ำกว่าร้อยละ 60 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	4	ต้องพัฒนา
เด็กร้อยละ 60 - 69 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	5	ควรพัฒนา
เด็กร้อยละ 70 - 79 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	6	พอใช้
เด็กร้อยละ 80 - 89 มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	7	ดี
เด็กร้อยละ 90 ขึ้นไป มีคุณลักษณะ ตามเกณฑ์การพิจารณา	8	ดีมาก

สรุปขั้นตอนของการประเมินศูนย์เด็กเล็กตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ

1. ทำความเข้าใจมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติและคู่มือการดำเนินงานตามมาตรฐานให้ละเอียดทุกขั้นตอน
2. ประเมินตนเองตามความเป็นจริงรายเกณฑ์ ซึ่งมี 85 เกณฑ์
3. การให้คะแนนแต่ละเกณฑ์ (คะแนนดิบ)
 - 3.1 มาตรฐานที่ 1 และ 2 เกณฑ์ละ 1 คะแนน ให้พิจารณาจากหลักฐานในตารางช่องข้อมูลประกอบการพิจารณาทุกข้อย่อย ถ้ามีครบถ้วนทุกข้อย่อย ให้ 1 คะแนน ถ้าไม่มีครบถ้วนให้ 0 คะแนน
 - 3.2 ส่วนมาตรฐานที่ 3 เกณฑ์ละ 2 คะแนน ถ้าหลักฐานในตารางช่องข้อมูลประกอบการพิจารณาทุกข้อย่อย มีครบถ้วนให้ 2 คะแนน และถ้าไม่มีครบถ้วนให้ 0 คะแนน
4. การคิดคะแนนรายมาตรฐานมีความแตกต่างกัน ดังนั้นเมื่อได้คะแนนดิบจากการประเมินในข้อ 3.1 และ 3.2 แล้ว ให้ศึกษาวิธีการคิดคะแนนจาก “ตารางวิธีคิดคะแนนรายมาตรฐานทั้ง 3 มาตรฐาน” หลังจากนั้นนำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับตารางเกณฑ์การให้คะแนนรายตัวบ่งชี้ก่อนซึ่งมีอยู่ทุกตัวบ่งชี้ จึงได้คะแนนสุดท้ายของแต่ละเกณฑ์
5. นำคะแนนสุดท้ายที่ได้ทั้ง 14 ตัวบ่งชี้ 85 เกณฑ์ไปใส่หน้า 44 เพื่อรวมคะแนนในภาพรวม และเทียบช่วงของเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ซึ่งมีอยู่ 5 ระดับ จะทำให้ทราบว่าศูนย์ของท่านอยู่ในระดับใด
6. นำผลที่ได้ทั้งหมดสรุปเขียนเป็นรายงานการประเมินตนเอง ตามแบบฟอร์มในบทที่ 4 หน้า 38-46 (แบบฟอร์มดังกล่าว เป็นแนวทางในการเขียน SAR หากต้นสังกัดใดเพิ่มเติม หรือ ปรับลดหัวข้ออื่น ๆ ในแบบฟอร์มก็สามารถทำได้เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของศูนย์เด็กเล็กแต่ละสังกัด)

ตารางวิธีคิดคะแนนรายมาตรฐานทั้ง 3 มาตรฐาน

มาตรฐาน	การประเมิน	ข้อมูลประกอบการพิจารณา
มาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการ	- พิจารณาจากผลการดำเนินงานตามเกณฑ์การพิจารณาเป็นรายข้อโดยพิจารณาในช่องข้อมูลประกอบการพิจารณาทุกข้อย่อยถ้ามีครบถ้วนทุกข้อย่อยให้ 1คะแนน ถ้าไม่มีครบให้ 0 คะแนน	<u>เกณฑ์การพิจารณา 40 เกณฑ์ๆ ละ 1 คะแนน รวม 40 คะแนน</u> - นำคะแนนดิบที่ได้มาเทียบเคียงกับตารางเกณฑ์การให้คะแนนรายตัวบ่งชี้ ซึ่งมีระดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามค่าน้ำหนักคะแนน <u>ยกตัวอย่างตัวบ่งชี้ที่ 1.1 หน้า 4</u> (8 คะแนน) ประเมินตนเองได้ 6 คะแนนดิบ ให้หน้า 6 คะแนนดิบมาเทียบกับตารางเกณฑ์การให้คะแนนของตัวบ่งชี้ที่ 1.1 (หน้า 6) พบว่า ได้ 7 คะแนน อยู่ในระดับดี หรือถ้าได้ 7 คะแนน เมื่อมาเทียบกับตารางเกณฑ์การให้คะแนน พบว่า ได้ 7 คะแนน อยู่ในระดับดี เช่นกัน
มาตรฐานที่ 2 การจัดกระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก	- พิจารณาจากร้อยละเฉลี่ยของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงทุกคนในศูนย์เด็กเล็กที่สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กได้ที่ร้อยละ 75 ดังนั้นผลการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง จึงได้ 6 คะแนน (ระดับดี) และ 8 คะแนน (ระดับดีมาก) แต่ถ้าได้ไม่ถึง ร้อยละ 75 ได้ 0 คะแนน	<u>เกณฑ์การพิจารณา 30 เกณฑ์ ๆ ละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน</u> 1. นำคะแนนดิบที่ประเมินได้รายบุคคลคิดเป็นค่าร้อยละ โดยใช้สูตรดังนี้ $\text{คะแนนดิบที่ประเมินได้} \times 100 = \text{ค่าร้อยละรายบุคคลของครูผู้ดูแลเด็ก}$ คะแนนเต็มของตัวบ่งชี้ 2. นำค่าร้อยละของแต่ละบุคคลรวมกันเพื่อเป็นภาพรวมของศูนย์ฯ โดยใช้สูตร ดังนี้ $\text{ค่าร้อยละรายบุคคลรวมกัน} \times 100 = \text{ร้อยละเฉลี่ยรวมของครูผู้ดูแลเด็ก}$ จำนวนครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์ทั้งหมด ทั้งศูนย์ฯ * ค่าร้อยละเฉลี่ยรวม ถ้าไม่ถึงร้อยละ 75 แสดงว่าตัวบ่งชี้ นั้น ได้ 0 คะแนน

มาตรฐาน	การประเมิน	การคำนวณ
		<p>3. นำค่าร้อยละ 75 หรือร้อยละ 75 ขึ้นไป คำนวณตามสูตร ดังนี้ <u>ค่าร้อยละที่ได้</u> \times <u>คะแนนเต็มของตัวบ่งชี้</u> = <u>คะแนนตัวบ่งชี้</u> 100</p> <p>4. นำคะแนนตัวบ่งชี้ขึ้นไปเทียบกับตารางเกณฑ์การให้คะแนนของตัวบ่งชี้จะได้คะแนนที่ตรงกัน กรณีได้มากกว่าร้อยละ 75 เมื่อคำนวณแล้ว ถ้าได้คะแนนเป็นจุดทศนิยม สามารถปัดไปเป็นคะแนนเต็มที่สูงกว่า ก็จะได้คะแนนของตัวบ่งชี้</p> <p><u>ยกตัวอย่าง ตัวบ่งชี้ที่ 2.1</u> น้ำหนัก 8 คะแนน (หน้า 15 -17)</p> <p><u>ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก A</u> มี ครูผู้ดูแลเด็ก 2 คน คนที่ 1 ประเมินได้ 2 คะแนนดิบ คนที่ 2 ประเมินได้ 6 คะแนนดิบ</p> <p><u>การคำนวณ</u></p> <p>1. นำคะแนนดิบที่ประเมินได้รายบุคคลคิดเป็นร้อยละ <u>คะแนนดิบที่ประเมินได้</u> \times <u>100</u> = <u>ค่าร้อยละรายบุคคลของครูผู้ดูแลเด็ก</u> <u>คะแนนเต็มของตัวบ่งชี้</u> (ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 เต็ม 8 คะแนน)</p> <p>1.1) คนที่ 1 ได้ 2 คะแนน : $2 \times 100 \div 8 =$ ร้อยละ 25 1.2) คนที่ 2 ได้ 6 คะแนน : $6 \times 100 \div 8 =$ ร้อยละ 75</p> <p>2. นำค่าร้อยละของแต่ละบุคคลรวมกันเพื่อเป็นภาพรวมของศูนย์ฯ โดยใช้สูตร : <u>ค่าร้อยละรายบุคคลรวมกัน</u> \times <u>100</u> = <u>ร้อยละเฉลี่ยรวมของครูผู้ดูแลเด็ก</u> <u>จำนวนครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์ทั้งหมด</u> <u>ทั้งศูนย์ฯ</u></p> <p>- นำค่าร้อยละคนที่ 1 + ค่าร้อยละคนที่ 2 = 25 + 75 \div 2 = ร้อยละ 50</p> <p><u>สรุป</u> ค่าเฉลี่ยร้อยละของศูนย์ A คือ ร้อยละ 50 เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ร้อยละเฉลี่ยของครูผู้ดูแลเด็กที่กำหนดไว้ในมาตรฐานที่ 2 คือ ร้อยละ 75 แสดงว่าไม่ถึงเกณฑ์ คะแนนของตัวบ่งชี้จึงได้ 0 คะแนน</p> <p><u>ตัวอย่างที่ 2</u> ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 น้ำหนัก 8 คะแนน (หน้า 15 -17)</p> <p><u>ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก B</u> มี ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 4 คน คนที่ 1 ประเมินได้ 4 คะแนนดิบ คนที่ 2 ประเมินได้ 6 คะแนนดิบ คนที่ 3 ประเมินได้ 6 คะแนนดิบ คนที่ 4 ประเมินได้ 8 คะแนนดิบ</p> <p><u>การคำนวณ</u></p> <p>1. นำคะแนนดิบที่ประเมินได้รายบุคคลคิดเป็นร้อยละ <u>คะแนนดิบที่ประเมินได้</u> \times <u>100</u> = <u>ค่าร้อยละรายบุคคลของครูผู้ดูแลเด็ก</u> <u>คะแนนเต็มของตัวบ่งชี้</u> (ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 เต็ม 8 คะแนน)</p> <p>1.1) คนที่ 1 ได้ 4 คะแนน : $4 \times 100 \div 8 =$ ร้อยละ 50 1.2) คนที่ 2 ได้ 6 คะแนน : $6 \times 100 \div 8 =$ ร้อยละ 75 1.3) คนที่ 3 ได้ 6 คะแนน : $6 \times 100 \div 8 =$ ร้อยละ 75 1.4) คนที่ 4 ได้ 8 คะแนน : $8 \times 100 \div 8 =$ ร้อยละ 100</p> <p>2. นำค่าร้อยละของแต่ละบุคคลรวมกันเพื่อเป็นภาพรวมของศูนย์ฯ โดยใช้สูตร <u>ค่าร้อยละรายบุคคลรวมกัน</u> \times <u>100</u> = <u>ร้อยละเฉลี่ยรวมของครูผู้ดูแลเด็ก</u> <u>จำนวนครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์ทั้งหมด</u> <u>ทั้งศูนย์ฯ</u></p> <p>- นำค่าร้อยละคนที่ 1+2+3+4 = 50 + 75 + 75 + 100 \div 4 = ร้อยละ 75</p>

มาตรฐาน	การประเมิน	การคำนวณ
		<p><u>สรุป</u> ค่าเฉลี่ยร้อยละของศูนย์ B คือร้อยละ 75 เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ร้อยละเฉลี่ยของครูผู้ดูแลเด็กที่กำหนดไว้ในมาตรฐานที่ 2 คือ ร้อยละ 75 แสดงว่าถึงเกณฑ์</p> <p>3. นำค่าร้อยละ 75 คำนวณตามสูตร ดังนี้ $\frac{\text{ค่าร้อยละที่ได้} \times \text{คะแนนเต็มของตัวบ่งชี้}}{100} = \text{คะแนนตัวบ่งชี้}$</p> <p>- ร้อยละ 75 \times คะแนนเต็มตัวบ่งชี้ที่ 2.1 (8 คะแนน) \div 100 จะได้ $75 \times 8 \div 100 = 6$</p> <p>4. นำ 6 ไปเทียบกับตารางเกณฑ์การให้คะแนนของตัวบ่งชี้ที่ 2.1 (หน้า 17) เท่ากับ 6 คะแนนอยู่ในระดับ ดี สรุปตัวบ่งชี้ ศูนย์ B ได้ 6 คะแนน</p> <p>* กรณีถ้าได้ค่าร้อยละในภาพรวมของศูนย์ได้มากกว่าร้อยละ 75 เช่น ได้ร้อยละ 90 ให้ $90 \times 8 \div 100 = 7.2$ เมื่อเทียบตารางหน้า 17 พบว่า 7 คะแนน ไม่มี จึงปัดไปที่คะแนนลำดับถัดไปคือ 8 คะแนน ดังนั้นตัวบ่งชี้ได้ 8 คะแนน</p>
<p>มาตรฐานที่ 3 คุณภาพเด็ก</p>	<p>- พิจารณาจากร้อยละเฉลี่ยของเด็กที่มีคุณลักษณะตามเกณฑ์ครบทุกข้อของตัวบ่งชี้ (เด็ก 1 คนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินทุกข้อย่อยของเกณฑ์การพิจารณาจึงได้ 2 คะแนน)</p>	<p>- เกณฑ์การพิจารณา 15 เกณฑ์ ๆ ละ 2 คะแนน รวม 30 คะแนน</p> <p><u>การคำนวณ</u> ยกตัวอย่างตัวบ่งชี้ที่ 3.1 มี 4 เกณฑ์การพิจารณา คะแนนเต็ม 8 คะแนน หน้า (22-24)</p> <p>ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก C มีเด็ก จำนวน 80 คน ผ่านเกณฑ์การประเมินครบถ้วนตามเกณฑ์การพิจารณาของตัวบ่งชี้ที่ 3.1 จำนวน 65 คน</p> <p><u>สูตรคำนวณ</u></p> <p>1) $\frac{\text{จำนวนเด็กที่ผ่านการประเมิน} \times 100}{\text{จำนวนเด็กทั้งหมด}} = \text{ร้อยละเฉลี่ยของเด็กที่มีคุณลักษณะตามเกณฑ์}$</p> <p>* คือ $65 \times 100 \div 80 = 81.25\%$</p> <p>2) นำค่าร้อยละที่ได้ ร้อยละ 81.25 เทียบกับตารางเกณฑ์การให้คะแนนหน้า 24 จะได้ 7 คะแนน แสดงว่าศูนย์ C มีเด็กร้อยละ 81.25 มีคุณลักษณะตามเกณฑ์การพิจารณาตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ อยู่ในระดับดี</p>

บทที่ 3 การเตรียมความพร้อมการประเมินศูนย์เด็กเล็ก

เป้าหมายสำคัญการนำมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติไปปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม คือ **ให้เด็กในศูนย์เด็กเล็กได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพด้วยมาตรฐานขั้นต่ำที่เท่าเทียมกันทั่วประเทศ**ซึ่งมีความสอดคล้องกับระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติ หรือการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมาตรฐานจะเป็นเครื่องมือพื้นฐานของการประกันคุณภาพภายในของศูนย์เด็กเล็ก โดยศูนย์ฯ สามารถนำใช้ประเมินตนเอง (Self Assessment) เพื่อกำหนดแนวทางปรับปรุงการดำเนินการของตนเอง (Self Improvement) โดยความร่วมมือของบุคลากรในศูนย์ฯ และหน่วยงานที่กำกับดูแลศูนย์ อันเป็นการเตรียมความพร้อมรับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ที่จะต้องดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาให้ครบภายในระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ.2555 - 2559)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 48 ระบุ **“ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก”** การประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 ประเมินมาตรฐานนี้ด้วยตัวบ่งชี้พื้นฐาน 1 ตัวบ่งชี้ คือประสิทธิผลของระบบประกันคุณภาพภายใน สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) กำหนดตัวบ่งชี้ที่ 8.1

ระบบประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาประเภทศูนย์เด็กเล็ก หมายถึงความสำเร็จของระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ประกอบด้วย การประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

1. วางแผนการปฏิบัติงานที่ครอบคลุมทุกปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา รวมถึงการวางแผนการจัดระบบบริหารและสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ
2. ปฏิบัติตามแผน นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และนำผลมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายตามแผนอย่างต่อเนื่อง
3. นำข้อมูลและผลการประเมินไปใช้เพื่อตัดสินใจและปรับปรุงพัฒนางานตามพันธกิจให้เกิดผลดี
4. ประเมินระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษาโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม การตรวจสอบถ่วงดุล และเสนอผลลัพธ์การประกันคุณภาพต่อหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
5. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินตนเอง (SAR) อย่างมีคุณภาพ สามารถรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

การประเมินคุณภาพภายในของศูนย์เด็กเล็ก

การประเมินคุณภาพภายในของศูนย์เด็กเล็กเป็นกระบวนการประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติที่ดำเนินการโดยบุคคลภายในหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็ก การประเมินคุณภาพภายในถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการที่ทำให้ทราบถึงความสามารถหรือศักยภาพของการจัดการศึกษาของศูนย์เด็กเล็กว่าบรรลุตามเป้าหมายหรือไม่ และนำผลการประเมินไปแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องได้ทันที

เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) ดังนั้นการประเมินภายในถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานของศูนย์เด็กเล็ก หรือการประเมินตนเอง (Self Assessment)

การประเมินคุณภาพภายในของศูนย์เด็กเล็กเป็นการสะท้อนภาพความสำเร็จการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม 3 ด้านตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ ได้แก่

1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก เป็นผลการดำเนินงานของผู้บริหารศูนย์เด็กเล็ก เช่น นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการศึกษา กรรมการบริหารศูนย์

2) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กเป็นการดำเนินงานของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง ในศูนย์เด็กเล็ก สามารถจัดการเรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย จิตใจ-อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

3) ด้านคุณภาพเด็ก โดยเด็กทุกคนที่เข้าอบรมเลี้ยงดูในศูนย์เด็กเล็กได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเต็มตามศักยภาพทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย จิตใจ-อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน

1. ต้องผสมผสาน
2. ต้องทำอย่างต่อเนื่อง
3. ต้องประเมินเพื่อพัฒนา
4. ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. วางแผนการปฏิบัติงาน (Plan)

- ★ กำหนดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้
- ★ พิจารณาผลการประเมินภายในและภายนอก
- ★ จัดลำดับความสำคัญของมาตรฐานและตัวบ่งชี้
- ★ กำหนดแนวทางการดำเนินงาน
- ★ กำหนดระยะเวลา
- ★ กำหนดงบประมาณ
- ★ กำหนดผู้รับผิดชอบ

2. การดำเนินการตามแผน (Do)

- ★ ส่งเสริม สนับสนุน
- ★ จัดสิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนทรัพยากร
- ★ กำกับ ติดตาม
- ★ ให้การนิเทศ

3. ตรวจสอบประเมินผล (Check)

- ★ วางกรอบการประเมิน
- ★ จัดทำหรือจัดทำเครื่องมือ
- ★ เก็บข้อมูล
- ★ วิเคราะห์ข้อมูล
- ★ แปลความหมาย
- ★ ตรวจสอบ/ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

4. นำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (Action)

- ★ ปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร
- ★ วางแผนในระยะต่อไป
- ★ จัดทำข้อมูลสารสนเทศ

5. จัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี

- ★ รวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมิน
- ★ วิเคราะห์ตามมาตรฐาน
- ★ เขียนรายงาน

กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance)

1. การควบคุมคุณภาพ (Quality Control)
2. การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit)
3. การประเมินคุณภาพ (Quality Assessment)

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
2. ผู้ปกครองมีความสุขและภูมิใจในความสำเร็จของบุตรหลาน
3. ผู้บริหาร/ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง บุคลากรในศูนย์เด็กเล็กใช้ความรู้ความสามารถเต็มตามศักยภาพ
4. ศูนย์เด็กเล็ก/หัวหน้าศูนย์ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย
5. ชุมชน มีความสุข สามารถสร้างระบบการดูแลเด็กในชุมชนให้มีคุณภาพ
6. ประเทศชาติเข้มแข็ง

บทบาทและหน้าที่ของผู้ประเมินภายใน

1. รวบรวมข้อมูล และตรวจสอบข้อมูลหลักฐานเพื่อยืนยันสภาพความเป็นจริงในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามที่ศูนย์เด็กเล็กได้รายงานไว้ในรายงานการประเมินตนเอง และตามหลักฐานที่สะท้อนสภาพความเป็นจริงที่ไม่ได้อยู่ในรายงานการประเมินตนเอง
2. ตรวจสอบกระบวนการและวิธีการที่ศูนย์เด็กเล็กใช้ในการพัฒนาเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานรวมทั้งหลักฐานที่ระบุในรายงานการประเมินตนเองว่ามีความเหมาะสม ครบคลุม และน่าเชื่อถือเพียงใด
3. สร้างความเข้าใจและเจตคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพให้กับบุคลากรของศูนย์เด็กเล็กและผู้เกี่ยวข้อง
4. ตรวจสอบผลการพัฒนาเทียบเคียงกับเป้าหมาย/แผนพัฒนาของสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งตรวจสอบเป้าหมาย/แผนพัฒนาที่ศูนย์เด็กเล็กดำเนินการต่อไป เพื่อดูความสอดคล้องกับผลการประเมิน
5. ประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูล และประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการประเมินภายใน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแก่ศูนย์เด็กเล็ก เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
6. ส่งผลการประเมินคุณภาพศูนย์เด็กเล็ก

การจัดคณะผู้ประเมินภายใน

องค์ประกอบของคณะผู้ประเมินภายใน หมายถึง บุคคลที่เป็นตัวแทนของหน่วยงานต้นสังกัด ผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย เจ้าหน้าที่สาธารณสุข/หัวหน้าศูนย์ (ศูนย์อื่น) ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียง จำนวนอย่างน้อย 3 คน (ตัวแทนของหน่วยงานต้นสังกัด ผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย หรือผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการที่มีความรู้ด้านปฐมวัย เจ้าหน้าที่สาธารณสุข) ผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย เช่น ครูปฐมวัยชำนาญการ นักวิชาการศึกษาด้านปฐมวัย ศึกษานิเทศก์ ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่ (จำนวนและองค์ประกอบของคณะผู้ประเมินขึ้นอยู่กับพิจารณาของต้นสังกัด ตามความเหมาะสม ซึ่งต้องมีการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการ)

ระยะเวลาการประเมิน

การประเมินคุณภาพภายในศูนย์เด็กเล็ก ใช้ระยะเวลาการประเมิน 1-3 วันทำการที่ศูนย์เด็กเล็กมีการจัดการเรียนการสอน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนสำคัญสำหรับการประเมินคุณภาพภายใน เนื่องจากผู้ประเมินต้องตรวจสอบและค้นหาร่องรอยหลักฐานเพื่อยืนยันการปฏิบัติงานของศูนย์เด็กเล็กซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลสามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่ 1) การศึกษาจากเอกสาร แหล่งข้อมูลเอกสาร 2) การสัมภาษณ์ และ 3) การสังเกต

ขั้นตอนการประเมิน

กระบวนการประเมินคุณภาพภายในของศูนย์เด็กเล็ก ประกอบด้วยขั้นตอนการประเมิน 3 ขั้นตอน คือ

1) **ขั้นตอนที่ 1** ก่อนการตรวจเยี่ยมศูนย์เด็กเล็ก คณะผู้ประเมินภายในวางแผนการประเมินโดยการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากรายงานการประเมินตนเองของศูนย์เด็กเล็ก (SAR) ข้อมูลพื้นฐานของศูนย์เด็กเล็ก ข้อมูลตามตัวบ่งชี้ของมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ เอกสาร หลักฐาน ข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์เด็กเล็กมาศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลให้เรียบร้อยก่อนที่จะนัดวันตรวจเยี่ยม

2) **ขั้นตอนที่ 2** ระหว่างการตรวจเยี่ยมศูนย์เด็กเล็ก คณะผู้ประเมินภายในเดินทางไปยังศูนย์เด็กเล็ก เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจแก่บุคลากรของศูนย์เด็กเล็ก และกรรมการบริหารศูนย์เพื่อดำเนินการประเมินโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ได้แก่ การตรวจสอบเอกสาร หลักฐานข้อมูล ร่องรอยต่างๆที่ศูนย์ได้ดำเนินการมาแล้ว สังเกตการจัดการเรียนการสอนของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง การเรียนรู้ของเด็ก พฤติกรรมของเด็ก สัมภาษณ์ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง รวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็ก เพื่อรวบรวมข้อมูลให้มากที่สุด วิเคราะห์ข้อมูล เสนอแนะข้อสังเกต และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็ก และสรุปผลการประเมินในภาพรวมด้วยวาจาต่อผู้บริหารศูนย์เด็กเล็ก รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง

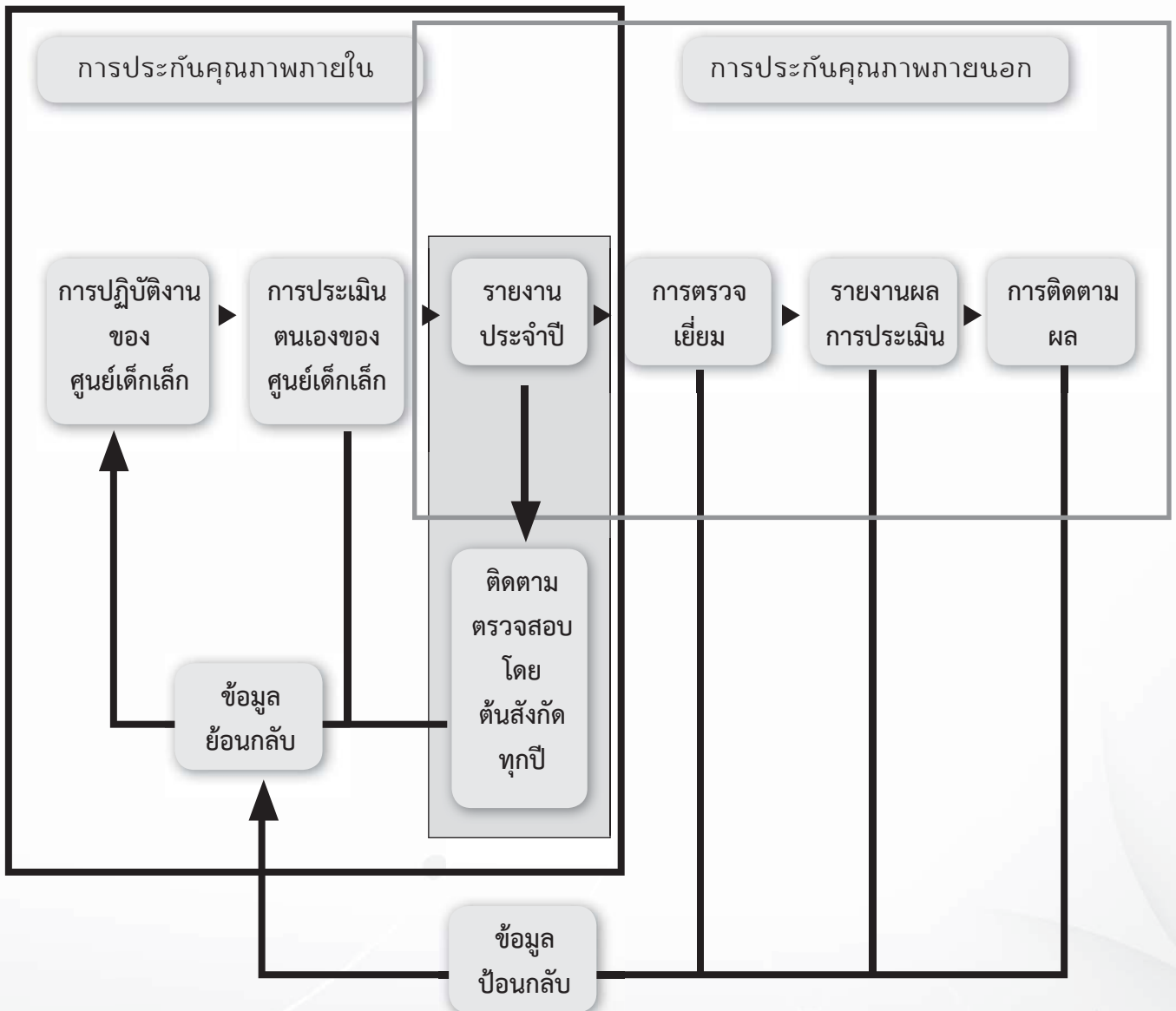
3) **ขั้นตอนที่ 3** หลังการตรวจเยี่ยมศูนย์เด็กเล็ก คณะผู้ประเมินภายในส่งผลการประเมินและข้อเสนอแนะให้ศูนย์เด็กเล็กทราบ

การติดตามผลการพัฒนาของศูนย์เด็กเล็ก

การติดตามผลเป็นขั้นตอนที่ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การติดตามผลการพัฒนาของสถานศึกษาให้พิจารณาจากรายงานการประเมินตนเอง (SAR) หรือรายงานประจำปีที่สถานศึกษา/ศูนย์เด็กเล็กแต่ละแห่งต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และในกรณีที่ศูนย์ได้รับข้อเสนอแนะให้ปรับปรุง ต้นสังกัดให้เวลาในการพัฒนาตนเองของศูนย์ และติดตามผลการพัฒนาตามข้อเสนอแนะ พร้อมทั้งรับรองผลเพื่อเตรียมสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก

ความสัมพันธ์ระหว่าง การประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

บทที่ 4 การเขียนรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR)

การเขียนรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) หมายถึง การใช้มาตรฐาน
ศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติมาประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์เด็กเล็ก โดยดูรายละเอียดของมาตรฐานในแต่ละด้าน
แล้วนำมาสรุปเขียนรายงานให้มีความเข้าใจที่ชัดเจน พร้อมเตรียมเอกสารและภาพประกอบ หรืออื่นๆ ไว้ในแต่ละ
ประเด็น โดยควรจัดทำเอกสารรายงานเป็นรูปเล่ม ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

บทที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

- ★ ประวัติศูนย์เด็กเล็ก
- ★ ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ของหน่วยงานต้นสังกัด
- ★ วิสัยทัศน์
- ★ พันธกิจ
- ★ เป้าหมาย
- ★ วัตถุประสงค์
- ★ นโยบาย
- ★ ปรัชญา
- ★ คำขวัญ
- ★ โครงสร้างการบริหาร (คณะกรรมการบริหารศูนย์เด็กเล็ก)
- ★ ข้อมูลบุคลากร หัวหน้าศูนย์เด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง
- ★ ข้อมูลเด็ก
- ★ ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนโดยรวม
- ★ ข้อมูลด้านงบประมาณและทรัพยากร
- ★ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

บทที่ 2 แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

บทที่ 3 ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

- ★ มาตรฐานด้านคุณภาพเด็ก

บทที่ 4 สรุปผลการพัฒนาและการนำไปใช้

บทที่ 5 แนวทางการพัฒนาในอนาคต

- ★ ด้านการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก
- ★ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
- ★ ด้านคุณภาพเด็ก

แบบรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาประเภทศูนย์เด็กเล็ก
(Self Assessment Report : SAR)

บทที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

1. ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 ชื่อศูนย์เด็กเล็ก.....สถานที่ตั้ง.....โทร.....อีเมล.....
1.2 เปิดสอนตั้งแต่ระดับ (ช่วงอายุ).....ถึง.....ปี
1.3 หน่วยงานที่รับผิดชอบ /สังกัด.....

2. ข้อมูลด้านการบริหาร

- 2.1 ชื่อ-สกุล ผู้บริหาร.....
(บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์ฯ ตามกฎหมาย)
วุฒิการศึกษาสูงสุด..... สาขา
ดำรงตำแหน่งที่ศูนย์เด็กเล็กแห่งนี้ตั้งแต่.....จนถึงปัจจุบันเป็นเวลา.....ปี
2.2 รองผู้บริหาร ที่ได้รับการแต่งตั้ง.....คน
1) ชื่อ วุฒิการศึกษาสูงสุด.....
2) ชื่อ..... วุฒิการศึกษาสูงสุด.....
2.3 ประวัติโดยย่อ คำขวัญ และวัตถุประสงค์เฉพาะของศูนย์เด็กเล็ก
1) ประวัติศูนย์เด็กเล็ก
2) ปรัชญาของศูนย์
3) วิสัยทัศน์
4) พันธกิจ
5) เป้าหมาย
6) ยุทธศาสตร์
7) ระบบโครงสร้างการบริหาร (แผนภูมิการบริหาร แผนภูมิของศูนย์ฯ)

3. ข้อมูลเด็ก

- 3.1 จำนวนเด็กทั้งหมด
3.2 จำนวนเด็กแยกตามระดับช่วงอายุ/ชั้น (เพศชาย/หญิง)
จำนวนเด็กที่มีความบกพร่อง เรียนร่วม (เด็กพิเศษ/เด็กปัญญาเลิศ)
*หมายเหตุ กลุ่มเด็กดังกล่าวต้องมีใบรับรองการวินิจฉัยจากแพทย์
3.3 จำนวนเด็กต่อห้อง
3.4 สัดส่วน ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง : เด็ก
3.5 จำนวนนักเรียนที่ลาออกกลางคัน : เดือน (ปีปัจจุบัน)
3.6 สถิติการขาดเรียน : เดือน ร้อยละ.....

4. ข้อมูลบุคลากร

ประเภทบุคคล	เพศ		ระดับการศึกษา (คน)			อายุเฉลี่ย (ปี)
	ชาย	หญิง	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	
หัวหน้าศูนย์						
รองหัวหน้าศูนย์						
ครูผู้ดูแลเด็ก/ ครูพี่เลี้ยง						
นักการภารโรง/ แม่ครัว ฯลฯ						

4.1) ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงที่สอนตรงตามวิชาเอก คน คิดเป็นร้อยละ

4.2) ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงที่สอนตรงตามความถนัด คน คิดเป็นร้อยละ

5. สภาพชุมชนโดยรอบ

5.1) มีลักษณะเป็น..... มีจำนวนประชากร.....คน
บริเวณใกล้เคียงโดยรอบ ได้แก่.....

5.2) อาชีพหลักของคนในชุมชน ส่วนใหญ่นับถือศาสนา.....

5.3) ประเพณี/ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ.....

5.4) ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษา.....
ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้โดยเฉลี่ยต่อปี.....
จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว.....คน

5.5) โอกาส (ข้อได้เปรียบ) และอุปสรรค (ข้อจำกัด) ของศูนย์เด็กเล็ก

.....
.....
.....

5.6) หลักสูตรของศูนย์

.....
.....
.....

5.7) ข้อมูลอาคารสถานที่

.....
.....
.....

5.8) ข้อมูลด้านงบประมาณและทรัพยากร

.....
.....
.....

5.9) การใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....
.....
.....

5.10) ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา

1) งาน/โครงการ/กิจกรรมที่ประสบความสำเร็จ

.....
.....
.....

2) งาน/โครงการ/กิจกรรมที่ควรปรับปรุง

.....
.....
.....

บทที่ 2 แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี

- วิสัยทัศน์
- ปรัชญา
- จุดเน้นของศูนย์ (อัตลักษณ์) สะท้อนอัตลักษณ์ศูนย์เด็กเล็กและตัวเด็ก
- สรุปภาพรวมผลการประเมินตามมาตรฐาน
- ด้านผู้บริหาร
- ด้านครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง
- ด้านเด็ก

- ตัวอย่าง -

โครงการ/กิจกรรมที่วางแผนดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 บริหารงานอย่างเป็นระบบ

ที่	ชื่องาน/โครงการ/กิจกรรม	ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของโครงการ	ผลที่เกิดขึ้น
1	โครงการจัดทำแผนปฏิบัติงาน	ร้อยละ 100 ของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง เข้าร่วมโครงการ	ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี และมีการปฏิบัติตามแผนได้
2	โครงการนิเทศภายใน	ร้อยละ 100 ของครูหรือครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง เข้าร่วมโครงการ	ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงได้รับการพัฒนาด้านวิชาการและได้รับการนิเทศในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาและลู่ทางไปด้วยดี

มาตรฐานที่ 2 การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
 ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

ที่	ชื่องาน/โครงการ/กิจกรรม	ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของโครงการ	ผลที่เกิดขึ้น
1	โครงการพัฒนาบุคลากร	ร้อยละ 100 ของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง เข้ารับการอบรม เพื่อพัฒนาตนเองใน กระบวนการเรียนการสอน	ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงสามารถเขียน แผนการสอนและมีเทคนิคหรือวิธีการใหม่ๆ ในการสอน
2	โครงการผลิตสื่อ	ร้อยละ 80 ของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง เข้าร่วมโครงการผลิตสื่อ	ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงผลิตและ ใช้สื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 3 ด้านคุณภาพเด็ก

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายและสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพของตน

ที่	ชื่องาน/โครงการ/กิจกรรม	ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของโครงการ	ผลที่เกิดขึ้น
1	โครงการกินดีอยู่ดี	ร้อยละ 90 ของเด็กได้รับประทาน อาหารครบ 5 หมู่	เด็กมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง และ รู้จักเลือกรับประทานอาหารที่มี ประโยชน์
2	โครงการหนูน้อยฟันสะอาด	ร้อยละ 90 ของเด็กที่แปรงฟันหลัง รับประทานอาหาร	เด็กมีสุขภาพฟันสะอาด และรู้จัก วิธีการแปรงฟันที่ถูกต้อง

บทที่ 3 ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรอบปี

ในรอบปีการศึกษา 2554 ศูนย์เด็กเล็กมีการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาบรรลุความสำเร็จ ตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติดังนี้ (ระบุรายละเอียดผลการดำเนินงานรายมาตรฐานที่ส่งผลต่อคุณภาพเด็ก)

ที่	ชื่องาน/โครงการ/กิจกรรม	ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของโครงการ	ผลที่เกิดขึ้น
1	โครงการกินดีอยู่ดี	ร้อยละ 90 ของเด็กได้รับประทาน อาหารครบ 5 หมู่	เด็กมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง และ รู้จักเลือกรับประทานอาหารที่มี ประโยชน์
2	โครงการหนูน้อยฟันสะอาด	ร้อยละ 90 ของเด็กที่แปรงฟันหลัง รับประทานอาหาร	เด็กมีสุขภาพฟันสะอาด และรู้จัก วิธีการแปรงฟันที่ถูกต้อง

ตารางสรุปและเกณฑ์การพิจารณาในภาพรวม

มาตรฐาน ที่	จำนวน ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การพิจารณา	จำนวน เกณฑ์	น้ำหนัก/ คะแนน
1	5 ตัว	ด้านการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก	40 ตัว	ตัวละ 1
	1.1	บริหารงานอย่างเป็นระบบ	8 ตัว	คะแนน
	1.2	การบริหารจัดการบุคลากร	5 ตัว	รวม 40
	1.3	การจัดสภาพแวดล้อมของศูนย์เด็กเล็ก	18 ตัว	คะแนน
	1.4	มาตรการด้านความปลอดภัยของศูนย์เด็กเล็ก	5 ตัว	
	1.5	การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม	4 ตัว	
2	5 ตัว	ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก	30 ตัว	ตัวละ 1
	2.1	การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย	8 ตัว	คะแนน
	2.2	การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย	8 ตัว	รวม 30
	2.3	การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านจิตใจ-อารมณ์	4 ตัว	คะแนน
	2.4	การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม	5 ตัว	
	2.5	การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา	5 ตัว	
3	4 ตัว	ด้านคุณภาพเด็กปฐมวัย	15 ตัว	ตัวละ 2
	3.1	เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายและสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพของตน	4 ตัว	คะแนน
	3.2	เด็กมีพัฒนาการด้านจิตใจ – อารมณ์ สังคม	3 ตัว	รวม 30
	3.3	เด็กได้รับการปลูกฝังคุณธรรม/จริยธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์	4 ตัว	คะแนน
	3.4	เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา	4 ตัว	
3 มาตรฐาน	14 ตัวบ่งชี้		85 ตัว	100 คะแนน

ผลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้
(ตัวอย่างการคำนวณค่าร้อยละรายมาตรฐานและภาพรวม)

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	คะแนน รายตัว บ่งชี้	คะแนน ที่ได้	คิดเป็นร้อยละ รายมาตรฐาน
มาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก ตัวบ่งชี้ที่			
1.1 การบริหารงานอย่างเป็นระบบ	8	6	
1.2 การบริหารจัดการบุคลากร	5	5	
1.3 การจัดสภาพแวดล้อมของศูนย์เด็กเล็ก	18	16	
1.4 มาตรการด้านความปลอดภัยของศูนย์เด็กเล็ก	5	5	
1.5 การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม	4	4	$36 \times 100 \div 40$
	40	36	=90%
มาตรฐานที่ 2 การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ตัวบ่งชี้ที่			
2.1 การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย	8	6	
2.2 การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย	8	6	
2.3 การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านจิตใจ – อารมณ์	4	3	
2.4 การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม	5	5	
2.5 การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา	5	4	$24 \times 100 \div 30$
	30	24	=80%
มาตรฐานที่ 3 คุณภาพเด็ก ตัวบ่งชี้ที่			
3.1 เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายและสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพตนเอง	8	6	
3.2 เด็กมีพัฒนาการด้านจิตใจ – อารมณ์ สังคม	6	6	
3.3 เด็กได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์	8	6	
3.4 เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา	8	6	$24 \times 100 \div 30$
	30	24	=80%
รวมเฉลี่ย 3 มาตรฐาน	100	84	$84 \times 100 \div 100$ =84%

ช่วงของเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ (รวม 3 มาตรฐาน) มี 5 ระดับคือ

- 1) ระดับดีมาก (ตั้งแต่ร้อยละ 90 หรือ 90 คะแนนขึ้นไป)
- 2) ระดับดี (ร้อยละ 75 – 89 หรือ ระหว่าง 75 – 89 คะแนน)
- 3) ระดับพอใช้ (ร้อยละ 60 – 74 หรือ ระหว่าง 60 – 74 คะแนน)
- 4) ระดับควรพัฒนา (ร้อยละ 50 - 59 หรือ ระหว่าง 50 – 59 คะแนน)
- 5) ระดับต้องพัฒนา (ต่ำกว่าร้อยละ 50 หรือ ระหว่าง 49 – 1 คะแนน)

ตารางแสดงการประเมินภาพรวมและรายมาตรฐาน

มาตรฐาน	เกณฑ์การประเมินภาพรวม 3 มาตรฐาน			เกณฑ์การประเมินรายมาตรฐาน		
	ช่วงค่าร้อยละ	ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ	คะแนน	ร้อยละ	ช่วงคะแนน
มาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก (40 ตัวบ่งชี้ ๆ ละ 1 คะแนน รวม 40 คะแนน)	ต่ำกว่า ร้อยละ 50	ระหว่าง 49 - 1 คะแนน	ต้องพัฒนา	40 ตัว/ 40 คะแนน	ต่ำกว่าร้อยละ 50	ต่ำกว่า 20 คะแนน
	ร้อยละ 50 - 59	ระหว่าง 50 - 59 คะแนน	ควรพัฒนา	30 ตัว / 30 คะแนน	ร้อยละ 50 - 59	ระหว่าง 20 - 23 คะแนน
	ร้อยละ 60 - 74	ระหว่าง 60 - 74 คะแนน	พอใช้		ร้อยละ 60 - 74	ระหว่าง 24 - 29 คะแนน
	ร้อยละ 75 - 89	ระหว่าง 75 - 89 คะแนน	ดี		ร้อยละ 75 - 89	ระหว่าง 30 - 35 คะแนน
	ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป	ตั้งแต่ 90 คะแนนขึ้นไป	ดีมาก		ร้อยละ 90 - ขึ้นไป	ตั้งแต่ 36 คะแนนขึ้นไป
มาตรฐานที่ 2 การจัดกระบวนการเรียนรู้ (30 ตัวบ่งชี้ ๆ ละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน)	ต่ำกว่า ร้อยละ 50	ระหว่าง 49 - 1 คะแนน	ต้องพัฒนา	30 ตัว / 30 คะแนน	ต่ำกว่าร้อยละ 50	ต่ำกว่า 15 คะแนน
	ร้อยละ 50 - 59	ระหว่าง 50 - 59 คะแนน	ควรพัฒนา	30 ตัว / 30 คะแนน	ร้อยละ 50 - 59	ระหว่าง 15 - 17 คะแนน
	ร้อยละ 60 - 74	ระหว่าง 60 - 74 คะแนน	พอใช้		ร้อยละ 60 - 74	ระหว่าง 18 - 22 คะแนน
	ร้อยละ 75 - 89	ระหว่าง 75 - 89 คะแนน	ดี		ร้อยละ 75 - 89	ระหว่าง 23 - 26 คะแนน
	ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป	ตั้งแต่ 90 คะแนนขึ้นไป	ดีมาก		ร้อยละ 90 - ขึ้นไป	ตั้งแต่ 27 คะแนนขึ้นไป
มาตรฐานที่ 3 คุณภาพเด็ก (15 ตัวบ่งชี้ ๆ ละ 2 คะแนน รวม 30 คะแนน)	ต่ำกว่า ร้อยละ 50	ระหว่าง 49 - 1 คะแนน	ต้องพัฒนา	15 ตัว / 30 คะแนน	ต่ำกว่าร้อยละ 50	ต่ำกว่า 15 คะแนน
	ร้อยละ 50 - 59	ระหว่าง 50 - 59 คะแนน	ควรพัฒนา	30 คะแนน	ร้อยละ 50 - 59	ระหว่าง 15 - 17 คะแนน
	ร้อยละ 60 - 74	ระหว่าง 60 - 74 คะแนน	พอใช้		ร้อยละ 60 - 74	ระหว่าง 18 - 22 คะแนน
	ร้อยละ 75 - 89	ระหว่าง 75 - 89 คะแนน	ดี		ร้อยละ 75 - 89	ระหว่าง 23 - 26 คะแนน
	ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป	ตั้งแต่ 90 คะแนนขึ้นไป	ดีมาก		ร้อยละ 90 - ขึ้นไป	ตั้งแต่ 27 คะแนนขึ้นไป

บทที่ 4 สรุปผลการพัฒนาและนำไปใช้

1) ผลการดำเนินงานในภาพรวม

.....
.....
.....

2) ผลสำเร็จที่เป็นจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา

.....
.....
.....

3) ผลสำเร็จที่เป็นจุดเด่น

.....
.....
.....

4) จุดด้อยที่ควรพัฒนา

.....
.....
.....

5) แนวทางการพัฒนาในอนาคต

.....
.....
.....

6) ความต้องการการช่วยเหลือ

.....
.....
.....

หมายเหตุ

1. ต้องมีหลักฐานแสดงประกอบการประเมินผลในทุกประเด็น ซึ่งอาจเป็นภาพถ่าย รายงาน แฟ้มเอกสารและหลักฐานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
2. เด็กต้องมีความสามารถในการแสดงออกตามประเด็นที่ระบุไว้ได้จริง (ฯลฯ)

...ภาคผนวก...

- ภาคผนวก 1 นิยามศัพท์
- ภาคผนวก 2 มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง
- ภาคผนวก 3 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก
- ภาคผนวก 4 พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546
- ภาคผนวก 5 พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
- ภาคผนวก 6 กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตจัดตั้ง
สถานรับเลี้ยงเด็ก พ.ศ. 2549
- ภาคผนวก 7 ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย (ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546)
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 กระทรวงศึกษาธิการ
- ภาคผนวก 8 นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับปฐมวัย (0 - 5 ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2550 - 2555
- ภาคผนวก 9 ข้อมูลวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก / จิตวิทยาพัฒนาการเด็ก

ภาคผนวก 1 นิยามศัพท์

มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ เป็นเครื่องมือที่ทุกหน่วยงานที่มีการดำเนินงานเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยในศูนย์เด็กเล็กแต่ละหน่วยงานนำไปใช้ ซึ่งแต่ละหน่วยงานอาจมีนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานแตกต่างกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน จึงจำเป็นต้องให้ความหมายเพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการนำมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติไปใช้ คณะทำงานฯ จึงกำหนดนิยามศัพท์ โดยเทียบเคียงจากนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0 - 5 ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2550 - 2555 อภิธานศัพท์การประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ดังนี้

1. **มาตรฐาน (1)** หมายถึง มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ คือ แนวทางหรือเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กและเป็นเครื่องมือในการยกระดับคุณภาพของศูนย์เด็กเล็ก
2. ***ศูนย์เด็กเล็ก (2)** หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน สถานรับเลี้ยงเด็ก ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์เด็กสถานพัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ และหรือที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น
3. **เด็ก (1)** หมายถึง เด็กปฐมวัย ที่มีอายุระหว่าง 2 - 5 ปี ที่อยู่ในศูนย์เด็กเล็ก
4. ***ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง (1)** หมายถึง บุคคลซึ่งทำหน้าที่หลักในการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาการเรียนรู้ จัดกระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่เด็กในศูนย์เด็กเล็กด้วยวิธีการต่างๆ ให้สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัยของเด็ก
5. ***คณะกรรมการบริหารศูนย์เด็กเล็ก (1)** หมายถึง กลุ่มบุคคลที่รับผิดชอบหรือได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบกำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์เด็กเล็กให้เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในความรับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลและพัฒนาเด็กอย่างเต็มกำลังและความสามารถ
6. **การประกันคุณภาพการศึกษา (3)** หมายถึง การสร้างมาตรฐานของการบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการโดยอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม
7. **การประกันคุณภาพภายใน (3)** หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น
8. **การประกันคุณภาพภายนอก (3)** หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) บุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
9. **การประเมินคุณภาพภายใน (3)** หมายถึง การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้น หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา
10. **การประเมินคุณภาพภายนอก (3)** หมายถึง การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก ซึ่งกระทำโดยสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) หรือผู้ประเมินภายนอก
11. **ตัวบ่งชี้ (3)** หมายถึง ตัวประกอบ ตัวแปร หรือค่าที่สังเกตได้ ซึ่งบ่งบอกสถานภาพหรือสะท้อนลักษณะการดำเนินงานหรือผลการดำเนินงานที่สามารถวัดและสังเกตได้เพื่อบอกสภาพทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพในประเด็นที่ต้องการ
12. **เกณฑ์การพิจารณา (3)** หมายถึง มาตรฐานของแต่ละตัวบ่งชี้คุณภาพที่พัฒนาจากเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน
13. **การศึกษาปฐมวัย (3)** หมายถึง การพัฒนาเด็กปฐมวัยบนพื้นฐานการเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

14. **พัฒนาการเด็ก** (3) หมายถึง ศักยภาพในการพัฒนาตนเองตามกำหนดเวลาเฉพาะของพัฒนาการนั้นๆ โดยธรรมชาติ เป็นผลของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างวุฒิภาวะและการเรียนรู้ไปสู่ความสามารถในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นไปตามขั้นตอนของพัฒนาการ
15. **พัฒนาการสมวัย** (3) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่เด็กควรแสดงออกได้เมื่อถึงวัยนั้นๆ เป็นการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพด้านการทำหน้าที่และวุฒิภาวะของอวัยวะระบบต่างๆ ในสิ่งที่ยากและสลับซับซ้อนมากขึ้นตามช่วงอายุของเด็ก
16. **การเรียนรู้** (3) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่ได้รับหรือจากการปฏิบัติ การอบรมสั่งสอนและการปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความต้องการและความสนใจของเด็ก ทำให้ความสามารถต่างๆ ของเด็กถูกนำออกมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มที่
17. **มุมนเสริมทักษะ/มุมนเสริมประสบการณ์สำหรับเด็ก** (3) หมายถึง มุมนการเรียนรู้ / มุมนเล่น ที่จัดให้เด็กได้เล่นและเรียนรู้ เช่น มุมนกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ มุมนกิจกรรมเสรี มุมนเกมการศึกษา มุมนกิจกรรมสร้างสรรค์ มุมนกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์
18. **กิจกรรมเสริมประสบการณ์** (3) หมายถึง กิจกรรมกลุ่มที่มุ่งให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้และเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนด้วยวิธีต่างๆ เช่น สนทนา เล่านิทาน เล่นบทบาทสมมติ ร้องเพลง เป็นต้น หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า กิจกรรมในวงกลม
19. **กิจกรรมกลางแจ้ง** (3) หมายถึง กิจกรรมที่จัดให้เด็กนอกห้องเรียนเพื่อออกกำลังกาย เคลื่อนไหวร่างกาย และแสดงออกอย่างอิสระ ตามความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคน เช่น การเล่นเครื่องเล่นสนาม การออกกำลังกาย การเล่นทราย การเล่นเกมการละเล่น เป็นต้น
20. **กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ** (3) หมายถึง กิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายอย่างอิสระ หรือตามจังหวะ ดนตรี เสียงเพลง หรือคำคล้องจอง เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาการใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายให้ประสานสัมพันธ์กัน
21. **กิจกรรมสร้างสรรค์** (3) หมายถึง กิจกรรมที่ช่วยให้เด็กแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการให้เหมาะสมกับพัฒนาการ โดยใช้ศิลปะและการเล่น เช่น การเขียนภาพ การปั้น การฉีก-ปะ การพิมพ์ภาพ การร้อย การประดิษฐ์ เป็นต้น
22. **กิจกรรมเสรี** (3) หมายถึง กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นอิสระตามมุมนเล่น มุมนประสบการณ์ หรือศูนย์การเรียนรู้ที่จัดไว้ในห้องเรียน ให้เด็กได้มีโอกาสเลือกเล่นได้อย่างเสรีตามความสนใจและความต้องการของเด็ก ทั้งเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม รวมถึงกิจกรรมที่ ครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงจัดเสริมขึ้นให้เด็กเลือกทำกิจกรรม เช่น เกมการศึกษา เครื่องเล่นสัมผัส กิจกรรมสร้างสรรค์ประเภทต่างๆ หรือเรียกอีกอย่างว่า กิจกรรมเล่นตามมุมน
23. **เกมการศึกษา** (3) หมายถึง เกมการเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการ สติปัญญาผ่านสื่อการเรียนรู้ มีกฎเกณฑ์กติกาต่างๆ ที่เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ด้วยการสังเกตคิดหาเหตุผลและพัฒนาความคิดรวบยอดต่างๆ เช่น สี รูปร่าง จำนวน ประเภท ความสัมพันธ์ เกมจับคู่ แยกประเภท จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับ โดมิโน ภาพตัดต่อ ต่อตามแบบ/เลโก้ เป็นต้น
24. **ค่านิยมหลัก** (3) หมายถึง คุณลักษณะและบรรทัดฐานที่มีความเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละศูนย์ฯ ที่กำหนดไว้เพื่อให้บุคลากรยึดถือปฏิบัติร่วมกัน และส่งผลต่อพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในศูนย์ฯ และความสำเร็จของศูนย์ฯ

25. **คุณธรรม (3)** หมายถึง คุณค่า ประโยชน์ ความดีงาม ซึ่งใช้เป็นเครื่องประดับประคองใจให้เกลียดความชั่ว กลัวบาป ใฝ่ความดีและกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกริดรอยชอบชั่วดี เกิดจิตสำนึกที่ดี ทำให้สังคมเกิดความสงบสุข
26. **คุณลักษณะตามวัย (3)** หมายถึง ความสามารถตามวัย หรือพัฒนาการตามธรรมชาติ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อเด็กมีอายุถึงวัยนั้นๆ
27. **สื่อการเรียนรู้ (3)** หมายถึง เครื่องมือที่เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเรื่องราว เนื้อหา ความรู้ จากครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง หรือจากแหล่งความรู้ไปสู่เด็ก เช่น วัสดุอุปกรณ์ กิจกรรม บุคคล สิ่งแวดล้อม หรือวิธีการใดๆ เพื่อช่วยให้เด็กได้รับ ประสพการณ์ ความรู้ เจตคติ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
28. **สุขภาพกาย (3)** หมายถึง สภาวะของร่างกายที่มีความสมบูรณ์ แข็งแรง เจริญเติบโต อย่างปกติ ระบบต่างๆของร่างกาย สามารถทำงานได้เป็นปกติและมีประสิทธิภาพ ร่างกายมีความต้านทานโรคได้ ปราศจากโรคร้ายไข้เจ็บและความทุพพลภาพ
29. **สุขภาพจิต (3)** หมายถึง สภาวะของจิตใจที่มีความสดชื่น แจ่มใส สามารถควบคุมอารมณ์ให้มั่นคงเป็นปกติ ปรับตัว ให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อมต่างๆได้ดี เผชิญกับปัญหาต่างๆได้เป็นอย่างดี และปราศจากความ ชัดแย้งสับสนภายในจิตใจ
30. **การบริหารงานอย่างมีระบบ (4)** หมายถึง ศูนย์เด็กเล็กมีการบริหารจัดการ ในด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงาน บุคคล การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารงานกิจการนักเรียน
31. **การบริหารจัดการบุคลากร (4)** หมายถึง การปฏิบัติการใช้คนให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีกระบวนการต่าง ๆ
32. **การจัดสภาพแวดล้อมของศูนย์เด็กเล็ก (ก) สภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร (4)** หมายถึง การบริหารสภาพแวดล้อมที่ เอื้อต่อการจัดกิจกรรมและประสพการณ์
33. **การจัดสภาพแวดล้อมของศูนย์เด็กเล็ก (ข) สภาพแวดล้อมในอาคารหมายถึง (4)** การจัดมุมเสริมทักษะในชั้นเรียน ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก
34. **มาตรฐานด้านความปลอดภัยของศูนย์เด็กเล็ก (4)** หมายถึง การมีระบบการป้องกันความปลอดภัย การจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ในการป้องกันเหตุร้าย
35. **การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม (4)** หมายถึง การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมกับศูนย์เด็กเล็กทั้งเป็น แหล่งเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้เครือข่ายมาเป็นวิทยากรให้ความรู้
36. **การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (4)** หมายถึง การส่งเสริมการบูรณาการ องค์กรความรู้ที่เป็น องค์กรรวม โดยการจัดกิจกรรมตามความสนใจของเด็กให้เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย
37. **การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย (4)** หมายถึง การเคลื่อนไหว การจัดกิจกรรมบริหารส่วนต่างๆ ของร่างกาย การรับประทานอาหารตามหลักโภชนาการ และการพักผ่อนที่เพียงพอ การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย หมายถึง การจัดประสพการณ์ที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย โดยจัด กิจกรรมให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย รับประทานอาหารตามหลักโภชนาการ พักผ่อนอย่างเพียงพอ ดูแล สุขภาพสุขนิสัยและป้องกันการเกิดอุบัติเหตุต่อตนเองและผู้อื่น
38. **การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านจิตใจ-อารมณ์ (4)** หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ทำให้เด็กมีความสุข สนุกสนานในการเคลื่อนไหว กับสุนทรียภาพทางศิลปะและดนตรี การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการ ด้านจิตใจ-อารมณ์ หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ทำให้เด็กเกิดสุนทรียภาพ มีส่วนร่วมในกิจกรรม กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม ร่าเริงแจ่มใสและมีความสุข

39. การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม (4) หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ทำให้เด็กรู้จักปรับตัวในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น โดยปฏิบัติตามกฎกติกาการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์เพื่อให้เด็กรู้จักปฏิบัติตามกฎกติกา สามารถร่วมกิจกรรมและปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือในวิถีประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข
40. การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา (4) หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ทำให้เด็กเกิดกระบวนการคิดมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ทำให้เด็กเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหาสามารถใช้ภาษาในการสื่อสาร เกิดจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงานแปลกใหม่ได้อย่างหลากหลายเหมาะสมตามวัย
41. สุขนิสัยในการดูแลสุขภาพของตน (4) หมายถึง การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันให้มีสุขนิสัยที่ดี
42. เด็กมีพัฒนาการด้าน จิตใจ อารมณ์ สังคม (4) หมายถึง การเปิดโอกาสให้เด็กมีอิสระในการแสดงออกผ่านเพลงและจังหวะ ด้วยความสนุกสนานเมื่อเด็กได้ยินเสียงเพลงและดนตรี
43. เด็กมีพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ (4) หมายถึง เด็กรู้จักการใช้ภาษาที่สุภาพ มีมารยาทในการฟังผ่านการปฏิบัติจริง และปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ด้วยการไหว้เพื่อพบและลาผู้ใหญ่ มีมารยาทในการรับประทานอาหาร
44. เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา (4) หมายถึง ผู้เรียนเกิดจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงานที่แปลกใหม่ได้อย่างหลากหลาย
45. วงจรคุณภาพ PDCA หมายถึง การวางแผน (Plan) การดำเนินงานตามแผน (Do) การตรวจสอบประเมิน (Check) การนำผลการประเมินมาปรับปรุงแล้วทำให้ดีขึ้น (Action) เช่น การวางแผนพัฒนาสุขภาพของเด็กมีการดำเนินงานตามแผน มีการตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาให้ดีขึ้น และทำเอกสารประกอบ มีบันทึกการประชุมสรุปผล และภาพถ่ายประกอบการประเมิน

***หมายเหตุ** ทั้งนี้ รวมถึงที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นที่มีความหมายใกล้เคียงกัน

อ้างอิง

- (1) จากมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ
- (2) จากนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0 - 5 ปี) ระยะยาว พ.ศ.2550-2559 : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- (3) จากอภิวินิจฉัยการประกันคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
- (4) จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ภาคผนวก 2 มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

รายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งเรื่อง (ร่าง) มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ ให้ทราบ ดังนี้

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๖. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

บันทึกข้อความ

วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๙

ที่ ๑๖๖๓

เรื่อง ๑๖๖๓

๑๖๖๓

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

สำนักงานปลัดกระทรวง

การศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา

ที่ ๐๗๙๓

วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ๑๖๖๓

๑๖๖๓

ที่ นร ๐๕๐๘/๑๒๒๗

เรื่อง (ร่าง) มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาลัดและคมนาคมและคานมนตรีของมนตรี

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการพัฒนาลัดและคานมนตรีของมนตรี

ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงแรงงาน ส่วนที่ ๑๕๐๕/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๙

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงวัฒนธรรม ส่วนที่ ๖๒๐๘/๑๐๒๒ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๙

๓. สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนที่ ๑๓๐๒/๑๒๒๒ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๙

๔. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ส่วนที่ ๗๒๐๕๐๕.๑/๑๕๐๕ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ตามที่ได้เสนอเรื่อง (ร่าง) มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียด

แจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงแรงงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข

ได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วยความละเอียดปรากฏตามสำเนา

หนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ลงมติเห็นชอบทั้ง ๒ ข้อ

ตามที่กระทรวงการพัฒนาลัดและคานมนตรีของมนตรีเสนอ โดยให้กระทรวงการพัฒนาลัดและคาน

มนตรีของมนตรีรับความเห็นและข้อสังเกตของกระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ

และกระทรวงสาธารณสุขไปพิจารณาดำเนินการด้วย

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ที่ นร ๐๑๐๑/๒๒๖๗

เรียน รัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

๑๖๖๐

(นายวิชัย วิฑริการแทน)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๕๕๙

๒๕๕๙

๒๕๕๙

๒๕๕๙

๒๕๕๙

๒๕๕๙

๒๕๕๙

๒๕๕๙

๒๕๕๙

๒๕๕๙

๒๕๕๙

๒๕๕๙

๒๖๖๓

(นางพณิตา กัญญา อนุชิต)

ปลัดกระทรวงการพัฒนาลัดและคานมนตรีของมนตรี

๒๕๕๙

งานพิเศษ

ที่ พม ๐๕๐๔/๖๕๕๔

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เลขที่ ๑๐๓๔ ธนบุรี กรุงเทพมหานคร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

ที่ นร ๐๕๐๔/๖๕๕๔

สำนักเลขาธิการคณะกรรมการ
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง (ร่าง) มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔

แจ้งแล้ว นัน

ตามที่ได้อ่านเรื่อง (ร่าง) มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียด

สำนักเลขาธิการคณะกรรมการได้ขอให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และกรุงเทพมหานครเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ เมื่อได้รับแจ้งผลการพิจารณาแล้วจะได้ดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะกรรมการประสานงานการร่างจะมีกรรณิ์เรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการในวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดประสานเร่งรัดความเห็นของหน่วยงานดังกล่าว
ข้างต้นอีกทางหนึ่งด้วย จะขอคุณเอง

ขอแสดงความนับถือ

Signature

(นายธีระพงษ์ วงศ์วิมล)

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณภาพชีวิตและติดตามนโยบายพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการ

ที่ พม ๐๕๐๔/
เรียน ปณ

สำนักพัฒนาคุณภาพชีวิตและติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๗๑๔๓

www.cabinet.thai.gov.th

๓๖๐ สก.

Signature

(นางพนิตา กำภู ณ อยุธยา)

ปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๑๙ มิ.ย. ๒๕๕๔

Signature

๑๗ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง (ร่าง) มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๒ จำนวน ๑๐๐ ชุด
- ๒. (ร่าง) มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ จำนวน ๑๐๐ ชุด
- ๓. มติการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ วันพุธที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๑๐๐ ชุด
- ๔. เรื่อง Checklist การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการ จำนวน ๑ ฉบับ

๑. เนื้อหา

๑.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๒ มอบให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เร่งรัดดำเนินการเกี่ยวกับการยกระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชนให้บรรลุเป็นรูปธรรมโดยเร็วเนื่องจากเป็นนโยบายสำคัญเรื่องหนึ่งของรัฐบาล

๑.๒ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีการดำเนินงานเกี่ยวกับ การส่งเสริมสวัสดิภาพ การคุ้มครอง และพิทักษ์สิทธิเด็กโดยพัฒนามาตรการกลไก ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามนโยบายและมาตรการที่กำหนด เพื่อให้ได้คุณภาพชีวิตที่ดีและมีคุณภาพมั่นคงในทางตรงชีวิต

๑.๓ ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๓ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้จ้างมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตจัดทำ (ร่าง) มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาตรฐานไว้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการส่งเสริมสวัสดิภาพและคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ และเพื่อให้ประเทศไทยมีมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติใช้เป็นมาตรฐานกลางในการประเมินผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมถึงเป็นเครื่องมือในการยกระดับคุณภาพของศูนย์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตได้นำไปทดลองประเมินศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อจากนั้นในปี ๒๕๕๔ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ดำเนินการต่อเนื่องโดยนำ (ร่าง) มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ มาพิจารณาปรับปรุงใหม่อีกครั้งหนึ่งซึ่งมีหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร มูลนิธิสื่อเพื่อเด็ก สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มูลนิธิกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ สำนักงานพัฒนาสังคมและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิด้านพัฒนาเด็กปฐมวัย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันปรับปรุง (ร่าง) มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติให้มีความชัดเจน

/เป็นรูปธรรม ...

Checklist การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการ

ชื่อเรื่อง (ร่าง) มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ
กระทรวง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เป็นรูปแบบ และสอดคล้องกับมาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน ได้แก่ ด้านที่ ๑ การบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก ด้านที่ ๒ การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และด้านที่ ๓ คุณภาพเด็ก และมีตัวบ่งชี้จำนวน ๑๔ ตัว ๘๕ เกณฑ์

๒. ภาระสำคัญเบื้องต้น

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เสนอ (ร่าง) มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กและเยาวชนแห่งชาติ (กตชย.) ในการประชุมครั้งที่ ๒ /๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๔ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ร่าง (ร่าง) มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติเสนอต่อคณะกรรมการดังนี้

๓. หมายเหตุเบื้องต้นที่ประสงค์จะให้คณะกรรมการ

เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กและเยาวชนแห่งชาติ (กตชย.) ในการประชุมครั้งที่ ๒ /๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๔ เห็นควรนำ (ร่าง) มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติเสนอต่อคณะกรรมการดังนี้

๓.๑ ปรากฏที่ใช้มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติเป็นมาตรฐานกลางของประเทศเพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กทั่วประเทศ

๓.๒ มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการต่างประเทศ และกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ โดยดำเนินการโดยนำมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์และเป็นเครื่องมือในการยกระดับคุณภาพของศูนย์เด็กเล็ก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเสนอคณะกรรมการให้ความเห็นชอบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอิสระ สมชัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์
เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ
โทร/โทรสาร ๐ ๒๖๕๑ ๖๕๕๔

๑	กำหนดเวลาที่ห้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีอย่างช้าที่สุด ภายในเดือน เมษายน ๒๕๕๔	รายละเอียด
๒	ระบุความจำเป็นที่บังคับต้องให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการ (ขีด ✓)	
๒.๑	กฎหมาย กฏ ระเบียบ มติ คม. อื่นๆ	มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๒ มอบให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) เร่งรัดดำเนินการเกี่ยวกับการยกระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชนให้บรรลุผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว เนื่องจากเป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล และกระทรวงฯ มอบหมายให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ (สท.) ดำเนินการ
๓	การถามความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวม..... หน่วยงาน	เหตุผลที่สอบถาม
๓.๑	ชื่อหน่วยงาน	ไม่เห็นด้วย
๓.๑	ความเห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๔	การขอความเห็นจากคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง รวม คณะ	ไม่เห็นด้วย
๔	คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กตชย.)	✓
๕	แนบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการและรายงานการประชุมของคณะกรรมการแต่ละคณะ	
๕	ร่างมติคณะกรรมการรัฐมนตรีที่ส่งการ	
๕	คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ ดังนี้	
๕	๑. ประกาศใช้มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติเป็นมาตรฐานกลางของประเทศเพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กทั่วประเทศ	
๕	๒. มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ดำเนินการโดยนำมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์และเป็นเครื่องมือในการยกระดับคุณภาพของศูนย์เด็กเล็ก	
๖	ลายมือชื่อผู้ประสานงานคณะกรรมการและรัฐมนตรี	<p>๑/๓, 3/๓</p> <p>(นางศิริรัตน์ อัญญา)</p> <p>ผู้ประสานงานคณะกรรมการและรัฐมนตรี</p> <p>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์</p>

คำนำที่เสถียร

ที่ นร ๐๕๐๖/๙๖๒๒๒

การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของศูนย์ฯ สำนักงานรัฐมนตรี
วันที่ ๑๐.๕๖
วันที่ ๓๑ พ.ค. ๒๕๖๒
เวลา ๑๐.๓๐ น.

ส่ง สท.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล ถนน ๑๐๓๐๐

รับส่งที่ ๑๖๖
วันที่ ๑๒ พ.ค. ๒๕๖๒

รับส่งที่ ๑๖๖
วันที่ ๑๒ พ.ค. ๒๕๖๒

รับส่งที่ ๑๖๖
วันที่ ๑๒ พ.ค. ๒๕๖๒

เรื่อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
อ้างถึง หนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ พน ๐๕๐๕/๖๕๕๔
ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๙๓.๔/๑๒๕๖ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๒
 ๒. สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๔/๑๓๕๖ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๒
 ๓. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๒๐๕.๐๕.๑/๕๔๕๖ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑
 ๔. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๒๐๕.๐๕.๑/๕๔๕๖ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๒
 ๕. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๑/๕๖๖๖ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑
 ๖. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๑/๐๕๙๕ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๒
 ๗. สำเนาหนังสือคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๐๓/๒๐๕๔๓ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑
 ๘. สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๐๓/๑๕๕๑ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๒

ตามที่ได้เสนอเรื่อง (ร่าง) ยุทธศาสตร์และมาตรการในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของเด็กในระดับท้องถิ่น ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

/คณะรัฐมนตรี ...

- ๒ -

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๒ ลงมติเห็นชอบตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอทั้ง ๒ ข้อ โดยให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รับความเห็นของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และความเห็นของคณะรัฐมนตรีดังต่อไปนี้ ไปพิจารณาต่อไป

๑. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ควรเร่งรัดการดำเนินการยกระดับการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในชุมชนให้บรรลุผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว เนื่องจากเป็นนโยบายสำคัญเรื่องหนึ่งของรัฐบาล โดยควรประสานกับกระทรวงการคลังในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้ภาคเอกชนจัดตั้งศูนย์ดูแลเด็กเล็กในสถานประกอบการของตนด้วย
๒. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ควรเร่งรัดการดำเนินการเกี่ยวกับ การจัดทำหนังสือเล่มแรกของชีวิตร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความผูกพันกันในสถาบันครอบครัวของบิดามารดาและบุตร
๓. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ควรร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเร่งรัดการดำเนินการต่าง ๆ ในการส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กเห็นความสำคัญกับการเรียนภาษาต่างประเทศของประเทศไทยมากขึ้น เช่น ภาษาอังกฤษ เวียดนาม และพม่า เป็นต้น เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถในการใช้ภาษาดังกล่าว ในการสื่อสารที่จำเป็นไม่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ทราบด้วยแล้ว

๑๐๑๑/๒๐๖๓

นางสาว...

นางสาว...

(นางสาววิชัย วัชรินทร์)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๐๑๑/๒๐๖๓

๑๐๑๑/๒๐๖๓

๑๐๑๑/๒๐๖๓

๑๐๑๑/๒๐๖๓

๑๐๑๑/๒๐๖๓

๑๐๑๑/๒๐๖๓

๑๐๑๑/๒๐๖๓

๑๐๑๑/๒๐๖๓

ภาคผนวก 3 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเริ่มต้นมาจากการคำนึงถึงหลักสำคัญ 5 ประการ คือ สิทธิพลเมือง การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สำหรับเรื่องสวัสดิภาพและการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิเด็กที่กำหนดไว้ในปฏิญญาเจนีวา ในปี พ.ศ.2466 (ค.ศ.1923) โดย “สหภาพกองทุนช่วยเหลือเด็กระหว่างประเทศ” เป็นความพยายามครั้งแรกที่จะรวบรวมเงื่อนไขต่างๆ เกี่ยวกับสิทธิเด็กไว้ภายใต้เอกสารฉบับเดียวกัน

ประเทศไทยได้ลงนามเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2535 โดยอนุสัญญามีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2535 โดยโดยตั้งข้อสงวนไว้ 3 ข้อ คือ ข้อ 7 เรื่องสัญชาติ ข้อ 22 เรื่องเด็กผู้ลี้ภัย และข้อ 29 เรื่องการจัดการศึกษา ซึ่งประเทศไทยได้รับการตอบรับการถอนข้อ 29 ไปแล้วเมื่อวันที่ 11 เมษายน 2540 สำหรับข้อสงวนอีก 2 ข้อนั้น ขณะนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เร่งดำเนินการพิจารณาความเป็นไปได้ ในการถอนข้อสงวนดังกล่าวซึ่งต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์ทั้งผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบ รวมทั้งมาตรการต่าง ๆ ที่จะต้องดำเนินการเพื่อรองรับการถอนข้อสงวนดังกล่าว

พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้ความหมายว่าสิทธิมนุษยชน คือ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับหลักแนวคิดของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก คือ เด็กทุกคนมีศักดิ์ศรีแต่กำเนิดและมีสิทธิเท่าเทียมกัน โดยการปฏิบัติต่อเด็กต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก และการไม่เลือกปฏิบัติเป็นสำคัญไม่ว่าจะมีความแตกต่างกันทางด้านเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือทางอื่น ต้นกำเนิดทางชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน การเกิดหรือ สถานะอื่น

สิ่งที่ทำให้อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแตกต่างออกไปจากอนุสัญญาฉบับอื่น คือ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กมิได้แยกสิทธิพลเมืองและทางการเมืองออกจากสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม แต่เป็นการรวมความไว้ทั้งหมดในกลุ่มสิทธิ ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้านคือ

1. สิทธิด้านการอยู่รอด
2. สิทธิด้านการมีส่วนร่วม
3. สิทธิด้านการพัฒนา
4. และสิทธิด้านการปกป้องคุ้มครอง

ดังนั้น เวลาศึกษาอนุสัญญาจำเป็นต้องเห็นภาพรวมทั้งหมดเพื่อความเข้าใจและนำไปใช้ได้ เนื่องจากสิทธิข้อหนึ่ง ๆ เกี่ยวพันกับสิทธิทุกข้อ และแต่ละข้อก็เกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ซึ่งย้ำให้เห็นว่า สิทธิแต่ละข้อมีคุณค่าเสมอกัน และความสำคัญที่ต้องพิจารณาทุกข้อพร้อมกันเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก

ภาคผนวก 4 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

* สถานรับเลี้ยงเด็ก หมายความว่า สถานที่รับเลี้ยงและพัฒนาเด็กที่มีอายุไม่เกินหกปีบริบูรณ์ และมีจำนวนตั้งแต่หกคนขึ้นไป ซึ่งเด็กไม่เกี่ยวข้องเป็นญาติกับเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสถานรับเลี้ยงเด็กดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่รวมถึงสถานพยาบาลหรือโรงเรียนทั้งของรัฐและเอกชน

* หมวด 2 การปฏิบัติต่อเด็ก มาตรา 24 ปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการเขต นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบไม่ว่าเด็กจะมีผู้ปกครองหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งมีอำนาจและหน้าที่ดูแลและตรวจสอบสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนาและฟื้นฟู และสถานพินิจที่ตั้งอยู่ในเขตอำนาจ แล้วรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการคณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร หรือคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด แล้วแต่กรณีเพื่อทราบ และให้มีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก 5 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

มาตรา 13 (1) บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล

มาตรา 14 (1) บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูบุคคลซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบ

มาตรา 18 การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษาดังต่อไปนี้

- (1) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการ และเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น
- (2) โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพุทธศาสนา หรือศาสนาอื่น
- (3) ศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สถาบันการศึกษา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด

มาตรา 47 ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก

การประเมินคุณภาพภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีแนวคิดและหลักการในการประเมินคุณภาพภายนอกตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นคุณภาพของเด็กเป็นหลักเพื่อให้มั่นใจว่าเด็กจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพใกล้เคียงกันไม่ว่าจะอยู่ในท้องถิ่นใดก็ตาม

แนวคิดและทิศทางในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามระดับการศึกษาปฐมวัย (2-5 ปี)

1. ประเมินอิงเกณฑ์ตามจุดเน้นของสถานศึกษา
2. ประเมินจากผลการจัดการศึกษาที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับกระบวนการจัดการศึกษา ซึ่งหมายรวมถึงการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การบริหารจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพภายใน
3. ประเมินโดยวิธีการและข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และเชิงพัฒนาการโดยพิชญพิจารณา
4. ประเมินโดยการยืนยันรายงานการประเมินตนเองที่ถูกต้องเชื่อถือได้ เพื่อกระตุ้นให้การประกันคุณภาพภายในมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น
5. ลดจำนวนตัวบ่งชี้และจำนวนมาตรฐานสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยถ่ายโอนตัวบ่งชี้ และมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าและกระบวนการให้อยู่ในระบบการประกันคุณภาพภายใน

การประกันคุณภาพภายใน ของศูนย์เด็กเล็กโดยหน่วยงานต้นสังกัด

ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ระบบประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา (สำหรับสถานศึกษาประเภทศูนย์เด็กเล็ก)

ระบบประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา (สำหรับสถานศึกษาประเภทศูนย์เด็กเล็ก) หมายถึง ความสำเร็จของระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ประกอบด้วย การประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เกณฑ์การพิจารณา

1. วางแผนการปฏิบัติงานที่ครอบคลุมทุกปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา รวมถึงการวางแผนการจัดระบบบริหารและสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ
2. ปฏิบัติตามแผน นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และนำผลมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายตามแผน อย่างต่อเนื่อง
3. นำข้อมูลและผลการประเมินไปใช้เพื่อตัดสินใจและปรับปรุงพัฒนางานตามพันธกิจให้เกิดผลดี
4. ประเมินระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษาโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม การตรวจสอบถ่วงดุล และเสนอผลลัพธ์การประกันคุณภาพต่อหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
5. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินตนเอง (SAR) อย่างมีคุณภาพ สามารถรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๘๔ ก ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๙

หน้า ๒๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๙

กฎกระทรวง

กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก

พ.ศ. ๒๕๔๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับกรจัดการคุ้มครองเด็ก ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การขอต่ออายุใบอนุญาต และการขอรับใบแทนใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก

ข้อ ๑ ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก ให้ยื่นคำขอตามแบบที่ปลัดกระทรวงประกาศกำหนด หรือแบบหลักฐานประกอบกรมการของอนุญาต ดังต่อไปนี้

(๑) หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในสถานที่และอาคารที่จะขอใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก

ในกรณีที่สถานที่หรืออาคารเป็นของผู้อื่น ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องมีหนังสือแสดงว่าได้รับความยินยอมจากเจ้าของสถานที่หรืออาคารด้วย

(๒) แผนผังแสดงที่ตั้งของสถานรับเลี้ยงเด็ก

หน้า ๒๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๙

(๓) แบบแปลนแผนผังอาคารภายในสถานที่ที่จะขอใบอนุญาตจัดตั้ง พร้อมรายละเอียดเกี่ยวกับ การใช้สอยอาคารและห้องต่าง ๆ ทุกห้อง

(๔) ร่างระเบียบหรือข้อบังคับการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็กตามข้อ ๑๓

ในกรณีที่สถานรับเลี้ยงเด็กนั้นตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครหรือเขตติดต่อตั้งแต่สองจังหวัดขึ้นไป ให้ยื่นคำขอต่อปลัดกระทรวง สำหรับในเขตจังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ข้อ ๒ ผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ และจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

(๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี ไม่มีประวัติการกระทำความผิด เด็ก หรือละเมิดสิทธิเด็ก

(๓) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำความผิดประเภท หรือความผิดกฎหมายซึ่งไม่เป็นความผิดเกี่ยวกับเด็ก

(๔) ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือไม่เป็นผู้ติดสารเสพติด

(๕) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กเป็นนิติบุคคล ผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลนั้น ต้องมีคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๓ เมื่อได้รับคำขอพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานตามข้อ ๑ แล้ว ให้ผู้รับคำขอตามข้อ ๑ วรรคสอง ตรวจสอบคำขอและเอกสารหลักฐานนั้น และตรวจสอบด้วยวาจาการ สถานที่ สภาพแวดล้อม ตลอดจนผู้ดำเนินการ เจ้าหน้าที่ ระเบียบหรือข้อบังคับการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็กนั้น

มีลักษณะและคุณสมบัติต้องครบถ้วนตามกฎกระทรวงนี้หรือไม่ หากคำขอและเอกสารหลักฐานอาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อม ผู้ดำเนินการ เจ้าหน้าที่ และระเบียบหรือข้อบังคับการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็กถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ผู้รับคำขอออกใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตนั้น หากตรวจพบว่าข้อใดไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้แจ้งผู้ขอรับใบอนุญาต

ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องครบถ้วน หากผู้ขอรับใบอนุญาตมิได้แก้ไข ให้ถูกต้องครบถ้วนภายในเวลาที่
ที่ผู้รับคำขอกำหนด ให้ผู้รับคำขอถึงใบอนุญาต

เมื่อได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้รับใบอนุญาตเป็นเจ้าของกิจการสถานรับเลี้ยงเด็กนั้น
ใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันออกใบอนุญาต

ข้อ ๔ ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กผู้ใดประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตให้ยื่น
คำขอต่อผู้ออกใบอนุญาตตามแบบที่ปลัดกระทรวงประกาศกำหนดก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่า
สามสิบวัน เว้นแต่ในกรณีเหตุจำเป็นทำให้ไม่อาจยื่นคำขอตามกำหนดดังกล่าวได้ ให้ยื่นคำขอ
ได้ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ

เมื่อได้รับคำขอต่ออายุใบอนุญาตแล้ว ให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการตามแบบที่ปลัดกระทรวง
ต่อไปจนกว่าผู้ออกใบอนุญาตจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

ในการขออายุให้ต่ออายุใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก ให้ยื่นข้อ ๓ มาซึ่งบังคับโดยอนุโลม
และให้ระบุงานและอัตราค่าตอบแทนของในอนุญาตฉบับนั้นด้วย

ข้อ ๕ ในกรณีที่ใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ
ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอต่อผู้ออกใบอนุญาตตามแบบที่ปลัดกระทรวงประกาศกำหนดภายในสามสิบวัน
นับแต่วันที่ได้รับการสูญหายหรือถูกทำลายหรือชำรุด พร้อมด้วยหลักฐานการแจ้งความต่อ
พนักงานสอบสวนว่าใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลาย หรือนำใบอนุญาตที่ชำรุดแนบพร้อมคำขอ

ใบแทนใบอนุญาตให้ใช้ตามแบบใบอนุญาต โดยมีคำว่า "ใบแทน" กำกับไว้ที่มุมบนด้านขวา
และให้ในวัน เดือน ปี ที่ออกใบแทน พร้อมทั้งลงลายมือชื่อผู้ออกใบอนุญาตหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย
จากผู้ออกใบอนุญาต

ข้อ ๖ ให้ผู้รับใบอนุญาตแสดงใบอนุญาต หรือใบแทนใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก
ณ ที่เปิดเผยและเห็นได้ง่ายในสถานรับเลี้ยงเด็กนั้น

ข้อ ๗ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กประสงค์จะเปลี่ยนแปลงแก้ไข
อาคารสถานรับเลี้ยงเด็ก ย้ายที่ตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก ตลอดจนเปลี่ยนแปลงผู้ดำเนินการ ระเบียบหรือ
ข้อบังคับการดำเนินงาน ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อผู้ออกใบอนุญาตหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายเพื่อขอความเห็นชอบ
ไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือย้าย แล้วแต่กรณี

หมวด ๒
การดำเนินการสถานรับเลี้ยงเด็ก

ข้อ ๘ ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๑๑ และข้อ ๑๔
เพื่อทำหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้เลี้ยงดูเด็ก
- (๒) ผู้ประกอบอาหาร
- (๓) ผู้ทำความสะอาด

เจ้าหน้าที่คนหนึ่ง ๆ อาจทำหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่ง หรือหลายหน้าที่ตามวรรคหนึ่งก็ได้ แต่ต้องมี
ความเหมาะสมตามจำนวนเด็ก

ข้อ ๙ ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก อาจดำเนินการด้วยตนเอง หรืออาจจัดให้มี
ผู้ดำเนินการในกรณีที่ดำเนินการด้วยตนเอง ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กต้องมีวุฒิการศึกษา
เกี่ยวกับการพัฒนาการเด็กปฐมวัย หรือมีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับเด็กปฐมวัยอย่างน้อย
หนึ่งปี โดยมีหนังสือรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่ปลัดกระทรวง
กำหนด และมีความรู้เรื่องโภชนาการและอาหารสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นอย่างดี

ผู้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๒ และต้องมีวุฒิการศึกษาเกี่ยวกับ
การพัฒนาการเด็กปฐมวัย หรือมีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับเด็กปฐมวัยอย่างน้อยหนึ่งปี โดยมี
หนังสือรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่ปลัดกระทรวงกำหนด และ
มีความรู้เรื่องโภชนาการและอาหารสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นอย่างดี

ข้อ ๑๐ ผู้ดำเนินการสถานรับเลี้ยงเด็กมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ดูแลความเป็นอยู่ของเด็กตลอดเวลาที่เด็กอยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็กด้วยความเมตตาและ

ความเสมอภาค

(๒) แจ้งระเบียบหรือข้อบังคับการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็กให้บิดา มารดา หรือ
ผู้ปกครองของเด็กได้รับทราบ และสร้างความสัมพันธ์กับบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็ก

(๓) เปิดโอกาสให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็กเยี่ยมชมสถานรับเลี้ยงเด็กตลอดจน
การดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็ก

(๔) สนับสนุนการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กในรูปของการจัดการกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็ก การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ และการสร้างเครือข่ายกับชุมชน

(๕) จัดให้มีแพทย์หรือพยาบาล หรือสามารถติดต่อแพทย์หรือพยาบาลจากโรงพยาบาล สถานพยาบาล สถานีอนามัย หรือคลินิก ได้ทันทีเมื่อมีกรณีฉุกเฉิน

(๖) เป็นผู้ใช้บังคับบัญชา และรับผิดชอบการปฏิบัติงานที่ตนเองกำกับตามข้อ ๘

ข้อ ๑๑ ผู้เลี้ยงดูเด็กต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ และจบการศึกษาภาคบังคับ

(๒) ไม่มีเป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี ไม่มีประวัติการทำผิดต่อกฎหรือละเมิดสิทธิเด็ก

(๓) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษซึ่งไม่มีความคิดเกี่ยวกับเด็ก

(๔) เป็นผู้มีความแข็งแรง ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สามารถประกอบ หรือเป็นผู้ติดยาเสพติด โดยมีการตรวจสุขภาพอย่างละเอียดอย่างหนึ่งครั้ง

(๕) มีความประพฤติดีและประพฤติสุจริตดีโดยดีใจ อารมณ์ สังกศน์ มีความซื่อสัตย์ และมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติต่อเด็กด้วยความเมตตา ความอ่อนโยนที่จะเอื้ออำนวยต่อการทำหน้าที่เลี้ยงดูเด็กได้อย่างเหมาะสม

(๖) ผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่ปลัดกระทรวงกำหนด

ข้อ ๑๒ ผู้เลี้ยงดูเด็กมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดูแลเด็กและปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด และพัฒนาการเด็กตามวัย

(๒) ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ให้เด็กได้พัฒนาด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ สังคม และจริยธรรมไปพร้อมกัน

(๓) บำรุงสุขภาพเจริญเติบโต พฤติกรรม และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก

(๔) จัดสิ่งแวดล้อมให้มีความปลอดภัย และถูกสุขลักษณะเหมาะสมกับพัฒนาการเด็กทุกด้าน

(๕) เป็นผู้ประสานสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับบิดา มารดา และสมาชิกในครอบครัวเพื่อทราบถึงพฤติกรรม พัฒนาการเปลี่ยนแปลงของเด็กอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๑๓ สถานรับเลี้ยงเด็ก จะต้องมีผู้เลี้ยงดูเด็กอย่างน้อยคนหนึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ดูแลเด็ก ดังต่อไปนี้

(๑) เด็กอายุไม่เกินหนึ่งปี จำนวนไม่เกินสามคน

(๒) เด็กอายุตั้งแต่หนึ่งปีไม่เกินสามปี จำนวนไม่เกินหกคน

(๓) เด็กอายุตั้งแต่สามปีไม่เกินห้าปี จำนวนไม่เกินสิบคน

(๔) เด็กอายุตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป จำนวนไม่เกินสิบห้าคน

ข้อ ๑๔ ผู้ประกอบอาหารต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๒ วรรคหนึ่ง และข้อ ๑๑ (๔) และมีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องโภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นอย่างดี

ข้อ ๑๕ ในการดำเนินงานกิจการของสถานรับเลี้ยงเด็ก ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการพื้นฐานที่จำเป็นแก่สุขภาพและความปลอดภัยของเด็ก และให้รวมถึงในเรื่องต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีการปฐมวัยนันทนาการ การประชุม หรือการพบปะพูดคุยกับบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็ก

(๒) จัดอาหารและนมที่มีคุณภาพ มีสารอาหารครบถ้วน ให้เด็กรับประทานและดื่มด้วยปริมาณที่เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละมื้อ

(๓) จัดน้ำดื่มและขวดน้ำดื่มที่ผ่านการฆ่าเชื้อแล้ว และมีการพัฒนาแบบของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือมีบันทึกสุขภาพแม่และเด็กตามแบบของกรมอนามัย หรือแบบบัญชีพฤติกรรมของเด็ก

และให้คำแนะนำแก่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็กเรื่องภูมิคุ้มกันโรค มาตรการป้องกันโรคติดต่อ

บันทึกการเจ็บป่วยและการดูแลรักษา และแจ้งให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็กทราบเป็นประจำ อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง ในกรณีที่ได้มีพฤติกรรมที่น่าสงสัย ให้ปรึกษาหรือปรึกษากับผู้ปกครองของเด็ก

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่มีการระบอบของโรคติดต่อในชุมชน หรือท้องที่ที่สถานรับเลี้ยงเด็กตั้งอยู่ ต้องดำเนินการประสานงานกับหน่วยแพทย์ของโรงพยาบาล เพื่อให้เด็กในความดูแลสถานรับเลี้ยงเด็กได้รับวัคซีนป้องกันโรคนั้น

ข้อ ๑๗ กรณีเด็กเจ็บป่วยต้องดูแลอย่างใกล้ชิด โดยให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นหรือนำเด็กไปพบแพทย์ และรายงานให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็กทราบทันที

ข้อ ๑๘ จัดวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและเหมาะสม ให้เด็กได้เคลื่อนไหวและพัฒนาประสาทสัมผัสทั้งห้า ตลอดจนให้เด็กได้เลือกกิจกรรมที่หลากหลายตามความสนใจ และรู้จักอยู่ร่วมกับกันในสังคม

ข้อ ๑๙ มีข้อมูลหรือข้อมูลเกี่ยวกับเด็กเจ้าหน้าที่และเด็กอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๔) อบรมเจ้าหน้าที่ในด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเกี่ยวกับอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยฉุกเฉินของเด็ก

(๕) จัดเก็บข้อมูล หรือจัดทำทะเบียนบันทึกการ และแสดงรายละเอียดให้เป็นที่จับต้องได้

- (ก) ราชชื่อและประวัติของเด็ก
- (ข) การเข้าและออกของเด็ก

(ค) จัดทำบันทึกประจำวันของเด็กเพื่อติดตามการเจริญเติบโต พัฒนาการ บริการสุขภาพ รวมถึงการป้องกันโรค

- (ง) ตารางเวลาและรายการอาหารประจำวันของเด็ก
- (จ) ตารางกิจกรรมประจำวัน

(ฉ) รายการหมายเลขโทรศัพท์ของสถานพยาบาล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพของเด็กในกรณีฉุกเฉินติดต่อไว้ในที่เปิดเผย และบันทึกหมายเลขโทรศัพท์ของบิดามารดา หรือผู้ปกครองของเด็ก

(๑๐) จัดทำบันทึกการรับ-ส่งเด็กในแต่ละวัน พร้อมทั้งจัดทำบัตรแสดงการรับ-ส่งเด็ก
ข้อ ๑๖ ให้ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก จัดทำป้ายแสดงชื่อสถานรับเลี้ยงเด็ก และข้อมูลความเป็นตัวอักษรไทยว่าเป็นสถานรับเลี้ยงเด็ก และติดไว้ ณ ที่ตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กในที่เปิดเผย และเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร

ข้อ ๑๗ ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก ต้องจัดทำระเบียบหรือข้อบังคับการดำเนินงานเพื่อใช้ประกอบการยื่นคำขอรับใบอนุญาตและใช้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับสถานรับเลี้ยงเด็ก

ระเบียบหรือข้อบังคับการรวมทั้งระเบียบหรือข้อปฏิบัติต้องมีลักษณะ วัตถุประสงค์ วิธีการ และเงื่อนไขในการบริหารจัดการให้สอดคล้องและได้มาตรฐาน ไม่ต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้

หมวด ๓
ที่ตั้ง สภาพแวดล้อม และลักษณะอาคารของสถานรับเลี้ยงเด็ก

ข้อ ๑๘ ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กให้มีผู้ลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) บริเวณที่ตั้งอาคารสถานรับเลี้ยงเด็กต้องมีหมุดหรือบ่อน้ำ หรือต้นไม้ที่มีนามแหลมคม อันอาจเป็นอันตรายต่อเด็ก ไม่อยู่ใกล้รั้วหรือรั้วที่มีลวดพิกงินกว่าที่กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและ

รักษาความปลอดภัยแก่สิ่งมีชีวิตที่เลี้ยงอ่อนวัย เช่น บริเวณชนถ่ายก๊าซ น้ำดื่ม สารเคมี หรือสารพิษ วันแต่เดิมควรป้องกันการป้องกันการเลี้ยงอ่อนวัยดังกล่าว

(๒) บริเวณที่ตั้งอาคารต้องมีรั้วกัน มีทางเข้า-ออก ไม่น้อยกว่าสองทาง ถ้ามีทางเดียว ประตูต้องกว้างไม่น้อยกว่า ๒ เมตร แต่ถ้าสถานีรับเลี้ยงเด็กอยู่ในอาคารหลายชั้น ให้จัดตั้งได้ไม่เกินชั้นที่สอง หากชั้นบนต้องมีมาตรการป้องกันอัคคีภัยและอุบัติเหตุของทางราชการที่เกี่ยวข้อง และให้ผู้มีอำนาจอนุญาตเป็นกรณีไป

(๓) อาคารสถานรับเลี้ยงเด็กต้องมีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย เป็นเขตปลอดอนุหรืมีแสงสว่างทั่วอาคาร โดยมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ลักซ์ ระดับสายตาในอาคารขณะเด็กหลับไม่เกิน ๔๐ เดซิเบล และมีระบบฟอกอากาศหรือระบบอากาศที่เหมาะสม

(๔) ภายในอาคารสถานรับเลี้ยงเด็กต้องมีทางเข้า-ออกอย่างน้อยสองทาง โดยความกว้างและสูงแต่ละทางต้องมีขนาดไม่น้อยกว่า ๔๐ x ๒๐๐ เซนติเมตร สามารถเปลี่ยนย้ายเด็กออกจากอาคารได้สะดวก ความสูงจากพื้นถึงขอบหน้าต่างไม่น้อยกว่า ๔๐ เซนติเมตร และพื้นถึงพดานไม่น้อยกว่า ๒.๔๐ เมตร พื้นต่าง ประตู และช่องลมรวมกันแล้วต้องไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบของพื้นที่ห้องที่ไม่ติดต่อกับห้องอื่นภายในอาคาร กรณีมีบันได ความกว้างของบันไดต้องไม่น้อยกว่า ๑ เมตร ลูกค้ำงบันไดสูงไม่เกิน ๑.๕ เซนติเมตร ลูกนอนกว้างไม่น้อยกว่า ๒.๕ เซนติเมตร ทุกชั้นบันไดต้องมีราวกันตกและลูกกรงสูงไม่น้อยกว่า ๑.๒๐ เมตร มีราวยึดเกาะกับบันไดทุกเกาะชั้นบันได ระยะห่างของลูกกรงต้องไม่เกิน ๑.๕ เซนติเมตร และราวกั้นของบันไดแต่ละช่วงต้องไม่น้อยกว่าความกว้างของบันได ถ้าอาคารมีระเบียง ระเบียงมีหลังคาสองชั้นสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร ความกว้างของระเบียงต้องไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร และถ้ามีบันไดด้วย ระเบียงต้องกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๗๕ เมตร ระเบียงต้องสูงจากก้านังไม่น้อยกว่า ๑.๖๐ เซนติเมตร โดยมีมาตรการป้องกันความปลอดภัยสำหรับเด็ก ดังต่อไปนี้

(ก) ติดตั้งอุปกรณ์ระบบความปลอดภัย หรือเครื่องตัดไฟฟ้าอัตโนมัติภายในอาคารสถานรับเลี้ยงเด็ก

- (ข) ติดตั้งเครื่องดับเพลิงมีมือถืออย่างน้อยหนึ่งเครื่องในแต่ละชั้นของอาคาร
- (ค) ปลั๊กไฟต้องสูงจากพื้นห้องไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร ถ้าติดตั้งต่ำกว่ากำหนดต้องมีฝาปิดที่ปลอดภัย

(๕) พื้นที่ใช้สอยภายในอาคารต้องสะอาดและปลอดภัย มีพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมรับประทานอาหาร มอน และทำความสะอาดจากห้องประกอบอาหาร ห้องล้าง และที่กักตักปวย

โดยเฉลี่ย ๒ ตารางเมตร ต่อเด็กอายุสองปีขึ้นไป จำนวนหนึ่งคน และโดยเฉลี่ย ๑.๕๐ ตารางเมตร ต่อเด็กอายุต่ำกว่าสองปี จำนวนหนึ่งคน

- (๖) จัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนเด็ก ได้แก่ โต๊ะ และเก้าอี้ที่มีความปลอดภัย ผู้หรือตัววางของ ที่นั่งโต๊ะอาหารหรือภาชนะ เครื่องชั่งน้ำหนักและที่วัดความสูง
- (๗) จัดพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรม รับประทานอาหาร และนอน แยกเป็นห้องเฉพาะ หรือจัดรวมเป็นห้องนอนประเภทที่ผู้ใช้ได้หลายอย่างในพื้นที่เดียวกัน แต่ต่างเวลากัน สามารถปรับเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์ หรือย้ายเครื่องเรือนได้ตามความเหมาะสมของพื้นที่และเมื่อจัดพื้นที่เพื่อการให้สอยแล้วพื้นที่นั้นต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(ก) บริเวณพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรม ซึ่งอาจใช้บริเวณนอกอาคารที่มีพื้นที่เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๒ ตารางเมตร คือดัดหนึ่งงคน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กเป็นหลัก มีวัสดุอุปกรณ์ป้องกัน การเกิดอุบัติเหตุ และมีอุปกรณ์เครื่องเล่นที่ส่งเสริมการพัฒนาเรียนรู้ของเด็ก

(ข) บริเวณพื้นที่รับประทานอาหาร ต้องคำนึงถึงความสะอาดเป็นหลัก มีภาชนะสำหรับ ใช้ในการบริโภคด้วยวัสดุที่ถูกต้องลักษณะ ไม่มีพิษ และเพียงพอกับจำนวนเด็ก มีแสงสว่างและ อากาศถ่ายเทได้สะดวก

(ค) บริเวณพื้นที่สำหรับนอน ต้องอยู่ในห้องที่มีความสะอาด และมีอุปกรณ์เครื่องใช้ ในการนอนที่เหมาะสมเพียงพอกับจำนวนเด็ก อากาศถ่ายเทได้สะดวก ตลอดจนให้มีความปลอดภัย ทั้งและแสง

(ง) บริเวณที่ใช้ทำความสะอาดร่างกาย ต้องจัดให้มีบริเวณสำหรับใช้ทำความสะอาดตัว เด็ก โดยมีอุปกรณ์ที่จำเป็นตามสมควร ซึ่งอย่างน้อยต้องมีถังน้ำมือ ในกรณีที่มีห้องน้ำ พื้นจะต้อง ไม่มีดิน และอากาศถ่ายเทได้สะดวก

(จ) บริเวณที่ประกอบอาหาร ต้องห่างจากบริเวณพื้นที่ (ก) (ข) (ค) และ (ง)พอสมควร มีประตูปิดมิด ที่เด็กเข้าไปไม่ได้ มีเครื่องใช้ที่จำเป็น รวมทั้งที่ล้างและที่เก็บภาชนะที่ถูกสุขลักษณะ มีความสะอาดและปลอดภัยด้วย

(ฉ) ห้องส้วม ต้องจัดให้มีห้องส้วมที่ถูกสุขลักษณะสำหรับเด็ก มีที่ถ่ายอุจจาระโดยเฉลี่ยหนึ่งต่อเด็กที่มีอายุหนึ่งปีขึ้นไป จำนวนสิบคน โดยฐานส้วมนั้นเด็กต้องสามารถก้าวขึ้นไปได้ง่าย หากมีประตูจะต้องไม่สากหลอนหรือถูกแฉ และมีส่วนสูงที่สามารถมองเห็นเด็กได้จากภายนอก หากห้องส้วมอยู่ภายนอกอาคารจะต้องไม่อยู่ในที่ลับตาคน ในกรณีที่ไม่สามารถจัดทำห้องส้วมสำหรับเด็ก

เป็นการเฉพาะ ได้อย่างหนึ่งซึ่งมีอยู่แล้วรับให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก โดยจัดหาวัสดุเพิ่มเติม เพื่อให้เด็กใช้ได้อย่างปลอดภัย

(ข) บริเวณที่พักเด็กป่วย ต้องแยกเป็นสัดส่วนโดยมีตู้เก็บยา อุปกรณ์และเครื่องเวชภัณฑ์ซึ่งเป็นการปฐมพยาบาล อยู่ในที่สูงซึ่งพ้นมือเด็กแต่ละคนติดต่อกันหรือใช้ และที่กั้นเด็กป่วยนั้นต้องอยู่ในสภาพที่เสียง หรือผู้รับผิดชอบตลอดเวลาที่เด็กป่วย ในกรณีที่ไม่สามารถจัดห้องพักเด็กป่วยโดยเฉพาะได้ ต้องจัดให้มีที่พักรักษาตัวแยกเป็นสัดส่วนตามความเหมาะสม

หมวด ๔

การพักนอนในอนุบาล

ข้อ ๑๕ ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กผู้ใดผู้หนึ่งหรือไม่มีนิติบุคคลกระทรวงนี้ หรือระเบียบหรือข้อบังคับการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็ก หรือเงื่อนไขในการอนุญาต ให้ผู้ออกใบอนุญาตมีอำนาจ

(๑) ส่งให้ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก ปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้ หรือระเบียบ หรือข้อบังคับการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็ก หรือเงื่อนไขในการอนุญาต

(๒) ส่งพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าควบคุมการดำเนินงานถึงการสถานรับเลี้ยงเด็กเป็นการชั่วคราว

(๓) เพิกถอนใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กนั้น และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเด็กไปยังสถานรับเลี้ยงเด็กของทางราชการหรือสถานรับเลี้ยงเด็กอื่นตามความสมัครใจของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็ก

การใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ออกใบอนุญาตแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กทราบพร้อมทั้งเหตุผล

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

วัฒนา เมืองสุข

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติให้การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การขอต่ออายุ ใบอนุญาต การให้ต่ออายุใบอนุญาต การขอรับใบแทน ใบอนุญาต การออกใบแทน ใบอนุญาต และการเพิกถอน ใบอนุญาตจึงตั้งสถานที่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง
กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ
สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู
พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจัดตั้งและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๑ มาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าขอ ฉบับละ ๑๐๐ บาท
- (๒) ใบอนุญาตตามมาตรา ๕๒ ฉบับละ ๒๐๐ บาท
- (๓) ใบแทนใบอนุญาต ฉบับละ ๒๐๐ บาท
- (๔) การต่ออายุใบอนุญาตครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมฉบับรับใบอนุญาตนั้น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายวิมลมา เมืองสุข)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี* บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคม-วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

(* 5 ปี หมายถึง อายุ 5 ปี 11 เดือน 29 วัน)

ภาคผนวก 8 นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2550-2555

วิสัยทัศน์ เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับและมีการพัฒนาที่ดี และเหมาะสมอย่างรอบด้าน สมดุลเต็มศักยภาพ พร้อมทั้งเรียนรู้อย่างมีความสุขและเติบโตตามวัยอย่างมีคุณภาพ

เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กตั้งแต่ปฏิสนธิ จนถึงอายุ 5 ปี 11 เดือน 29 วัน หรืออายุต่ำกว่า 6 ปี

นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0 - 5 ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2550-2555 มีกฎหมาย นโยบาย มาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยมีสาระเชื่อมโยงการพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งในและต่างประเทศ ดังนี้

- พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จากมาตราต่างๆ สรุปได้ว่า การศึกษาปฐมวัย จัดได้ 3 รูปแบบ คือ
 1. การศึกษาในระบบ
 2. การศึกษานอกระบบ
 3. การศึกษาตามอัธยาศัย

สามารถจัดได้ในสถานศึกษาเช่นเดียวกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งต้องมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา นอกจากนี้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการศึกษาปฐมวัย และพ่อแม่ผู้ปกครอง บุคคลและสถาบันต่างๆ มีสิทธิที่จะได้รับความรู้ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างถูกต้อง

- แผนการศึกษาแห่งชาติ (2545-2559)

กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ที่ 1 ในการพัฒนาคนอย่างรอบด้าน เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา โดยมีแนวนโยบายเพื่อการดำเนินงาน คือ การพัฒนาทุกคนตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิตให้มีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ ได้ตั้งเป้าหมายให้เด็กปฐมวัย อายุ 0-5 ปีทุกคน ได้รับการพัฒนา และเตรียมความพร้อมทุกด้านก่อนเข้าสู่ระบบการศึกษา พร้อมทั้งได้วางกรอบการดำเนินงานการพัฒนาและเตรียมความพร้อมเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

- ★ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาและการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยในรูปแบบที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้ความรู้ในการเลี้ยงดูลูกแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง รวมทั้งผู้ที่เตรียมตัวเป็นพ่อแม่
- ★ ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย เพื่อพัฒนารากฐานพัฒนาการของทุกชีวิตอย่างเหมาะสม

ความฉลาด 8 อย่าง (Multiple Intelligence)

1. ปัญญาด้านภาษา (Word Smart) หมายถึง ความสามารถในการใช้คำศัพท์ ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การอ่าน การฟัง การสรุปความ การพูด การอธิบายขยายความ การเล่านิทาน เล่าเรื่องตลก การให้เหตุผล การโต้แย้ง โต้เถียง การชักจูงโน้มน้าวความรู้สึก การเขียนรายงาน
2. ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical/Mathematical) หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องตัวเลข การคำนวณ การสังเคราะห์ความคิด เรียงลำดับเวลา ลำดับเหตุการณ์ ลำดับความคิด การใช้เหตุผล เปรียบเทียบ การตั้งสมมติฐานสำรวจ การทดลอง และสามารถทำโจทย์คณิตศาสตร์ที่สลับซับซ้อน
3. ปัญญาด้านการมองภาพรวม/มิติสัมพันธ์ (Spatial) เป็นความสามารถในการคิดเป็นสามมิติ (กว้าง ไกล และลึก) สามารถสร้างภาพ เปลี่ยนภาพหรือปรับภาพได้ทำให้สามารถพาตนเองและวัตถุต่าง ๆ ผ่านไปในระยะทางหรือที่ว่างได้ และสามารถสร้างหรือถอดรหัสหรือแปลความ ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในรูปแบบภูมิ ความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันได้
4. ปัญญาด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย (Kinesthetic) ช่วยให้การจับต้อง หรือจัดการกับวัตถุและทักษะต่าง ๆ ทางกายภาพที่ละเอียดอ่อนได้
5. ปัญญาด้านดนตรี (Music) มีความรู้สึกไวต่อเสียง แยกแยะเสียงสูง/ต่ำ ท่วงทำนอง จังหวะ และน้ำเสียง
6. ปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal) ความสามารถในการเข้าใจผู้อื่น และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี
7. ปัญญาด้านการรู้จักตนเอง (Intrapersonal) ความสามารถในการรู้จักตนเอง (อัตลักษณ์-Identity) หรือความสามารถในการสร้างภาพพจน์ (Self image) และรับรู้ตนเองอย่างถูกต้อง และใช้ความรู้ในการวางแผนและชี้นำชีวิตตนเอง
8. ปัญญาด้านรอบรู้สิ่งแวดล้อมทั้งคน และธรรมชาติ (Naturalist) ความสามารถในการสังเกตรูปแบบการเป็นอยู่ของธรรมชาติ สามารถกำหนดและจัดหมวดหมู่สิ่งต่าง ๆ และเข้าใจระบบธรรมชาติ และระบบที่มนุษย์ทำขึ้น

อิทธิพลกับการเลี้ยงลูกให้ฉลาด

ที่มา : กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

สังคมปัจจุบันนี้ให้ความสำคัญกับการมีความฉลาดทางอารมณ์มาก แต่ก่อนถ้าพูดถึงคำว่า “*ความฉลาด*” เราก็มักจะพูดถึงเรื่องไอคิวกันเท่านั้น แต่ไม่ได้หมายความว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องใหม่ เป็นเรื่องที่มีการกล่าวถึงมานานแล้ว แต่วันนี้เพียงต้องการมาทบทวนกันอีกครั้ง ถ้อยคิดว่า เรื่องบางเรื่องถ้าต้องการให้คงความสำคัญต่อเนื่องยาวนาน ก็ต้องมีการกล่าวทบทวนและนำเสนอขึ้นเรื่อยๆ เป็นระยะเพื่อป้องกันการลืม ทีมงานกรมสุขภาพจิตก็ถือคตินี้เช่นกัน จึงขอนำเสนอเรื่องของความฉลาดทางอารมณ์อีกครั้งหนึ่ง

อิทธิพลกับการเลี้ยงลูก

EQ โดยทั่วไป เราอาจแบ่งความสามารถของบุคคลออกเป็น 2 ด้านใหญ่ๆ คือ ความสามารถทางความคิด และความสามารถทางอารมณ์

1. **ความสามารถทางความคิด (Cognitive intelligence)** คือความสามารถในการคิด วิเคราะห์ ทำความเข้าใจปัญหา แยกแยะ สร้างความคิดรวบยอด และจดจำข้อมูลต่างๆ ความสามารถด้านนี้ มีเครื่องมือวัดออกมาเป็นค่าตัวเลขที่เรียกว่า ค่า IQ (intelligence quotient) ใครมี IQ สูงถือว่าฉลาดมาก ใครมี IQ ต่ำถือว่าฉลาดน้อย

2. **ความสามารถทางอารมณ์ (Emotional intelligence)** คือความสามารถในการเข้าใจอารมณ์ของตนเอง จัดการกับอารมณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักมองโลกในแง่ดี และปรับตัวกับปัญหาตลอดจนความเครียดต่างๆ ได้ดี มีผู้พยายามสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านนี้ คล้ายๆ IQ เรียกว่า EQ (emotional quotient) แต่เนื่องจากความสามารถทางอารมณ์มีความสลับซับซ้อนมาก ในปัจจุบันจึงยังไม่มีแบบทดสอบใดที่วัดได้อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามผู้คนที่เรียกคำว่า EQ ติดปากใช้แทนคำว่า ความฉลาดทางอารมณ์ นั้นเอง

ส่วน Positive Intelligent เป็นความเฉลียวฉลาดในเชิงบวก สรรค์สร้างชีวิตให้แก่ตนเองและสังคม

การเลี้ยงเด็กในปัจจุบันพบว่า แค่ IQ และ EQ ยังไม่เพียงพอสำหรับเด็ก แต่เด็กควรมี 5Q IQ - ฉลาดทางสติปัญญา ความรู้ ข้อมูลวิชาการ และวิเคราะห์ EQ - ฉลาดทางอารมณ์ รู้ภาวะอารมณ์ของตนเองและผู้อื่น MQ - ฉลาดทางจริยธรรม คุณธรรม AQ - Adversity Quotient ความสามารถในการแก้ปัญหา+วิกฤต SQ - Social Quotient ทักษะทางสังคม ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

การจะเลี้ยงให้เด็กมีครบทั้ง 5Q จึงไม่ใช่เรื่องง่ายสำหรับคุณพ่อคุณแม่ยุคใหม่สัก เพราะจากสังคมและเศรษฐกิจที่เติบโตทำให้เวลาในการอยู่กับบุตรเริ่มน้อยลง นักวิชาการจึงได้แนะนำคุณพ่อคุณแม่ในยุคปัจจุบันว่า หลายท่านที่หนักใจกับการดูแลเด็กในปัจจุบันอาจจะไม่สามารถได้ครบทั้ง 5Q แต่ขอให้เห็นฐาน EQ สมบูรณ์เด็กก็สามารถที่จะสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างดี เพราะหลายๆ ครั้งที่เราพบว่าเด็กที่มีแต่ความฉลาดทางปัญญาอย่างเดียว แต่ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคม หรือแก้ปัญหาได้ดี ก็ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ขึ้นมากมายทั้งทางกาย และทางจิต อันเนื่องมาจากความสามารถในการปรับตัว การแก้ปัญหา สรุปคือ IQ อาจจะเพียงแค่ว่าฉลาดคิด แต่ฉลาดทางอารมณ์ = ฉลาดคิด + ฉลาดพูด + ฉลาดทำ

องค์ประกอบของ EQ และวิธีสร้าง

หลักการสำคัญที่จะช่วยให้เด็กทุกช่วงวัยตั้งแต่เด็กเล็กจนถึงวัยรุ่นมีการพัฒนาของสมองสมวัย คือการแสดงความรักของพ่อแม่ การให้ความอบอุ่นและใส่ใจ รวมทั้งการสนับสนุนให้เด็กเรียนรู้จากสิ่งรอบข้างตามธรรมชาติ

ส่วนวิธีการกระตุ้นสมองของลูกในช่วงวัยต่างๆ ให้พัฒนาอย่างเต็มที่ทำได้ดังนี้

ความดี : หมายถึง - ความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเอง วิธีสร้าง : รู้จักเห็นใจผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม : รู้อารมณ์และความต้องการของตนเอง : ควบคุมอารมณ์และความต้องการได้ : แสดงออกอย่างเหมาะสม - ความสามารถในการเห็นใจผู้อื่น วิธีสร้าง : ใส่ใจผู้อื่น : เข้าใจ และยอมรับผู้อื่น : แสดงความเห็นใจอย่างเหมาะสม - ความสามารถในการรับผิดชอบ วิธีสร้าง : รู้จักการให้ รู้จักการรับ : รู้จักรับผิดชอบ รู้จักให้อภัย : เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

ความเก่ง : หมายถึง- ความสามารถในการรู้จักตนเองและมีแรงจูงใจ วิธีสร้าง: รู้ศักยภาพของตนเอง: สร้างขวัญและกำลังใจให้ตนเองได้: มีความมุ่งมั่นที่จะไปให้ถึงเป้าหมาย - ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา วิธีสร้าง: รับรู้และเข้าใจปัญหา: มีขั้นตอนในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม: มีความยืดหยุ่น - ความสามารถในการมีสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น วิธีสร้าง: รู้จักการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น: กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม: แสดงความเห็นที่ขัดแย้งได้อย่างสร้างสรรค์

ความสุข : หมายถึง- ความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข มีความภูมิใจในตนเอง วิธีสร้าง: เห็นคุณค่าในตนเอง: เชื่อมมั่นในตนเอง - ความพึงพอใจในชีวิต วิธีสร้าง: รู้จักมองโลกในแง่ดี: มีอารมณ์ขัน: พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ - ความสงบทางใจ วิธีสร้าง: มีกิจกรรมที่เสริมสร้างความสุข: รู้จักผ่อนคลาย: มีความสงบทางจิตใจ

คำสั่งสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ
ที่ ๓๒๑/๒๕๕๔
เรื่อง คณะทำงานขับเคลื่อนการส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัย

ตามที่ สท. ได้มีคำสั่งที่ ๑๕๖/๒๕๕๔ แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยมีผู้แทนของหน่วยงาน/องค์กรในการพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งในส่วนกลางและระดับภูมิภาคเป็นคณะทำงานเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัยสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาเด็กปฐมวัยแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เลี้ยงดู และผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย นั้น

เนื่องจากแต่ละหน่วยงาน/องค์กร ได้มีการปรับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอยกเลิกคำสั่งที่ ๑๕๖/๒๕๕๔ และแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

๑. นางสาวสุวิจิตร์ ศาตะมาน	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
๒. ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ	ประธานคณะทำงาน
๓. ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ	รองประธานคณะทำงาน
๔. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเด็ก	คณะทำงาน
๕. ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม	คณะทำงาน
๖. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	คณะทำงาน
๗. ผู้แทนสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	คณะทำงาน
๘. ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จำนวน ๒ คน	คณะทำงาน
๙. ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	คณะทำงาน
๑๐. ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน ๒ คน	คณะทำงาน
๑๑. ผู้แทนกรมอนามัย	คณะทำงาน
๑๒. ผู้แทนสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร จำนวน ๒ คน	คณะทำงาน
๑๓. ผู้แทนสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา	คณะทำงาน
๑๔. ผู้แทนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จำนวน ๒ คน	คณะทำงาน
๑๕. ผู้แทนสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว	คณะทำงาน
๑๖. ผู้แทนมูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก	คณะทำงาน

/๑๗. นางจริยา ...

- ๒ -

- ๑๗. นางจริยา อารีย์ คณะทำงาน
- ๑๘. นางจริยา ช่อมนี คณะทำงาน
- ๑๙. นางสาวนภาพร บรรลือศรี คณะทำงาน
- ๒๐. นางอนุภา สุขอินฺทกุล คณะทำงาน
- ๒๑. นางนงศราญ สิทธิมงคล คณะทำงาน
- ๒๒. รองศาสตราจารย์นิตยา ศงส์ภักดี คณะทำงาน
- ๒๓. นายบุญส่ง วรรณาสดี คณะทำงาน
- ๒๔. นายพงศ์พัฒน์ ป้อมเมือง คณะทำงาน
- ๒๕. นายวิมล ชำนาญกิจ คณะทำงาน
- ๒๖. นายศราวุธ ยี่มน้อย คณะทำงาน
- ๒๗. ศาสตราจารย์ศิริกุล อิศรานุรักษ์ คณะทำงาน
- ๒๘. นายสมมรด มูอำพันดี คณะทำงาน
- ๒๙. นางสุนภาลี สุมนาดย์ คณะทำงาน
- ๓๐. นางสุรินทร์ภรณ์ อนันต์มณฑพงศ์ คณะทำงาน
- ๓๑. นายอรณสิทธิ์ ไชยเรจินทร์ คณะทำงาน
- ๓๒. รองศาสตราจารย์อดุลลักษณ์ ฤทธิจิตร คณะทำงาน
- ๓๓. นายชินธร์ จันทระประภาพร คณะทำงานและเลขานุการ
- ๓๔. สำนักส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
- ๓๕. นางสาวพรวิมล อุไรสวัสดิ์ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
- ๓๖. นางทองก้อน พรหมปรีชาวุฒิ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
- ๓๗. นางสาวกัญญา โฉมไสยา สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ

/ให้คณะกรรมการ ...

- ๓ -

ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- ๑. พัฒนารูปแบบและแนวทางในการพัฒนาเด็กยกยภาคเด็กปฐมวัยที่ได้รับบริการพัฒนาเด็กตามศักยภาพ
- ๒. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ให้บริการชุมชน กรรมการศูนย์พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูผู้ดูแลเด็ก พี่เลี้ยงเด็ก ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย
- ๓. ผลักดันการนำมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติเพื่อยกระดับศูนย์เด็กเล็ก รวมถึงพัฒนาปรับปรุงมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติให้มีความเหมาะสมและทันสมัย
- ๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัย
- ๕. ดำเนินงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔

สมชาย เจริญอำนาจสุข

(นายสมชาย เจริญอำนาจสุข)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์
เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ

สำเนาถูกต้อง

พรวิมล อุไรสวัสดิ์

(นางสาวพรวิมล อุไรสวัสดิ์)
นักพัฒนาสังคมชำนาญการ

คณะผู้จัดทำ

1. ดร. สายสุรี จุติกุล
2. นายสมชาย เจริญอำนวยสุข ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ
3. นางสาวสุวิจิตร ศาตะมาน ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก
4. นางพนิดา ศรีธรรมมา ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม
5. นางภาวิณี แสนทวีสุข ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
6. นางโสภณา ตาแก้ว ผู้แทนสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
7. นางสาวเบญจมา จรัสสัมฤทธิ์ ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
8. นางพรเพ็ญ ชมภูทิพย์ ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
9. นายวีระชาติ ทศรัตน์ ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
10. นายสมศักดิ์ จันทร์รุ่ง ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
11. นางวิมลศิริ วิเศษสมบัติ ผู้แทนกรมอนามัย
12. นางรุ่งกานดา พงศ์ธรกุลพานิช ผู้แทนสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร
13. นางสาวรจนา พิริยะอนนท์ ผู้แทนสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร
14. นางมณีนรัตน์ จันทนา ผู้แทนสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
15. ดร.วราณี เวสสุนทรเทพ ผู้แทนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
16. นพ.สุริยเดว ทรีปาตี ผู้แทนสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว
17. นายเรืองศักดิ์ ปิ่นประทีป ผู้แทนมูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก
18. นางประภาพร จังพานิช กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
19. นายกิจนันทน์ เพ็ชรชุม ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลคลองอยู่ต๊ะเกา อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา
20. นางณัฐภา สุธธิธินกุล เจ้าของกิจการสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน
21. นางนงคราญ สิทธิมงคล ผู้แทนเทศบาลตำบลแม่กา อ.เมือง จ.พะเยา
22. รองศาสตราจารย์นิตยา คชภักดี ผู้ทรงคุณวุฒิด้านประสาทวิทยา
23. นายศราวุธ ยิ้มน้อย ผู้แทนเทศบาลตำบลขุขันธ์ อ.ชนแดน จ.เพชรบูรณ์
24. ศาสตราจารย์ศิริกุล อิศรานุรักษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสาธารณสุข
25. นายสมรรถ มูอำมหัด ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำรักษ์ อ.บางน้ำเปรี้ยว จ.ฉะเชิงเทรา
26. นางสุมาลี สุ่มมาตย์ ผู้แทนเทศบาลเมืองหนองสำโรง อ.เมือง จ.อุดรธานี
27. นางสุนทรภรณ์ อนันต์มณฑัง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย
28. รศ.ดร.อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร ผู้แทนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
29. นายชินธร จันทร์ประภาพร ผู้อำนวยการกลุ่มการพัฒนามาตรการ กลไก สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก สท.
30. นางสาวพรปวีณ์ อุไรสวัสดิ์ นักพัฒนาสังคมชำนาญการ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก สท.
31. นางสาวสิริพร รัตนกำเนิด นักพัฒนาสังคมชำนาญการ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก สท.
32. นางสาวกุลจิรา โฉมไสว นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก สท.

คณะผู้ร่วมจัดทำ

1. ดร.มล.จันทร์กฤษณา ผลวิวัฒน์		สถาบันส่งเสริมการศึกษา
2. ผศ.ดร.วารุณี สกฤถารักษ์		มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
3. นางศุภณัฐ ดำเนินงาม		กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
4. นางสาวกรกมล จึงสำราญ		สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
5. นางสาวรุ่ง ใจอ้อม		กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
6. นางสาวยุรฉัตร วงศาสุข		กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
7. นางปราณี แก้วเจริญ		กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
8. นางสาวนวนันท์ แสงนรสีห์		กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
9. นางรัชิตา อรุณสิทธิ์		สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
10. รศ.อัจฉราพรรณ จรัสวัฒน์		สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล
11. นางอชิรญาณ์ อยู่ประเสริฐ		สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร
12. นางสาวประภาพร กลีพล		สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร
13. นางปิยะธิดา เกษสุวรรณ		สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร
14. นางสาววิลาวัลย์ ขุนฤทธิ์		กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
15. นางสาวเกษร วิเชียรวิชัย		กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
16. นายบุญส่ง วรสาสดี		องค์การบริหารส่วนตำบลตาขัน อ.บ้านค่าย จ.ระยอง
17. นายวันดี บานแย้ม		องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ
18. นางสาววิภาพร กลับซัง		องค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี
19. นางสาวณภัทร์ บรรลั้งค์		องค์การบริหารส่วนตำบลตูม อ.ปักธงชัย จ.นครราชสีมา
20. นางพรรณมา เสนาะสำเนียง		องค์การบริหารส่วนตำบลต้า อ.ขุนตาล จ.เชียงราย
21. นายจำลอง บุตรจันทร์		องค์การบริหารส่วนตำบลพสุวรรค์ อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี
22. นางทองสุข จักรคำ		องค์การบริหารส่วนตำบลหล่มเก่า อ.หล่มเก่า จ.เพชรบูรณ์
23. นางธันวา นามศรี		องค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ อ.ดอนตาล จ.มุกดาหาร
24. นายพงศ์พัฒน์ ป้อมเมือง		องค์การบริหารส่วนตำบลบางรักน้อย อ.เมือง จ.นนทบุรี
25. นางสาวฐิติญา นนธ์ปานกุล		องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจอก อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี
26. นางจริยา ช่อมณี		องค์การบริหารส่วนตำบลซิงโค อ.สิงหนคร จ.สงขลา
27. นางเพทาย บุญพึ้ง		องค์การบริหารส่วนตำบลวังท่าดี อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
28. นางทัศนีย์ จันทร์โน		องค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว อ.แม่ลาว จ.เชียงราย
29. นางรัชฎาพร ลีชัย		เทศบาลตำบลบ้านเพชร อ.บ้านเหนือ จ.ชัยภูมิ
30. นางสุกัญญา เวชศิลป์		ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเด็ก สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก สท.
31. นางทองก้อน พรหมปรีชาวุฒิ		นักพัฒนาสังคมชำนาญการ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก สท.
32. นางธีรรัตน์ สุวรรณวงศ์		ผู้ช่วยปฏิบัติงานโครงการ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก สท.

จัดทำต้นฉบับและประสานจัดพิมพ์

กลุ่มการพัฒนามาตรการ กลไก สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก (สทค.)

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ (สท.)

โทร./โทรสาร 0 2651 6959, 0 2651 7742

Website www.opp.go.th

กลุ่มการพัฒนามาตรการ กอ.ก. สำนักงานส่งเสริมและรักษาระดับ (ส.ก.)

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและรักษาระดับ ยาวาน ผู้ถือโอกาส และผู้สูงอายุ (ส.ก.)

กระทรวงการพัฒนาระดับและความมั่นคงของมนุษย์ (พ.ม.)

โทรศัพท์ 0 2651 6959, 0 2651 7742

website : www.opp.go.th